

รายงานนโยบายและสิทธิประโยชน์ส่งเสริมการลงทุนในจีนในปัจจุบันและ
นโยบาย One Belt One Road โครงการที่ปรึกษาส่งเสริมการลงทุนไทย-จีน
ประจำปีงบประมาณ 2559

สำนักการตลาดเพื่อการลงทุน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

(ต้นฉบับ)

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

31 มีนาคม 2559

สารบัญ

รายการ	หน้า
1. มติข้อเสนอการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระยะ 5 ปี(2016-2020) ของพรรคคอมมิวนิสต์จีน	1
1.1 แนวคิดที่ชี้นำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13	1
1.2 เป้าหมายหลักและแนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมในช่วงห้าปีของแผนพัฒนาฯฉบับที่13	1
1.3 ห้าแนวคิดใหม่ในการพัฒนาซึ่งจะนำพาเศรษฐกิจจีนไปสู่จุดสมดุลใหม่	2
2. นโยบายการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจภายในประเทศของจีนตามนโยบายใหม่ของรัฐบาลจีน	3
2.1 การปฏิรูปเชิงอุปทาน Supply Side Economy	3
2.1.1 ทำให้เงินต้องดำเนินการปฏิรูปเชิงอุปทาน	3
2.1.2 สาระสำคัญของการปฏิรูปเชิงอุปทาน	5
2.2 การปฏิรูปเชิงอุปสงค์ Demand Side Economy	5
2.2.1 ทำให้เงินต้องดำเนินการปฏิรูปเชิงอุปสงค์	5
2.2.2 สาระสำคัญของการดำเนินการปฏิรูปเชิงอุปสงค์	6
1) การสร้างเมืองในรูปแบบใหม่	6
2) การปฏิรูปที่ดินแหล่งสลัม	7
3. นโยบายส่งเสริมให้วิสาหกิจจีนออกไปลงทุนในต่างประเทศ	8
3.1 กรณีศึกษา ตัวอย่าง ยุทธศาสตร์ “ก้าวออกไป” ของมณฑลเจ้อเจียง	9
4. นโยบายเชิญเข้ามา มาตรการด้านสิทธิประโยชน์ของการลงทุนในพื้นที่ต่างๆและภาคธุรกิจต่างๆ	15
4.1 กรอบกฎหมายและมาตรการส่งเสริมเงินลงทุนต่างชาติของจีน	15
1. กรอบทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเงินลงทุนต่างชาติ	15
2. รูปแบบพื้นฐานในการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment: FDI)	16
2.1 กิจการร่วมค้าแบบร่วมทุนระหว่างจีนกับต่างชาติ (Equity Joint Venture)	16
2.2 กิจการร่วมค้าแบบร่วมดำเนินงานระหว่างจีนกับต่างชาติ (Cooperative Joint Venture)	16
2.3 กิจการที่ต่างชาติเป็นเจ้าของทั้งหมด (Wholly foreign owned enterprise)	16
2.4 ความร่วมมือในการพัฒนา	17
2.5 วิธีการลงทุนแบบใหม่ๆ	17

3. ขั้นตอนการบริหารจัดการกิจการเงินลงทุนต่างชาติ	17
3.1 ขั้นตอนการจัดตั้ง	17
3.2 ระยะเวลาประกอบการและการยุติกิจการ	18
3.3 ขอบเขตอำนาจในการตรวจสอบอนุมัติ	18
4. นโยบายพื้นฐานในการดึงดูดเงินลงทุนต่างชาติของจีน	18
4.1 นโยบายระดับอุตสาหกรรม	18
4.1.1 “บทบัญญัติชั่วคราว” กับ “บัญชีรายชื่อแนบแนว”	18
4.1.2 โครงการที่ส่งเสริมให้ต่างชาติเข้ามาลงทุน	19
4.1.3 ใช้เงินลงทุนต่างชาตินำร่องด้านการค้าบริการ (Trade in Services)	19
4.2 นโยบายระดับภูมิภาค	19
4.3 นโยบายด้านภาษี	20
4.3.1 ภาษีเงินได้	21
4.4 สิทธิประโยชน์การใช้ที่ดินสำหรับบริษัทต่างชาติในปี 2015	23
5. นโยบายส่งเสริมการลงทุนของต่างชาติเพิ่มเติมในปัจจุบัน	25
ประเภทอุตสาหกรรมที่ได้รับการสนับสนุนส่งเสริม	26
<i>กรณีศึกษา ตัวอย่างที่ 1</i>	27
<i>บัญชีรายชื่อโครงการลงทุนที่ต้องได้รับการอนุมัติโดยรัฐบาลมณฑลกว่างตง</i>	27
1. เกษตรกรรมและการชลประทาน	28
2. พลังงาน	28
3. การคมนาคมขนส่ง	30
4. อุตสาหกรรมสารสนเทศ	31
5. วัสดุดิบ	32
6. การผลิตเครื่องจักร	32
7. อุตสาหกรรมเบา	32
8. เทคโนโลยีขั้นสูง	32
9. การสร้างเมือง	33
10. งานด้านสังคม	34
11. เงินลงทุนจากต่างชาติ	34
12. การลงทุนในต่างประเทศ	34

4.2 มาตรการส่งเสริมการลงทุนและสิทธิประโยชน์ในภาคพื้นที่	35
4.2.1 นโยบายพัฒนาเศรษฐกิจตามพื้นที่	35
(1) การยกระดับชายฝั่งตะวันออก	35
(2) การผงาดของภาคกลาง	38
(3) การฟื้นฟูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	38
(4) การบุกเบิกภาคตะวันตก	48
(5) ปากแม่น้ำ จุเจียง	49
(6) แหลมหเลียวหนิงกับแหลมซานตง	50
(7) แถบเศรษฐกิจแม่น้ำฉางเจียง	56
4.2.2 เขตพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีต่างๆ	57
- เขตพัฒนานิวไฮเทคโนโลยี	56
- เขตพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยี	57
- เขตเศรษฐกิจพิเศษใหม่	57
- เขตปลอดภาษี	58
- เขตการค้าเสรี	59
4.2.3 กรณีศึกษา ตัวอย่าง เขตการค้าเสรี	59
(1) “ประสบการณ์เซี่ยเหมิน” รูปแบบใหม่ที่ล้ำหน้าและเปิดกว้าง	60
(2) เขตนำร่องเสรีการค้ามณฑลฝูเจี้ยนเขตเซี่ยเหมิน	62
5. สรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (2016-2020)	62
6 ข้อเสนอหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง One Belt One Road	67
6.1 สาระสำคัญของข้อเสนอหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง One Belt One Road	67
6.2 มณฑลฝูเจี้ยนกับข้อเสนอหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง	72
6.3 กวางสีกับข้อเสนอหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง	72
6.4 มณฑลยูนนานกับข้อเสนอหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง	73
6.5 ประเทศไทยกับข้อเสนอหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง	74

1. มติข้อเสนอการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระยะ 5 ปี (2016-2020) ของพรรคคอมมิวนิสต์จีน

ตั้งแต่วันที่ 14 เดือนกรกฎาคมปี 2014 รัฐบาลจีนมีการประเมินแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ 5 ปี ฉบับที่ 12 และในขณะเดียวกัน ก็มีตั้งคณะผู้เชี่ยวชาญ 25 คณะ เพื่อศึกษาและเสนอข้อเสนอแนะเพื่อทำแผนฉบับที่ 13

เดือนตุลาคม 2015 มีการประชุมครั้งที่ 5 ของคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีนชุดที่ 18 ในที่ประชุมได้สรุปเป็นข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการทำแผนฉบับที่ 13 ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 แนวคิดที่ชี้นำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13

เพื่อบรรลุเป้าหมายการสร้างสังคมพอกินพอใช้อย่างทั่วถึงในปี 2020 และผลักดันให้เศรษฐกิจสังคมพัฒนาไปอย่างแข็งแกร่ง แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ต้องยึดถือเป้าหมายนี้เป็นศูนย์กลางและปฏิบัติตามหลักการดังต่อไปนี้

ยืนหยัดให้ประชาชนมีบทบาทสำคัญ ประชาชนคือพลังพื้นฐานในการผลักดันการพัฒนา เป้าหมายพื้นฐานในการพัฒนาคือการบรรลุ ปกป้อง และพัฒนาผลประโยชน์พื้นฐานของประชาชน

ยืนหยัดในการพัฒนาอย่างเป็นวิทยาศาสตร์ วางแผนการพัฒนabanพื้นฐานที่ว่าจีนยังคงอยู่ในช่วงสังคมนิยมขั้นต้น และจะต้องอยู่ในช่วงนี้ไปอีกนาน สถานการณ์พื้นฐานภายในประเทศและความขัดแย้งหลักในสังคมยังคงเดิมไม่เปลี่ยนแปลง

ยืนหยัดในการปฏิรูปเชิงลึก โดยปรับปรุงระบบสังคมนิยมแบบมีอัตลักษณ์จีนให้สมบูรณ์ พัฒนาระบบและความสามารถในการบริหารประเทศให้ทันสมัย ให้กลไกตลาดรับบทบาทชี้ขาดในการจัดสรรทรัพยากร ให้รัฐบาลแสดงบทบาทได้ดียิ่งขึ้น และเร่งปรับปรุงระบบต่างๆ โดยยึดการปฏิรูประบบเศรษฐกิจเป็นหลัก

ยืนหยัดในการปกครองประเทศด้วยหลักนิติรัฐ เดินตามวิถีทางของระบบกฎหมายสังคมนิยมแบบมีอัตลักษณ์จีน ส่งเสริมการบัญญัติกฎหมายอย่างเป็นวิทยาศาสตร์และบังคับใช้อย่างเข้มงวดและเที่ยงธรรม

ยืนหยัดในการวางแผนภาพรวมทั้งในและนอกประเทศ เปิดเสรีแก่ต่างชาติในทุกด้าน ส่งเสริมการพัฒนาที่เป็นประโยชน์และได้รับชัยชนะร่วมกัน

ยืนหยัดในการนำของพรรค เข้มงวดวินัยพรรค ยกกระดับความสามารถในการปกครองของพรรคอย่างต่อเนื่อง

1.2 เป้าหมายหลักและแนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมในช่วงห้าปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13

1) เป้าหมายและข้อเรียกร้องใหม่ในการสร้างสังคมพอกินพอใช้อย่างทั่วถึง

คงการขยายตัวทางเศรษฐกิจไว้ในระดับปานกลางถึงสูง โดยเมื่อถึงปี 2020 ทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ และรายได้ต่อหัวของประชากรในเขตเมืองและชนบทเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเท่าตัวจากปี 2010

ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างทั่วถึง มีการจ้างงานเพียงพอ ระบบบริการสาธารณะครอบคลุมยิ่งขึ้น เท่าเทียมกันยิ่งขึ้น การศึกษาทันสมัยยิ่งขึ้น

ยกระดับจิตใจของประชาชนและความมีอารยะของสังคมอย่างเด่นชัด ปลุกฝังความฝันของจีน ค่านิยมหลักของสังคมนิยม คุณธรรมความคิดอ่าน วิทยาศาสตร์วัฒนธรรม และสำนึกในการปกครองด้วยหลักนิติรัฐให้เข้าสู่จิตใจของผู้คนลึกซึ้งยิ่งขึ้น

ปรับปรุงคุณภาพของสิ่งแวดล้อมโดยรวม วิธีการผลิตและการดำรงชีวิตเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมยิ่งขึ้น ปลดปล่อยคาร์บอนลดลง ลดปริมาณมลพิษและใช้พลังงานกับทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ระบบและความสามารถในการบริหารประเทศมีความทันสมัยยิ่งขึ้น ระบบพื้นฐานทุกด้านเป็นรูปเป็นร่างในเบื้องต้น ประชาธิปไตยภาคประชาชนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ตูลาการมีความน่าเชื่อถือขึ้นอย่างเห็นได้ชัด สิทธิมนุษยชนและสิทธิในทรัพย์สินได้รับการคุ้มครอง

2) ปรับปรุงแนวคิดในการพัฒนาให้สมบูรณ์ โดยปลุกฝังให้ทุกคนในพรรคคอมมิวนิสต์ตระหนักถึงความสำคัญของแนวคิดในการพัฒนาด้วยนวัตกรรม ความสอดคล้อง ความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การเปิดกว้าง และการร่วมแบ่งปัน

1.3 หัวแนวคิดใหม่ในการพัฒนาซึ่งจะนำพาเศรษฐกิจจีนไปสู่จุดสมดุลใหม่

ตาม “ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีนว่าด้วยการกำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13” ซึ่งผ่านที่ประชุมเต็มคณะครั้งที่ 5 ของคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีนชุดที่ 18 นั้นเน้นย้ำว่า “การยับยั้งพัฒนาคือภารกิจสำคัญอันดับหนึ่ง”

จีนต้อง “ยับยั้งพัฒนา” ต่อไป เพราะเศรษฐกิจโลกภายหลังวิกฤติการเงินของนานาชาติยังคงไม่ฟื้นตัว และเศรษฐกิจโลกก็ต้องการเศรษฐกิจจีนที่เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ

จีนต้อง “ยับยั้งพัฒนา” ต่อไป เพราะจีนยังคงเป็นประเทศกำลังพัฒนาที่ใหญ่ที่สุดในโลก ยังคงติด “กับดักรายได้ปานกลาง” ก้าวข้ามไปไม่พ้น การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมยังมีปัญหามากมายที่ไม่สมดุล ไม่สอดคล้อง และไม่ยั่งยืน

จีนต้อง “ยับยั้งพัฒนา” ต่อไป เพื่อให้ปี 2020 บรรลุเป้าหมายการสร้างสังคมพอกินพอใช้อย่างทั่วถึง ทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ และรายได้ต่อหัวของประชากรในเขตเมืองและชนบทเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเท่าตัวจากปี 2010 โดยรักษาอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจในระดับความเร็วปานกลางถึงสูง และยกระดับอุตสาหกรรมสู่ระดับปานกลางถึงสูง

แล้วจีนจะพัฒนาไปในแนวทางใด ที่ประชุมได้เสนอแนวคิดใหม่ในการพัฒนาไว้ห้าประการ ได้แก่ “นวัตกรรม ความสอดคล้อง ความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การเปิดกว้าง และการร่วมแบ่งปัน” การพัฒนาห้าประการนี้เน้นความเป็นระบบ เป็นองค์รวม และการประสานงานร่วมกัน ทำให้เกิดการพัฒนามีคุณภาพสูงขึ้น ประสิทธิภาพดีขึ้น เน้นรักษาสมดุลระหว่างการเติบโตกับการอนุรักษ์ บางภาคส่วนกับภาพโดยรวม ปัจจุบันระยะสั้นกับอนาคตระยะยาว เป็นการพัฒนาเพื่อการผลิตที่ก้าวหน้า ความเป็นอยู่และระบบนิเวศที่ดี ให้สังคมเดินไปสู่วิถีแห่งความเจริญรุ่งเรืองร่วมกัน และแบ่งปันผลสำเร็จจากการพัฒนาไปสู่คนจำนวนมากยิ่งขึ้น

นี่ก็คือ “แนวคิดใหม่ในการพัฒนา” ซึ่งจะนำพาเศรษฐกิจจีนไปสู่จุดสมดุลใหม่ (New Normal) ทำให้บรรลุภารกิจตามแผนพัฒนา ฉบับที่ 13 รวมทั้งเป็นพื้นฐานสนับสนุนการบรรลุสังคมพอกินพอใช้อย่างทั่วถึง ตามกำหนด บรรลุเป้าหมาย “ครบรอบ 100 ปี สองวาระ” และบรรลุความฝันของจีนสู่การฟื้นฟูความเจริญรุ่งเรืองแห่งประชาชาติจีน

2. นโยบายการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจภายในประเทศของจีนตามนโยบายใหม่ของรัฐบาลจีน

หลังจากเศรษฐกิจจีนที่มีการพัฒนา เจริญเติบโตมาเป็นเวลา 30 กว่าปีนับตั้งจีน ดำเนินนโยบายเปิดประเทศ ปฏิรูปเศรษฐกิจในปี 1978 เป็นต้น จนถึงปี 2014 ประเทศจีนประสบปัญหาคืออัตราเติบโตทางเศรษฐกิจลดลงจากร้อยละ 10 กว่า เหลือร้อยละ 7 และร้อยละ 6.9 ซึ่งนายกรัฐมนตรี หลี่ เค่อเฉียงเรียกสภาวะการณ์เช่นนี้เป็นสภาวะปกติใหม่ หรือ New Normal

เพื่อให้เศรษฐกิจจีนมีเติบโตในอัตราที่เหมาะสมและอย่างมั่นคง เพื่อไม่ให้เศรษฐกิจส่งผลกระทบต่อปัญหาสังคม ปัญหาสิ่งแวดล้อม จีนจำเป็นต้องมีการปฏิรูปรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจภายในประเทศของจีนต่อไป ซึ่งมาตรการที่ใช้มีหลายมาตรการ สองในมาตรการเหล่านั้นคือ การปฏิรูปเชิงอุปทาน Supply Side Economy และ การปฏิรูปเชิงอุปสงค์ Demand Side Economy

2.1 การปฏิรูปเชิงอุปทาน Supply Side Economy

2.1.1 ทำไมจีนต้องดำเนินการปฏิรูปเชิงอุปทาน

ความท้าทายสำคัญที่เศรษฐกิจจีนกำลังเผชิญอยู่ในขณะนี้ เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้รัฐบาลจีนต้องดำเนินการปฏิรูปเชิงอุปทาน จีนกำลังอยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่านระหว่างพลังขับเคลื่อนเก่าและใหม่ พลังขับเคลื่อนอุตสาหกรรมดั้งเดิมอ่อนลงเรื่อย ๆ ขณะที่พลังขับเคลื่อนอุตสาหกรรมเกิดใหม่ยังคงอยู่ในช่วงก่อร่างสร้างตัว นอกจากนี้อุตสาหกรรมดั้งเดิมยังมีสัดส่วนใหญ่กว่า พลังของอุตสาหกรรมเกิดใหม่จึงยังคงไม่เพียงพอที่จะรองรับภาพรวมได้

1) ธนาคารโลกจัดให้จีนอยู่ในกลุ่มประเทศรายได้ปานกลางถึงสูงในปี 2010 และคาดว่าจะใกล้เคียงเกณฑ์กลุ่มประเทศรายได้สูงในปี 2020 รายได้ที่สูงขึ้นย่อมนำมาซึ่งความต้องการที่สูงขึ้นและหลากหลายขึ้นของภาคประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความใส่ใจต่อบริการของรัฐและระบบนิเวศ นี่จึงเป็นประเด็นสำคัญที่จีนต้องให้ความใส่ใจในช่วงห้าปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 และต่อจากนั้นในระยะยาว

2) เศรษฐกิจจีนอยู่ในช่วงเปลี่ยนระดับความเร็วในการขยายตัว จากความเร็วสูงไปสู่ความเร็วปานกลางถึงสูง นับตั้งแต่จีนปฏิรูปเปิดประเทศ เศรษฐกิจก็ขยายตัวเฉลี่ยเกือบ 10% มาตลอด 30 กว่าปี บางปีเติบโตทะลุเลขสองหลัก ทว่าข้อจำกัดของอุปทานกับอุปสงค์ที่มียอดสูงติดต่อกันมาเป็นเวลานาน ส่งผลให้ความเร็วในการขยายตัวลดลง จากอัตรา 14.2% ในปี 2007 เหลือ 7.7% และ 7.4% ในปี 2013 และ 2014 ตามลำดับ เศรษฐกิจจีนในช่วงห้าปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 หากจะรักษาอัตราการเติบโตเลขตัวเดียวที่ค่อนข้างสูง จะต้องเผชิญกับความท้าทายมากมาย นอกจากนี้ความเร็วในการขยายตัวที่ลดลงยังอาจเพิ่มความเสี่ยงทางการเงินการคลังและแรงกดดันด้านการจ้างงานด้วย

บทเรียนจากประเทศอื่นล้วนบ่งชี้ว่าการลดลงของอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจจากสูงมาเป็นปานกลางถึงสูง และค่อยๆ ลดลงจนถึงความเร็วต่ำนั้น เป็นปรากฏการณ์ที่จะต้องเกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ อาทิ ญี่ปุ่นเติบโตในอัตราเฉลี่ย 9.4% ในปี 1946-1973 จากนั้นเหลือ 3.2% ในปี 1973-1983

3) ปี 2013 สัดส่วนมูลค่าของภาคบริการสูงกว่าภาคการผลิตเป็นครั้งแรก บ่งชี้ว่าจีนเริ่มย่างเข้าสู่ช่วงท้ายของเศรษฐกิจอุตสาหกรรมแล้ว การพึ่งพาการขยายตัวของภาคการผลิตเป็นหลักเช่นแต่ก่อนจะยิ่งทำให้กำลังการผลิตล้นเกิน ส่งผลให้ประสิทธิภาพการลงทุนยิ่งต่ำลง ฉะนั้นในช่วงห้าปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 จีนต้องเร่งผลักดันการแปลงสภาพอุตสาหกรรมจากขั้นหัตถวิภูมิจนไปสู่ขั้นตติยภูมิและปรับปรุงโครงสร้างอุตสาหกรรมให้ดียิ่งขึ้น

4) นับตั้งแต่ต้นศตวรรษที่ 21 จำนวนประชากรจีนได้ย่างเข้าสู่ช่วง “อัตราการเกิดต่ำ อัตราการตายต่ำ อัตราการเติบโตต่ำ” ส่งผลให้กำลังแรงงานรวม (Total Labor Force) ของจีนขยายตัวช้าลง จนถึงขั้นเริ่มลดลง ประชากรสูงอายุเพิ่มขึ้น สิ่งที่มาคือค่าจ้างแรงงานที่สูงขึ้น ในช่วงห้าปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 แนวโน้มนี้อาจยิ่งรุนแรงขึ้น ซึ่งจะบั่นทอนข้อได้เปรียบด้านจำนวนแรงงานและต้นทุนแรงงานที่ต่ำของจีน การสร้างข้อได้เปรียบใหม่ในการแข่งขันจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างเร่งด่วน

5) ก่อนวิกฤตการเงินโลก จีนพึ่งพาการส่งออกสินค้าและบริการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ เป็นสัดส่วนมากถึง 30% ของ GDP หลังวิกฤตการเงินโลก การส่งออกเติบโตลดลงจาก 20% เหลือเพียงเลขตัวเดียว ต่ำกว่าการขยายตัวของ GDP เสียอีก ในช่วงห้าปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 เศรษฐกิจโลกจะยังคงเติบโตอย่างเชื่องช้า ประกอบกับต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นและการแข็งค่าของอัตราแลกเปลี่ยน สินค้าส่งออกของจีนจะสูญเสียความสามารถในการแข่งขัน จีนจำเป็นต้องพึ่งพาอุปสงค์ในประเทศมาขับเคลื่อนเศรษฐกิจแทน

6) อุตสาหกรรมดั้งเดิม อาทิ เหล็กกล้า ซีเมนต์ โลหะที่ไม่ใช่เหล็ก กระจกแผ่น ล้วนมีกำลังการผลิตเกินอย่างรุนแรง รวมทั้งอุตสาหกรรมเกิดใหม่ เช่น โซลาร์เซลล์ด้วย กำลังการผลิตที่เกินเกินของอุตสาหกรรมจำนวนมากเป็นการล้นเกินในระยะยาว ซึ่งหมายความว่าอุปทานได้ถึงหรือใกล้ถึงจุดสูงสุดแล้ว ในช่วงห้าปีของแผนพัฒนา ฉบับที่ 13 การแก้ปัญหาการผลิตล้นเกินจะยากลำบากมาก เพราะการจะรักษาการขยายตัวของเศรษฐกิจในอัตราความเร็วปานกลางถึงสูงได้นั้น ยังจำเป็นต้องเพิ่มการลงทุนในระดับหนึ่งด้วย

7) การพัฒนาของแต่ละภูมิภาคมีช่องว่างความแตกต่างหดแคบลงเรื่อยๆ ทว่าการไหลเวียนของแรงงาน เงินทุน และสินค้าระหว่างภูมิภาคยังคงประสบอุปสรรคหลายด้าน ทำให้การรวมตลาดแต่ละภูมิภาคเป็นหนึ่งเดียวกันยังคงล่าช้า

8) การพัฒนาอย่างยั่งยืนของจีนเผชิญปัญหาท้าทายหลายด้าน ด้านทรัพยากรที่ซื้อขายได้ เช่น น้ำมันดิบ ถ่านหินดิบ มีอัตราการพึ่งพาต่างชาติสูงขึ้นเรื่อยๆ ด้านทรัพยากรที่ซื้อขายไม่ได้ เช่น ดินและทรัพยากรน้ำ ล้วนประสบปัญหาลพิษสูง จากการสำรวจของกระทรวงสิ่งแวดล้อม ดินทั่วประเทศมีการปนเปื้อนเกินเกณฑ์ถึง 16.1% เมืองระดับจังหวัดขึ้นไปผ่านเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพอากาศเพียง 60.7%

2.1.2 สารสำคัญของปฏิรูปเชิงอุปทาน

1) การปฏิรูปใหม่จะนำมาซึ่งโบนัสใหม่ๆ นับตั้งแต่จีนปฏิรูปเปิดประเทศ นโยบายปฏิรูปที่ผ่านมา ล้วนผลักดันให้เศรษฐกิจจีนเติบโตอย่างรวดเร็วทั้งสิ้น นโยบายปฏิรูปในด้านในเชิงลึกซึ่งผ่านมติที่ประชุมเต็มคณะครั้งที่ 3 ของคณะกรรมการกลางพรรคชุดที่ 18 มีหลายมาตรการที่จะช่วยกระตุ้นการสร้างสรรค์นวัตกรรมระดับประสิทธิภาพการจัดสรรทรัพยากรในช่วงห้าปีของแผนพัฒนา ฉบับที่ 13 ได้

2) โครงสร้างอายุประชากรที่เปลี่ยนไปทำให้ประโยชน์เชิงปริมาณลดลง แต่การศึกษาที่ทั่วถึงทำให้บุคลากรมีคุณภาพมากขึ้น ปัจจุบันมีบัณฑิตจบใหม่มากกว่า 6 ล้านคนต่อปี การผลิตทรัพยากรบุคคลได้อย่างรวดเร็วจะช่วยยกระดับโครงสร้างอุตสาหกรรมจีนและนำมาซึ่งประโยชน์เชิงคุณภาพ

3) โอกาสจากการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 3 สำหรับเทคโนโลยีใหม่ อาทิ Digital Manufacturing, Robotics และ Distributed Generation (DG) นั้น จีนมีศักยภาพใกล้เคียงกับประเทศพัฒนาแล้ว และอยู่ในระดับแนวหน้าของโลกในบางสาขา จีนจึงมีโอกาสสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันในสาขาเหล่านี้ ซึ่งจะช่วยสร้างแรงขับเคลื่อนใหม่ให้เศรษฐกิจจีนและผลักดันเศรษฐกิจจีนไปสู่ระดับที่สูงขึ้น

2.2 การปฏิรูปเชิงอุปสงค์ Demand Side Economy

2.2.1 ทำไมจีนต้องดำเนินการปฏิรูปเชิงอุปสงค์

1) การขยายตัวของเมือง (Urbanization) ปี 2014 จีนมีอัตราความเป็นเมืองเพียง 54.77% ซึ่งยังต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 60.6% ของประเทศรายได้ปานกลางถึงสูงเช่นเดียวกับจีน และค่าเฉลี่ย 80.5% ของประเทศ

รายได้สูง จีนจึงยังมีพื้นที่ให้เติบโตอีกมากผ่านการลงทุนรถไฟความเร็วสูงเชื่อมเมืองและรถไฟใต้ดินภายในเมือง

2) การขยายตัวของประชากรรายได้ปานกลาง ซึ่งจะมีมากถึงราว 4 ร้อยล้านคนในปี 2020 ปัจจุบันจีนกลายเป็นตลาดใหญ่ที่สุดของ iPhone แชนนอนอเมริกา และใช้จ่ายมากเป็น 1/4 ของนักท่องเที่ยวที่ไปเยือนญี่ปุ่นในปี 2014 แต่จีนต้องยกระดับคุณภาพสินค้าและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจับจ่ายจึงจะดึงกำลังซื้อส่วนนี้กลับมาพวงเศรษฐกิจในประเทศได้

3) เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตและสารสนเทศจะผลักดันการเติบโตของการบริโภคในรูปแบบใหม่ ปี 2014 ยอดขายออนไลน์วันเดียว (11 พฤศจิกายน) ของ TMall และ TaoBao ยังสูงกว่า 50% ของยอดขายปลีกสินค้าอุปโภคบริโภคทั่วประเทศทั้งปีเฉลี่ยรายวันเสียอีก

4) ช่วงห้าปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 จีนจะมีประชากรอายุเกิน 65 ปีเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 6 ล้านคนต่อปี ซึ่งจะกระตุ้นการพัฒนาของอุตสาหกรรมผู้สูงอายุ อาทิ การตรวจสุขภาพ คนดูแลผู้สูงอายุ การรักษาพยาบาล และการปรับปรุงที่อยู่อาศัย

5) การปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมไปสู่อุตสาหกรรมสะอาดจะกระตุ้นให้อุตสาหกรรมพลังงานใหม่กับอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว

6) การดำเนินยุทธศาสตร์ “One Belt One Road” จะทำให้จีนมีโอกาสเป็นฝ่ายรุกมากขึ้นในตลาดโลก ไม่เพียงช่วยขยายตลาดต่างประเทศ ยังช่วยรักษาเสถียรภาพการเติบโตของอุปสงค์ในตลาดต่างประเทศด้วย

2.2.2 สาระสำคัญของการดำเนินการปฏิรูปเชิงอุปสงค์

การปฏิรูปเชิงอุปสงค์มีสาระสำคัญอยู่มาก แต่มาตรการที่เป็นรูปธรรมและส่งผลต่อการปฏิรูปมากที่สุดมีสองมาตรการ ได้แก่

1) การสร้างเมืองในรูปแบบใหม่

การสร้างเมืองในรูปแบบใหม่ ยุทธศาสตร์ยิ่งใหญ่ของจีน ส่งอิทธิพลต่อโลกในศตวรรษที่ 21 จากปัจจัยที่ปัจจุบันวงล้อเศรษฐกิจของจีนเริ่มชะลอตัวลง เนื่องจากได้รับผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจทั้งในสหรัฐอเมริกาและยุโรป จีนจึงไม่สามารถพึ่งพาการส่งออกเหมือนเช่นที่ผ่านมา จีน จึงต้องวางแผนเปลี่ยนโมเดลรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจ ซึ่ง 1 ในยุทธศาสตร์สำคัญคือการสร้างเมืองในรูปแบบใหม่ โดยถือเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศที่สำคัญแห่งทศวรรษของจีน

การสร้างเมืองใหม่ของจีนมีความสำคัญมาก เพราะเกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนหลายร้อยล้านคน การสร้างเมืองในรูปแบบใหม่ คือการผลักดันการพัฒนาความเป็นเมืองอย่างมั่นคง เพื่อยกระดับคุณภาพของความเป็นเมือง ลดช่องว่างระหว่างคนในชนบทและคนเมือง ที่สำคัญที่สุดนั้น คือการสร้างเมือง

ใหม่จะเป็นพลังขับเคลื่อนสำคัญที่สุดในการก่อให้เกิดการกระตุ้นอำนาจซื้อภายในประเทศ การจ้างงาน เกิดอุปสงค์ และนำมาซึ่งธุรกิจที่หลากหลาย ทั้งด้านการค้า อสังหาริมทรัพย์ เกษตรกรรม การท่องเที่ยว เทคโนโลยี และการป้องกันประเทศ ซึ่งจะเป็นพลังผลักดันให้เศรษฐกิจจีนทะยานไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนนับจากนี้เป็นต้นไป

การสร้างเมืองใหม่ในอดีตที่ผ่านมา อาจจะเป็นบทเรียนที่ดีต่อจีนในเวลานี้ ดังนั้น ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ดูเหมือนว่ามังกรจีนจะไม่เน้นเร่งอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจในเชิงตัวเลขเท่าใดนัก แต่จะเน้นการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ด้วยการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างทั่วถึงเป็นแกนหลัก เพื่อนำไปสู่สังคม "เสี่ยวคัง" หรือ "สังคมที่กินดีอยู่ดีอย่างทั่วหน้า"

ดังนั้น จีนจะให้น้ำหนักของการสร้างเมือง เปลี่ยนจากเมืองใหญ่มาสู่การสร้างเมืองในรูปแบบใหม่ เป็นเมืองในชนบทมากขึ้น ซึ่งเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ยิ่งใหญ่มาก และจะมีอิทธิพลไปอีก 20 ปีข้างหน้าด้วย เมืองในรูปแบบใหม่ยังคงดำรงไว้ซึ่งอารยธรรมของสังคมเกษตรกรรม การพัฒนาสู่ความเป็นเมืองในรูปแบบใหม่ ต้องไม่เป็นการทำลายนโยบาย "3 เกษตร" (ชุมชนเกษตร การเกษตร และเกษตรกร) หากแต่ต้องมีผลต่อการแก้ไขปัญหา "3 เกษตร" เพื่อให้ประชาชนจีนที่เป็นเกษตรกรกว่า 700-800 ล้านคนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและการสร้างเมืองใหม่ในทศวรรษนี้จะต้องทำให้เกิดการพัฒนาภาคเกษตรของจีนให้ทันสมัย คือต้องใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การจัดการที่สมัยใหม่ รวมถึงต้องแก้ปัญหากฎหมายที่ดิน เพื่อที่จะเอาที่ทำการเกษตรเข้ามารวมเป็นผืนใหญ่ มาทำภาคเกษตรสมัยใหม่ เครือเจริญโภคภัณฑ์ได้รับการท้าทายให้เข้าไปมีบทบาทในการร่วมกับภาครัฐของจีน ดำเนินโครงการหมู่บ้านเกษตรกรรมทันสมัยหลายแห่ง ผลประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่ที่จีนต้องการก็คือ ความอยู่รอดของประเทศชาติ ในแง่การกระตุ้นเศรษฐกิจให้เติบโต นอกเหนือจากการพึ่งพาการส่งออก การบริโภคภายในประเทศ การลงทุนต่างประเทศแล้ว เราเลือกที่จะลงทุนในโครงการขนาดใหญ่ หรือเมกะโปรเจกต์เท่านั้น

2) การปรับภูมิทัศน์แหล่งสลัม

จากการพัฒนาเศรษฐกิจของจีน ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในสังคมจีน ซึ่งได้แก่ความเหลื่อมล้ำระหว่างเมืองกับชนบท มาตรการปรับแก้คือสร้างเมืองในรูปแบบเมือง ความเหลื่อมล้ำระหว่างภูมิภาค มาตรการในการปรับแก้คือนโยบายมุ่งตะวันตก (Go-west Policy) และความเหลื่อมล้ำระหว่างคนในเมือง ในเมืองมีทั้งคนรวยและคนจน มีตึกลับฟ้า คนรวยอยู่คอมโดมิเนียมหรู และคนจนอยู่สลัมแออัด มาตรการปรับแก้คือการปรับภูมิทัศน์แหล่งสลัม

โครงการปรับปรุงชุมชนแออัดเป็นโครงการปรับปรุงที่พักอาศัยเก่าชำรุดเป็นอสังหาริมทรัพย์และปรับปรุงสภาพที่พักอาศัยของครอบครัวยากจน สถิติจากกระทรวงที่อยู่อาศัยและการพัฒนาเมือง-ชนบท (Ministry of Housing and Urban-rural Development) ระบุว่า ตั้งแต่ปี 2005 เป็นต้นมา จีนได้ดำเนินการปรับปรุงพื้นที่ชุมชนแออัดแล้วราว 50 ล้านตารางเมตร ที่พักอาศัยกว่า 1 ล้านหลังได้รับการปรับปรุงสภาพ

รัฐบาลจีนมีการเปลี่ยนนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจจีน โดยการปฏิรูปเชิงอุปสงค์ มีการขยายเมือง และสร้างเมืองในรูปแบบใหม่ เกิดความต้องการในการโครงสร้างพื้นฐาน เกิดความต้องการการสร้างโรงเรียน โรงพยาบาล และห้างสรรพสินค้า ซึ่งหมายถึงโอกาสทางธุรกิจต่างๆ เช่น ธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจอันเกี่ยวกับสถานพยาบาล สถานพยาบาลผู้สูงอายุ โรงเรียน ซึ่งปัจจุบันจีนเป็นประเทศที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มตัวแล้ว อุปทานดังกล่าวยังมีอยู่อย่างจำกัดและไม่เพียงพอต่อความต้องการ ดังนั้นนักลงทุนไทยจึงควรแสวงหาโอกาสและ ศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนในเมืองที่จะเกิดขึ้นใหม่ ซึ่งจะสร้างอำนาจในการบริโภคขึ้นอย่างมหาศาลในอนาคต

หลังจากมีการเปลี่ยนนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจจีนโดยการปฏิรูปเชิงอุปสงค์ทำให้ประชาชนจีนมีรายได้เพิ่มมากขึ้น ต้องการสินค้าที่มีคุณภาพ เกิดปรากฏการณ์นักท่องเที่ยวจีนไปแย่งกันซื้อสินค้าที่ประเทศญี่ปุ่น เกาหลี ประเทศไทย ซึ่งล้วนเป็นประเทศผู้ผลิตสินค้าที่มีคุณภาพและได้รับความเชื่อมั่นในหมู่ผู้บริโภคชาวจีน นอกจากนี้สินค้าที่ทำจากวัตถุดิบธรรมชาติก็เป็นที่ยอมรับต้องการของคนจีน เช่น หมอนยางพารา และอาหารไทย เช่น ข้าวหอม เครื่องปรุงอาหาร และผลไม้อบแห้งก็มีโอกาสเข้าสู่ตลาดจีนมากขึ้นตามไปด้วย

3. นโยบายส่งเสริมให้วิสาหกิจจีนออกไปลงทุนในต่างประเทศ

จากประเทศจีนดำเนินนโยบายเปิดประเทศ ปฏิรูปเศรษฐกิจในระยะแรกเน้นการลงทุนจากต่างประเทศโดยให้สิทธิประโยชน์พิเศษแก่นักลงทุนต่างชาติที่เข้าไปลงทุนในจีนที่เรียกว่า เชิญเข้ามา แต่ตั้งแต่ปี 2000 จีนประกาศนโยบายการก้าวออกไปของจีน (Going global policy) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจีน ฉบับที่ 12 (2010-2015) ส่งเสริมการลงทุนของจีนในต่างประเทศและสนับสนุนการก้าวออกไปลงทุน ทั้งในส่วนของภาคเอกชนและรัฐบาลตั้งแต่ระดับมณฑล มีการลดมาตรการที่ยุ่งยากและเสนอมาตรการที่ชักจูงการลงทุน อาทิ การสนับสนุนในด้านงบประมาณจาก Export-Import Bank of China การให้ทุนกู้ยืมและการลดมาตรการทางภาษี อีกทั้งการออกกฎหมายที่ส่งเสริมการกระจายตัวการลงทุนในสาขาต่าง ๆ ของรัฐบาลจีน เพื่อลดการแข่งขันของบริษัทจีนเองในสาขาที่มีการแข่งขันที่สูง และการส่งเสริมจากรัฐบาลกลางในการจัดทำบันทึกความเข้าใจ เพื่อส่งเสริมการลงทุนกับต่างประเทศในระดับทวิภาคี

รัฐวิสาหกิจจีน (Chinese State-Owned Enterprise: SOEs) ถือเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจจีน เนื่องจากรัฐวิสาหกิจจีนมีปริมาณการลงทุนคิดเป็นร้อยละ 70 ของการลงทุนในต่างประเทศทั้งหมดของจีน โดยในปี 2007 รัฐบาลจีนได้จัดตั้ง China Investment Corporation (CIC) เพื่อเป็นหัวหอกรในการจัดการกองทุนความมั่งคั่งแห่งชาติ (Sovereign Wealth Fund – SWFs) มีมูลค่าการลงทุนแรกเริ่ม 2 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และปัจจุบันมีทรัพย์สินมูลค่าถึง 5.75 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (Bloomberg 2013)

ดังที่กล่าวมาว่ารัฐบาลจีนตั้งแต่รัฐบาลกลางจนถึงรัฐบาลท้องถิ่นต่างก็มีนโยบายส่งเสริมวิสาหกิจไปลงทุนในต่างประเทศ ตามศักยภาพของวิสาหกิจและตามลักษณะเด่นของแต่ละมณฑล ตั้งแต่ประธานาธิบดีเสนาอ

ข้อเสนอ One Belt One Road เป็นต้นมา มณฑลต่าง ๆ ได้ออกมาตรการส่งเสริมอย่างเป็นรูปธรรม ขอ ยกตัวอย่าง มณฑลเจ้อเจียง เป็นกรณีศึกษา

3.1 กรณีศึกษา ตัวอย่าง ยุทธศาสตร์ “ก้าวออกไป” ของมณฑลเจ้อเจียง

ระเบียบวิธีบริหารจัดการการใช้เงินกองทุนพิเศษ

เพื่อดำเนินยุทธศาสตร์ “ก้าวออกไป” ของมณฑลเจ้อเจียง

ข้อหนึ่ง เพื่อเสริมสร้างการบริหารจัดการการใช้เงินกองทุนพิเศษเพื่อดำเนินยุทธศาสตร์ “ก้าวออกไป” ของมณฑลเจ้อเจียง (ต่อไปนี้จะเรียกสั้นๆ ว่า “กองทุนพิเศษ”) เพื่อยกระดับประสิทธิภาพในการใช้เงินด้านการเงินการคลัง เพื่อสนับสนุนให้กิจการขยายความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยี และการลงทุนในต่างประเทศ และเพื่อผลักดันการดำเนินธุรกิจให้เป็นสากล จึงกำหนดระเบียบวิธีนี้ขึ้นมาโดยเฉพาะ

ข้อสอง หลักการในการใช้เงินกองทุนพิเศษ

การบริหารจัดการการใช้เงินกองทุนพิเศษควรสอดคล้องกับอุตสาหกรรมของมณฑลและส่วนกลาง กับนโยบายท้องถิ่นของรัฐและการบริหารการเงินการคลัง ยึดถือหลักการยุติธรรมเท่าเทียม เน้นจุดที่สำคัญ เลือกสนับสนุนโครงการที่ดีกว่าแข็งแกร่งกว่า

ข้อสาม แหล่งที่มาของเงินกองทุนพิเศษ

แต่ละปีให้จัดสรรเงินกองทุนพิเศษจากกองทุนพัฒนาการค้าของสำนักงานคลังมณฑล โดยยึดตามนโยบายส่งเสริมเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศประจำปีที่รัฐบาลมณฑลอนุมัติ

ข้อสี่ เงื่อนไขพื้นฐานสำหรับหน่วยงานที่ยื่นขอเงินกองทุนพิเศษ

1. เป็นกิจการค้าระหว่างประเทศ องค์กรกลางและหน่วยงานที่รับทำโครงการ ซึ่งได้รับอนุญาต (อนุมัติหรือบันทึกลงทะเบียน) จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของมณฑลหรือรัฐบาลส่วนกลางให้ทำธุรกิจเกี่ยวกับการลงทุนในต่างประเทศและความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและเทคโนโลยี โดยจดทะเบียนนิติบุคคลตามกฎหมายในมณฑลเจ้อเจียง (ไม่รวมเมืองหนิงปอ) ชำระภาษีตามกฎหมาย มีประวัติการเงินดีและระบบบริหารจัดการด้านการเงินที่สมบูรณ์

2. ส่งงบการเงินและข้อมูลสถิติให้หน่วยงานกำกับดูแลด้านการคลังและการพาณิชย์ (เศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศ) ในระดับต่างๆ ตามกำหนด เข้าร่วมและผ่านเกณฑ์การตรวจสอบรายปีที่จัดโดยหน่วยงานพาณิชย์

ข้อห้า ขอบเขตการให้เงินกองทุนพิเศษเพื่อให้ความช่วยเหลือด้านเงินทุนหรือเป็นรางวัลให้กำลังใจ

1. สนับสนุนกิจการที่ไปลงทุนจัดตั้งโรงงานผลิต แปรรูป จัดเก็บและขนส่งสินค้า เครือข่ายการตลาด และการขาย สถาบันวิจัยและพัฒนา เขตความร่วมมือด้านเศรษฐกิจการค้า (นิคมอุตสาหกรรม) ในต่างประเทศ ตลอดจนลงทุนพัฒนาและทำความร่วมมือด้านการเกษตร ป่าไม้ ประมง และเหมืองแร่ในต่างประเทศ
 2. สนับสนุนกิจการที่รับเหมาโครงการก่อสร้างและให้คำปรึกษาด้านการออกแบบในต่างประเทศ
 3. สนับสนุนกิจการที่เข้าร่วมและรับทำโครงการช่วยเหลือต่างประเทศของรัฐบาลกลาง
 4. สนับสนุนกิจการที่มีส่วนร่วมในความร่วมมือด้านแรงงานในต่างประเทศ (ส่งคนไปทำงานหรือได้รับการจ้างงานในต่างประเทศ)
 5. สนับสนุนโครงการบริการสาธารณะที่ส่งผลต่อการพัฒนาการลงทุนในต่างประเทศและความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและเทคโนโลยี
 6. สนับสนุนกิจการที่ “ก้าวออกไป” ลงทุนในต่างประเทศให้กลับมาพัฒนามณฑล
- ข้อ 6 เนื้อหาและมาตรฐานในการให้เงินกองทุนพิเศษเพื่อช่วยเหลือด้านเงินทุนหรือเป็นรางวัลให้กำลังใจ

1. โครงการลงทุนในต่างประเทศ

1.1 สำหรับกิจการที่ไปลงทุนจัดตั้งโรงงานผลิต แปรรูป จัดเก็บ ขนส่ง และพัฒนาความร่วมมือด้านการเกษตร ป่าไม้ ประมง และเหมืองแร่ในต่างประเทศ และมียอดเงินลงทุนสะสมในปีนั้น 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐขึ้นไป ให้มอบเงินช่วยเหลือก้อนหนึ่ง สำหรับกิจการที่ทำความร่วมมือพัฒนาทรัพยากรในต่างประเทศ หากมีค่าขนส่งและค่าประกันภัยการขนส่งสินค้าที่เป็นทรัพยากรจากต่างประเทศมาถึงด่านในประเทศ ให้มอบเงินช่วยเหลือตามอัตราส่วนของค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง

1.2 สำหรับกิจการที่ลงทุนจัดตั้งเครือข่ายการตลาดและการขายในต่างประเทศ (รวมทั้งองค์กรการค้า ร้านค้า ศูนย์แสดงสินค้า หน่วยงานบริการหลังการขาย ศูนย์จัดเก็บสินค้าและโลจิสติก) ให้มอบเงินช่วยเหลือสูงสุดไม่เกิน 50% ของค่าใช้จ่ายในการดำเนินธุรกิจที่เกิดขึ้นจริง รวมถึงค่าเช่าสำนักงานหรือสถานที่ดำเนินธุรกิจ โกดังสินค้า และร้านค้า

1.3 มอบเงินช่วยเหลือจำนวนหนึ่งแก่กิจการที่ได้รับช่องทางการขาย ตราสินค้าที่มีชื่อเสียง เทคโนโลยีที่ก้าวหน้าจากการซื้อกิจการอื่นในต่างประเทศ และมียอดเงินลงทุนสะสมในปีนั้น 10 ล้านดอลลาร์สหรัฐขึ้นไป มอบเงินช่วยเหลือจำนวนหนึ่งแก่กิจการที่ลงทุนจัดตั้งสถาบันวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีในต่างประเทศ และมียอดเงินลงทุนสะสมในปีนั้น 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐขึ้นไป สำหรับค่าจดทะเบียนสิทธิบัตรในต่างประเทศของกิจการดังกล่าว มอบเงินช่วยเหลือสูงสุดไม่เกิน 50% ของค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง

1.4 กิจการผู้รับเหมาโครงการเขตความร่วมมือด้านเศรษฐกิจการค้า (นิคมอุตสาหกรรม) ในต่างประเทศและเข้าหลักเกณฑ์ “ระเบียบวิธีบริหารจัดการเขตความร่วมมือด้านเศรษฐกิจการค้า (นิคมอุตสาหกรรม) ในต่างประเทศของมณฑลเจ้อเจียง” ซึ่งประกาศโดยสำนักงานพาณิชย์มณฑลและสำนักงานคลัง

มณฑล ให้มอบเงินช่วยเหลือจำนวนหนึ่ง สำหรับเขตความร่วมมือที่ได้รับเงินช่วยเหลือจากรัฐบาลส่วนกลาง แล้ว ให้มอบเงินทุนสนับสนุนส่วนหนึ่ง

1.5 ทุกกิจการที่ปีใดได้รับเงินช่วยเหลือสะสมไม่เกิน 50% ของเงินลงทุนในต่างประเทศที่เกิดขึ้นจริงในปีนั้น และทุกกิจการที่ลงทุนในต่างประเทศด้วยเงินหยวน ให้มอบเงินรางวัลจำนวนหนึ่ง

2. โครงการรับเหมาก่อสร้างในต่างประเทศ

2.1 ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ อาทิ เงินประกันการประมูลโครงการ เงินประกันผลงานและประกันการชำระเงินล่วงหน้าซึ่งเกิดขึ้นระหว่างการรับเหมาก่อสร้างในต่างประเทศ ให้มอบเงินช่วยเหลือสูงสุดไม่เกิน 30% ของค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงในปีนั้น

2.2 สำหรับกิจการที่รับเหมาโครงการก่อสร้างในต่างประเทศ ค่าดอกเบี้ยรายปีที่เกิดขึ้นจริงจากการกู้ยืมเงินธนาคารในประเทศเพื่อสำรองค่าใช้จ่ายไปก่อน ให้มอบเงินช่วยเหลือสูงสุดไม่เกิน 50% ของดอกเบี้ยที่จ่ายจริง หากอัตราดอกเบี้ยตามจริงสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยมาตรฐานที่ธนาคารประชาชนจีนประกาศ ให้กิจการจ่ายดอกเบี้ยตามอัตรามาตรฐาน และมอบเงินอุดหนุนส่วนต่างดอกเบี้ยให้นานที่สุดไม่เกิน 1 ปี

2.3 สำหรับกิจการที่รับเหมาโครงการก่อสร้างในต่างประเทศ หากผลประกอบการปีนั้นมากกว่า 5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ให้มอบเงินรางวัลจำนวนหนึ่ง สำหรับกิจการที่บริการให้คำปรึกษาด้านการออกแบบในต่างประเทศ หากผลประกอบการปีนั้นมากกว่า 1 แสนดอลลาร์สหรัฐ ให้มอบเงินรางวัลจำนวนหนึ่ง

2.4 สำหรับกิจการความร่วมมือธุรกิจประมงในต่างประเทศ หากผลประกอบการปีนั้นมากกว่า 10 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ให้มอบเงินรางวัลจำนวนหนึ่ง หากค่าธรรมเนียมการทำประมงในส่วนที่ฝ่ายจีนออกมีมูลค่าสูงกว่า 5 แสนดอลลาร์สหรัฐ ให้มอบเงินช่วยเหลือจำนวนหนึ่งตามอัตราส่วน

3. โครงการให้ความช่วยเหลือต่างประเทศ

3.1 สำหรับกิจการ (หน่วยงาน) ที่ได้รับงานโครงการความช่วยเหลือด้านสิ่งของและทรัพยากรแก่ต่างประเทศของรัฐ ให้มอบเงินช่วยเหลือจำนวนหนึ่งตามขนาดของโครงการ

3.2 สำหรับกิจการ (หน่วยงาน) ที่ร่วมยื่นประมูลโครงการความช่วยเหลือต่างประเทศของรัฐและโครงการความร่วมมือเทคโนโลยีการเกษตรของรัฐ ให้มอบเงินช่วยเหลือจำนวนหนึ่งตามค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงในการทำหนังสือประมูล

3.3 สำหรับกิจการ (องค์กร) ที่ได้รับงานโครงการฝึกอบรมการให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศของรัฐ ให้มอบเงินช่วยเหลือจำนวนหนึ่งตามขนาดและระดับของการฝึกอบรม

4. โครงการความร่วมมือด้านแรงงานในต่างประเทศ

4.1 สำหรับค่าซื้อประกันภัยอุบัติเหตุส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่ฝ่ายจีนที่ทำงานในกิจการเกี่ยวกับความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและเทคโนโลยีในต่างประเทศ ให้มอบเงินช่วยเหลือสูงสุดไม่เกิน 50% ของค่าประกันภัยที่เกิดขึ้นจริง โดยค่าประกันภัยสูงสุดของแต่ละคนไม่เกิน 5 แสนหยวน

4.2 ศูนย์ฝึกอบรมแรงงานไปต่างประเทศซึ่งได้รับการอนุมัติจัดตั้งโดยสำนักงานพาณิชย์มหุณฑล ให้มอบเงินช่วยเหลือแบบครั้งเดียว และเงินช่วยเหลือตามจำนวนคนที่ฝึกอบรมไปต่างประเทศได้ในแต่ละปี โดยสูงสุดไม่เกินรายละ 300 หยวน

5. โครงการบริการสาธารณะ

5.1 สำหรับค่าเช่าสถานที่ ค่าบูธและค่าธรรมเนียมการจัดแสดงสาธารณะ ตลอดจนค่าโฆษณาประชาสัมพันธ์ในกิจกรรมส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศและความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและเทคโนโลยีซึ่งจัดขึ้นทั้งในและนอกประเทศโดยสำนักงานพาณิชย์มหุณฑล ให้มอบเงินช่วยเหลือเต็มจำนวน

5.2 สำหรับค่าใช้จ่ายในการสร้างเวทีให้ข้อมูลสาธารณะหรือเตือนความเสี่ยงต่างๆ ซึ่งจัดโดยสำนักงานพาณิชย์มหุณฑล ให้มอบเงินช่วยเหลือเต็มจำนวน

5.3 กิจการที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศและความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและเทคโนโลยีซึ่งจัดโดยสำนักงานพาณิชย์มหุณฑล ให้มอบเงินช่วยเหลือจำนวนหนึ่งสำหรับค่าเดินทางระหว่างประเทศและค่าที่พักในต่างประเทศ ไม่เกินกิจการละ 2 คน

5.4 สำหรับกิจการที่มีการประกันการลงทุนในต่างประเทศ ประกันการส่งออก (Export Credit Insurance) ในโครงการรับเหมาก่อสร้างในต่างประเทศ และทำสัญญาประกันภัยแบบเฉพาะเจาะจงอื่นๆ ให้มอบเงินช่วยเหลือจำนวนหนึ่งสำหรับค่าประกันปีนั้น

5.5 สำหรับพนักงานที่กิจการส่งไปจัดการซื้อพิพาทและกรณีฉุกเฉินในต่างประเทศตามคำร้องขอของสำนักงานพาณิชย์มหุณฑล ให้มอบเงินช่วยเหลือเต็มจำนวนสำหรับค่าเดินทางระหว่างประเทศตลอดจนค่าอาหารและค่าที่พักในต่างประเทศ

6. โครงการกิจการที่ออกไปลงทุนในต่างประเทศกลับมาลงทุนพัฒนาเศรษฐกิจของสำนักงานใหญ่ อุตสาหกรรมใหม่และอุตสาหกรรมบริการเพื่อการผลิตในมหุณฑล

สนับสนุนให้กิจการที่ออกไปลงทุนในต่างประเทศกลับมาลงทุนพัฒนาเศรษฐกิจของสำนักงานใหญ่ อุตสาหกรรมใหม่และอุตสาหกรรมบริการเพื่อการผลิตในมหุณฑล สำหรับกิจกรรมเชื่อมโยงโครงการลงทุนของกิจการที่ออกไปลงทุนในต่างประเทศซึ่งจัดโดยสำนักงานพาณิชย์มหุณฑล ให้มอบเงินช่วยเหลือจำนวนหนึ่ง

7. โครงการเงินช่วยเหลืออื่นจากนโยบายส่งเสริมเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศซึ่งอนุมัติโดยรัฐบาลมหุณฑลไปก่อนหน้านี้ รายละเอียดเนื้อหาและมาตรฐานในการช่วยเหลือให้กำหนดต่างหากตามสถานการณ์

8. โครงการที่ได้รับเงินช่วยเหลือทั้งหมดข้างต้น หากได้รับเงินช่วยเหลือที่เกี่ยวข้องจากมหุณฑลและรัฐบาลกลางอยู่แล้ว จะไม่จัดสรรเงินช่วยเหลือซ้ำอีก

ข้อเจ็ด เอกสารที่ใช้ในการยื่นขอเงินกองทุนพิเศษ

1. รายงานยื่นขอเงินกองทุนพิเศษ
2. แบบฟอร์มโครงการ (ตามแบบฟอร์มแนบท้าย)
3. สำเนาใบอนุญาตประกอบธุรกิจของนิติบุคคลผู้ยื่นขอ
4. สำเนาเอกสารที่แสดงว่าได้รับอนุญาต (อนุมัติหรือบันทึกลงทะเบียน) จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของมณฑลหรือรัฐบาลส่วนกลางให้ทำธุรกิจเกี่ยวกับความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและเทคโนโลยี
5. งบการเงินปีที่แล้วของหน่วยงานที่ยื่นขอซึ่งผ่านการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีแล้ว
6. เอกสารรับรองที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ (อาทิ สัญญาโครงการ เอกสารอนุมัติภารกิจ)
7. เอกสารยืนยันค่าใช้จ่าย อาทิ หลักฐานการจ่ายเงินของธนาคาร ใบเสร็จหรือใบรับเงินที่สอดคล้องใบยืนยันการแลกเปลี่ยนเงินตรา เป็นต้น
8. เอกสารใบรับรองจากสำนักงานที่ปรึกษาเศรษฐกิจและการค้าของสถานกงสุลจีนประจำท้องถิ่นนั้นๆ
9. เอกสารอื่นๆ ที่แจ้งให้ยื่นตามใบแจ้งประจำปี

ข้อแปด ขั้นตอนการยื่นขอและการเบิกจ่ายกองทุนพิเศษ

1. กองทุนพิเศษใช้วิธียื่นขอและเบิกจ่ายหนึ่งครั้งต่อปี กิจกรรมค้าระหว่างประเทศ องค์กรกลางและหน่วยงานที่รับทำโครงการต่างๆ ของแต่ละเมืองและอำเภอ (เมือง) ซึ่งระหว่างปีมีโครงการที่อยู่ในขอบเขตและเงื่อนไขที่จะได้รับเงินช่วยเหลือหรือเงินรางวัลจากกองทุนพิเศษ ให้ยื่นคำขอพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องไปยังหน่วยงานคลังและพาณิชย์ (เศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศ) ของเมืองและอำเภอ (เมือง) นั้นๆ ก่อนสิ้นเดือนมกราคมของปีถัดไป หลังจากหน่วยงานคลังและพาณิชย์ (เศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศ) ของเมืองและอำเภอ (เมือง) นั้นๆ ตรวจสอบโครงการที่ยื่นขอในเบื้องต้นแล้ว จะรวบรวมร่างเอกสารรายงานต่อสำนักงานคลังมณฑลและสำนักงานพาณิชย์มณฑลก่อนสิ้นเดือนกุมภาพันธ์ของปีถัดไป กิจกรรมค้าระหว่างประเทศ องค์กรกลางและหน่วยงานที่รับทำโครงการต่างๆ ระดับมณฑล ซึ่งระหว่างปีมีโครงการที่อยู่ในขอบเขตและเงื่อนไขที่จะได้รับเงินช่วยเหลือหรือเงินรางวัลจากกองทุนพิเศษ ให้ยื่นคำขอพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องไปยังสำนักงานคลังมณฑลและสำนักงานพาณิชย์มณฑลโดยตรงก่อนสิ้นเดือนมกราคมของปีถัดไป หากเกินกว่ากำหนดหรือเอกสารไม่ครบถ้วนจะไม่รับพิจารณา

2. สำนักงานพาณิชย์มณฑลจะมอบหมายให้องค์กรกลางทำการตรวจสอบโครงการที่ยื่นขออย่างละเอียดอีกครั้ง ก่อนจะวิเคราะห์และให้ความเห็นเบื้องต้นต่อจำนวนเงินช่วยเหลือหรือเงินรางวัลโดยยึดตามความเห็นจากการตรวจสอบขององค์กรกลาง

3. สำนักงานคลังมณฑลรับผิดชอบพิจารณาอนุมัติเงินช่วยเหลือหรือเงินรางวัลให้กับโครงการที่ยื่นขอ โดยยึดตามแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนประจำปี ร่วมกับสำนักงานพาณิชย์มณฑลทำการเบิกจ่ายทันทีไปยังกิจการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับมณฑล และหน่วยงานคลังประจำเมืองและอำเภอ (เมือง)

4. เมื่อกิจการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับมณฑล และหน่วยงานคลังประจำเมืองและอำเภอ (เมือง) ได้รับเงินช่วยเหลือหรือเงินรางวัลแล้ว ให้เบิกจ่ายแก่กิจการและหน่วยงานที่ยื่นขอทันที ห้ามมิให้กักเก็บไว้หรือ ยักย้ายไปใช้ในการอื่น กิจการและหน่วยงานที่ยื่นขอควรจัดการเงินช่วยเหลือหรือเงินรางวัลที่ได้รับตาม บทบัญญัติการเงินการบัญชีที่เกี่ยวข้อง

ข้อเก้า การกำกับดูแลและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินกองทุนพิเศษ

1. สำนักงานพาณิชย์มณฑลและสำนักงานคลังมณฑลจะจัดตั้งระบบกำกับดูแลและตรวจสอบขึ้น เพื่อ ติดตามตรวจสอบการดำเนินโครงการและการใช้จ่ายเงินของกองทุนพิเศษ และจะมอบหมายให้องค์กรกลาง ดำเนินการตรวจสอบเป็นพิเศษเฉพาะโครงการหากจำเป็น

2. หน่วยงานคลังและพาณิชย์ (เศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศ) ในระดับต่างๆ ต้องจัดตั้งระบบที่ สมบูรณ์ในการกำกับดูแลและติดตามตรวจสอบประสิทธิภาพของโครงการที่ได้รับเงินจากกองทุนพิเศษ เมื่อพบ ปัญหาต้องแก้ไขทันทีพร้อมทั้งรายงานต่อสำนักงานคลังมณฑลและสำนักงานพาณิชย์มณฑล

3. หากพบพฤติกรรมหลอกรับเงินไปโดยมิชอบ ยักย้ายไปใช้ในการอื่น หรือกักเก็บเงินกองทุนพิเศษ เอาไว้ ให้ดำเนินการตรวจสอบเอาผิดตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อาทิ “ระเบียบลงโทษพฤติกรรมละเมิดทาง การเงินการคลัง” (คำสั่งคณะรัฐมนตรีที่ 427) และตามยึดเงินที่เบิกจ่ายไปทั้งหมดกลับคืนมา สำหรับกิจการที่ หลอกรับเงินไปโดยมิชอบ ให้ตัดสิทธิในการยื่นขอรับเงินกองทุนพิเศษ

ข้อสิบ บทบัญญัติเสริม

ระเบียบวิธีนี้ให้เริ่มใช้ภายหลังจากวันประกาศไปอีก 30 วัน และให้ยกเลิก “ประกาศว่าด้วยการพิมพ์ และแจกจ่ายระเบียบวิธีบริหารจัดการการใช้จ่ายเงินกองทุนพิเศษเพื่อการดำเนินยุทธศาสตร์ ‘ก้าวออกไป’ ของ มณฑลเจ้อเจียง” ของสำนักงานคลังมณฑลและสำนักงานพาณิชย์มณฑล (ปี 2009 เลขที่ 296)

นอกจากมณฑลเจ้อเจียงแล้ว มณฑลอื่นก็ได้ออกมาตรการเพื่อส่งเสริมให้วิสาหกิจที่มีศักยภาพภายใน มณฑลได้ก้าวออกไปลงทุนในต่างประเทศมากขึ้น สิทธิประโยชน์ส่วนมากจะคล้ายคลึงกัน

สรุป มณฑลต่าง ๆ ของจีนได้ประกาศมาตรการส่งเสริมวิสาหกิจจีนก้าวออกไปเฉกเช่นมณฑลเจ้อเจียง มาตรการส่งเสริมของมณฑลเจ้อเจียงมีส่วนสำคัญที่ทำให้กลุ่มบริษัทเอกชนของมณฑลเจ้อเจียงเป็นวิสาหกิจ กลุ่มแรกของจีนที่ก้าวออกไปลงทุนในต่างประเทศ เช่น บริษัท หัวลี่ มาลงทุนในประเทศไทย

ด้วยผลของนโยบายการส่งเสริมดังกล่าวทำให้บริษัทสัญชาติจีนก้าวออกไปลงทุนในต่างประเทศเป็น จำนวนมาก ล่าสุดในปี 2015 จีนสามารถดึงดูดทุนต่างชาติที่เข้ามาลงทุนที่จีน 142,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และมีเม็ดเงินที่บริษัทจีนออกไปลงทุนประมาณ 140,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เช่นเดียวกัน

กิจการที่บริษัทจีนออกไปลงทุนในต่างประเทศได้แก่ เซาที่ทำกาเกษตรที่กัมพูชา เซาที่ปลูกต้นยางพารา และกล้วยที่ลาว เป็นต้น และมีการเข้ามาลงทุนในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ไม่ว่าจะในแง่ของจำนวนโครงการหรือจำนวนเงินที่เข้ามาลงทุน

อย่างไรก็ตาม ในปีที่ผ่านมา ประเทศจีนประสบปัญหาเศรษฐกิจชะลอตัว ทำให้สินค้าและขีดความสามารถในการผลิตสินค้าล้นตลาด ยิ่งผลักดันให้บริษัทจีนก้าวออกไปลงทุนในต่างประเทศมากขึ้น สำหรับประเทศไทยเป็นโอกาสและเป็นการทำห้ายเช่นเดียวกัน โอกาสคือมีบริษัทจีนเข้ามาลงทุนเพิ่มมากขึ้นอย่างแน่นอน และเป็นโอกาสของบริษัทไทยเข้าไปร่วมมือ-ร่วมทุนในการทำธุรกิจ ขณะเดียวกันก็เป็นการทำห้าย เนื่องจากทุกวันนี้ บริษัทจีนเป็นบริษัทยักษ์ใหญ่มีทุนหนา มีเทคโนโลยีสูง เมื่อเข้ามาลงทุนแล้ว บริษัทของไทยต้องเผชิญกับการแข่งขันที่สูง และบริษัทจีนที่เข้ามาลงทุน ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อม กฎระเบียบของไทย ต้องมีการให้คำแนะนำแก่บริษัทจีนอย่างต่อเนื่อง

4. นโยบายเชิญเข้ามา มาตรการด้านสิทธิประโยชน์ของการลงทุนในพื้นที่ต่างๆและภาคธุรกิจต่างๆ

จากประเทศจีนดำเนินนโยบายเปิดประเทศ ปฏิรูปเศรษฐกิจในระยะแรกเน้นการลงทุนจากต่างประเทศโดยให้สิทธิประโยชน์พิเศษแก่นักลงทุนต่างชาติที่เข้าไปลงทุนในจีนที่เรียกว่า เชิญเข้ามา

นโยบายเชิญเข้ามาสามารถแบ่งเป็นสองกรณี กรณีแรกเป็น มาตรการส่งเสริมการลงทุนและสิทธิประโยชน์ในภาคธุรกิจ และกรณีที่สอง มาตรการส่งเสริมการลงทุนและสิทธิประโยชน์ในภาคพื้นที่ มาตรการส่งเสริมการลงทุนและสิทธิประโยชน์ในภาคธุรกิจ

4.1 กรอบกฎหมายและมาตรการส่งเสริมเงินลงทุนต่างชาติของจีน

1. กรอบทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเงินลงทุนต่างชาติ

กฎหมายและข้อบังคับเกี่ยวกับกิจการเงินลงทุนต่างชาติ หมายถึงกฎหมายต่างๆ ทางกฎหมายที่รัฐบาลจีนบัญญัติขึ้นเพื่อปรับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดระหว่างกระบวนการจัดตั้ง เปลี่ยนแปลง ดำเนินงานและยุติกิจการของกิจการเงินลงทุนต่างชาติ

กฎหมายและข้อบังคับหลักเกี่ยวกับกิจการเงินลงทุนต่างชาติ ได้แก่ “กฎหมายแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนว่าด้วยกิจการร่วมค้าแบบร่วมทุนระหว่างจีนกับต่างชาติ” “กฎหมายแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนว่าด้วยกิจการร่วมค้าแบบร่วมดำเนินงานระหว่างจีนกับต่างชาติ” และ “กฎหมายแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนว่าด้วยกิจการต่างชาติ” สำหรับบริษัทจำกัดซึ่งเป็นกิจการเงินลงทุนต่างชาติ เว้นแต่เรื่องที่กฎหมายสามฉบับข้างต้นมีบัญญัติเป็นอย่างอื่น ต้องปฏิบัติตาม “กฎหมายแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนว่าด้วยบริษัท”

สัญญาการจัดตั้งกิจการเงินลงทุนต่างชาติของผู้ลงทุนจีนและต่างชาติถือเป็นสัญญาทางธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับต่างประเทศ จึงอยู่ภายใต้บทบัญญัติของ “กฎหมายแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนว่าด้วยเรื่องสัญญา”

นอกจากนี้ จีนยังบัญญัติกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการสำหรับการจัดตั้ง การดำเนินงาน การยุติกิจการและการชำระบัญชีของกิจการเงินลงทุนต่างชาติขึ้นเป็นการเฉพาะ เพื่อปกป้องสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายของผู้ลงทุนทั้งในและนอกประเทศ

และเพื่อสร้างความรู้สึกปลอดภัยในการลงทุนให้แก่นักลงทุนต่างชาติและปกป้องสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายของกิจการ รัฐบาลจีนยังได้ลงนามร่วมกับประเทศที่เกี่ยวข้องในความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน และความตกลงเพื่อหลีกเลี่ยงการเก็บภาษีซ้อน

2. รูปแบบพื้นฐานในการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment: FDI)

โดยปกติจีนดึงดูดเงินลงทุนต่างชาติจากการลงทุนโดยตรงและวิธีการลงทุนอื่น วิธีการลงทุนโดยตรงที่ใช้กันมากที่สุดคือกิจการร่วมค้าแบบร่วมทุนระหว่างจีนกับต่างชาติ กิจการร่วมค้าแบบร่วมดำเนินงานระหว่างจีนกับต่างชาติ กิจการที่ชาวต่างชาติเป็นเจ้าของทั้งหมด และความร่วมมือในการพัฒนา วิธีการลงทุนอื่น ได้แก่ การซื้อขายแบบชดเชย (Compensation trade) การแปรรูปและการประกอบ เป็นต้น

2.1 กิจการร่วมค้าแบบร่วมทุนระหว่างจีนกับต่างชาติ (Equity Joint Venture)

หมายถึงกิจการซึ่งจัดตั้งขึ้นในจีนด้วยการลงทุนร่วมกันระหว่างบริษัท วิสาหกิจ องค์กรธุรกิจอื่นหรือชาวต่างชาติ กับบริษัท วิสาหกิจหรือองค์กรธุรกิจอื่นของจีน จุดเด่นของกิจการประเภทนี้คือแต่ละฝ่ายร่วมกันลงทุน ร่วมกันดำเนินงาน ร่วมกันแบกรับความเสี่ยงและผลกำไรขาดทุนตามสัดส่วนเงินลงทุนของตน โดยทั่วไปเงินลงทุนต่างชาติจะต้องมีสัดส่วนไม่ต่ำกว่า 25%

2.2 กิจการร่วมค้าแบบร่วมดำเนินงานระหว่างจีนกับต่างชาติ (Cooperative Joint Venture)

เรียกอีกชื่อหนึ่งว่ากิจการร่วมค้าตามสัญญา (Contractual Joint Venture) หมายถึงกิจการซึ่งจัดตั้งขึ้นในจีนด้วยการลงทุนร่วมกันหรือการเสนอเงื่อนไขความร่วมมือระหว่างบริษัท วิสาหกิจ องค์กรธุรกิจอื่นหรือชาวต่างชาติ กับบริษัท วิสาหกิจหรือองค์กรธุรกิจอื่นของจีน อำนาจหน้าที่ของแต่ละฝ่ายจะถูกกำหนดไว้ในสัญญาที่ลงนามร่วมกัน โดยทั่วไปฝ่ายต่างชาติจะเป็นผู้ออกทุนส่วนใหญ่หรือทั้งหมด ฝ่ายจีนเป็นผู้ออกสินทรัพย์ เช่น ที่ดิน โรงงาน และอุปกรณ์ บางรายก็ออกทุนด้วยจำนวนหนึ่ง

2.3 กิจการที่ต่างชาติเป็นเจ้าของทั้งหมด (Wholly foreign owned enterprise)

หมายถึงกิจการซึ่งบริษัท วิสาหกิจ องค์กรธุรกิจอื่นหรือชาวต่างชาติจัดตั้งขึ้นในจีนตามกฎหมายจีนด้วยเงินลงทุนต่างชาติทั้งหมด ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยกิจการต่างชาติ การจัดตั้งกิจการต่างชาติต้องเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของจีนและต้องสอดคล้องกับเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้

กล่าวคือเป็นกิจการที่ใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าระดับสากล หรือเป็นกิจการที่ส่งออกผลิตภัณฑ์ทั้งหมดหรือส่วนใหญ่ โดยทั่วไปกิจการประเภทนี้จะอยู่ในรูปแบบของบริษัทจำกัด

2.4 ความร่วมมือในการพัฒนา

ย่อมาจากความร่วมมือในการสำรวจและพัฒนาแหล่งปิโตรเลียมทั้งบนบกและในทะเล ปัจจุบันเป็นรูปแบบความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศอย่างหนึ่งซึ่งใช้กันอย่างแพร่หลายในวงการทรัพยากรธรรมชาติ จุดเด่นคือความเสี่ยงสูง ลงทุนสูง แต่ผลตอบแทนสูง โดยทั่วไปแบ่งออกเป็นสามช่วงคือสำรวจ พัฒนา และผลิต ความร่วมมือประเภทนี้มีสัดส่วนน้อยกว่าสามประเภทข้างต้นมาก

2.5 วิธีการลงทุนแบบใหม่ๆ

ได้แก่ การลงทุนแบบ Build-operate-transfer (BOT) บริษัทจัดการเงินลงทุน (Investment Company) Joint Stock Company และการควบรวมกิจการ

3. ขั้นตอนการบริหารจัดการกิจการเงินลงทุนต่างชาติ

3.1 ขั้นตอนการจัดตั้ง

กฎหมายของจีนในปัจจุบันกำหนดให้การจัดตั้งกิจการเงินลงทุนต่างชาติใช้ระบบตรวจสอบอนุมัติจดทะเบียนเป็นรายการ โดยทั่วไปการจัดตั้งกิจการร่วมค้าแบบร่วมทุนและแบบร่วมดำเนินงานระหว่างจีนกับต่างชาติมีทั้งสิ้น 4 ขั้นตอน

3.1.1 ยื่นแสดงข้อเสนอโครงการ (Project Proposal) ของกิจการที่จะจัดตั้ง หลังจากได้รับการอนุมัติจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (หน่วยงานด้านการวางแผนหรือหน่วยงานด้านการปรับปรุงเทคโนโลยี) ผู้ลงทุนแต่ละฝ่ายจึงจะสามารถดำเนินการต่างๆ เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ

3.1.2 ยื่นแสดงรายงานการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ หลังจากได้รับการอนุมัติ ผู้ลงทุนแต่ละฝ่ายจึงสามารถลงนามในเอกสารทางกฎหมาย อาทิ สัญญาการจัดตั้งและข้อบังคับของกิจการ

3.1.3 ยื่นแสดงสัญญาการจัดตั้งและข้อบังคับของกิจการ หลังจากได้รับการอนุมัติจากหน่วยงานด้านความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ หน่วยงานผู้ตรวจสอบอนุมัติจะออกหนังสือรับรองกิจการเงินลงทุนต่างชาติ

3.1.4 ผู้ลงทุนนำหนังสือรับรองดังกล่าวไปดำเนินการจดทะเบียนกิจการที่หน่วยงานด้านอุตสาหกรรมและพาณิชย์

การจัดตั้งกิจการต่างชาติมีขั้นตอนน้อยกว่า หลังจากรายงานโครงการเบื้องต้นได้รับการอนุมัติเป็นลายลักษณ์อักษรจากหน่วยงานรัฐผู้ตรวจสอบอนุมัติ ก็สามารถยื่นเอกสารที่เกี่ยวข้อง อาทิ หนังสือคำขออย่างเป็นทางการ ข้อบังคับของบริษัท ฯลฯ เมื่อผ่านการอนุมัติ จึงนำไปรับรองไปดำเนินการจดทะเบียน

3.2 ระยะเวลาประกอบการและการยุติกิจการ

3.2.1 ระยะเวลาประกอบการ: ระยะเวลาประกอบการของกิจการเงินลงทุนต่างชาติ ให้ผู้ลงทุนกำหนดตามบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องและสถานการณ์ที่แตกต่างของแต่ละอุตสาหกรรมและโครงการ ระยะเวลาทั่วไปคือ 10-30 ปี ยาวนานที่สุด 50 ปี หรือไม่มีกำหนดระยะเวลาหากได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีเป็นกรณีพิเศษ สำหรับกิจการเงินลงทุนต่างชาติที่มีกำหนดระยะเวลาประกอบการ กิจการยุติลงเมื่อครบกำหนดเวลา หากผู้ลงทุนแต่ละฝ่ายประสงค์จะขยายเวลาออกไป ให้ยื่นคำขอต่อหน่วยงานผู้ตรวจสอบอนุมัติ 180 วันก่อนครบกำหนดเวลา

3.2.2 การยุติกิจการ: เมื่อเข้าเงื่อนไขการยุติกิจการ ให้กิจการเงินลงทุนต่างชาติยื่นคำขอยุติกิจการ หลังได้รับการอนุมัติจากหน่วยงานผู้ตรวจสอบอนุมัติ ให้ถือว่าอนุมัติเป็นวันยุติกิจการ

3.3 ขอบเขตอำนาจในการตรวจสอบอนุมัติ

จีนบริหารจัดการการลงทุนของต่างชาติโดยแบ่งเป็นระดับดังนี้ แต่ละมณฑล เมือง เขตปกครองตนเอง และเมืองที่ระบุไว้ในแผนงานของรัฐ (Cities specifically designated in the state plan) มีขอบเขตอำนาจในการตรวจสอบอนุมัติเงินลงทุนรวมไม่เกิน 30 ล้านดอลลาร์สหรัฐ รัฐบาลท้องถิ่นของเขตปกครองข้างต้นสามารถอนุมัติโครงการที่ไม่ติดข้อจำกัดได้เองภายในวงเงินนี้ สำหรับโครงการที่ติดข้อจำกัดหรือเกินวงเงิน ให้กระทรวงความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ (Ministry of Foreign Trade and Economic Cooperation) เป็นผู้อนุมัติ

4. นโยบายพื้นฐานในการดึงดูดเงินลงทุนต่างชาติของจีน

4.1 นโยบายระดับอุตสาหกรรม

4.1.1 “บทบัญญัติชั่วคราว” กับ “บัญชีรายชื่อแนะนำ”

เพื่อให้เงินลงทุนต่างชาติสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมของจีนและป้องกันไม่ให้เกิดการลงทุนเช่นคนตาบอด ในเดือนมิถุนายน ปี 1995 และล่าสุดมีการประกาศรายชื่อในปี 2015 เรื่อง “บทบัญญัติชั่วคราวแนะนำทิศทางการลงทุนของต่างชาติ” และ “บัญชีรายชื่ออุตสาหกรรมแนะนำการลงทุนของต่างชาติ” นับเป็นการประกาศนโยบายระดับอุตสาหกรรมต่อสาธารณชนเพื่อดึงดูดเงินลงทุนต่างชาติในรูปแบบของตัวบทกฎหมาย บทบัญญัติและบัญชีรายชื่อนี้ได้แบ่งโครงการด้านอุตสาหกรรมออกเป็น 4 ประเภทใหญ่ ได้แก่ ประเภทที่ได้รับการส่งเสริม ได้รับอนุญาต มีข้อจำกัด และต้องห้าม ทำให้ผู้ลงทุนเข้าใจอย่างกระจ่างแจ้ง

คณะกรรมการวางแผนแห่งชาติ (State Planning Committee) คณะกรรมการเศรษฐกิจและการค้าแห่งชาติ (State Economic and Trade Committee) และกระทรวงความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ ได้ทำการแก้ไขปรับปรุง “บัญชีรายชื่ออุตสาหกรรมและแนวการลงทุนของต่างชาติ” ในเดือนธันวาคม ปี 1997 ตามสถานการณ์การพัฒนาเศรษฐกิจของจีน โดย “บัญชีรายชื่อ” ฉบับแก้ไขนี้ได้ขยายขอบข่ายการส่งเสริมการลงทุนของต่างชาติ มุ่งเน้นอุตสาหกรรมสำคัญ สอดคล้องกับการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรม เพื่อต่อการชักนำเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า แสดงให้เห็นว่ารัฐมีนโยบายส่งเสริมให้ต่างชาติลงทุนในพื้นที่ภาคกลางและตะวันตก และส่งเสริมให้ต่างชาติประกอบกิจการส่งออกโดยย้ายกิจการที่ส่งออกผลิตภัณฑ์ทั้งหมดจากประเภทได้รับอนุญาตไปอยู่ในรายชื่อประเภทได้รับการส่งเสริม

4.1.2 โครงการที่ส่งเสริมให้ต่างชาติเข้ามาลงทุน

ปัจจุบันโครงการหลักๆ ที่ส่งเสริมให้ต่างชาติเข้ามาลงทุน ได้แก่ โครงการเกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ทางการเกษตรและการพัฒนาการเกษตรอย่างรอบด้าน โครงการอุตสาหกรรมพลังงาน คมนาคม และวัสดุที่สำคัญ โครงการเกี่ยวกับเทคโนโลยีขั้นสูง โครงการส่งออกที่ก่อให้เกิดรายได้จากอัตราแลกเปลี่ยน โครงการที่ผสมการใช้ทรัพยากรและทรัพยากรทดแทน ป้องกันการก่อกมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม โครงการที่แสดงศักยภาพข้อได้เปรียบของพื้นที่ภาคกลางและตะวันตก ชักนำให้เงินลงทุนต่างชาติหันไปลงทุนในการปรับปรุงเทคโนโลยีให้กับอุตสาหกรรมดั้งเดิมและเขตอุตสาหกรรมเก่า ตลอดจนพัฒนาโครงการที่สอดคล้องกับนโยบายด้านอุตสาหกรรมและใช้แรงงานเข้มข้น

4.1.3 ใช้เงินลงทุนต่างชาตินำร่องด้านการค้าบริการ (Trade in Services)

สรุปประสบการณ์จากการนำร่องมาบัญญัติกฎหมายข้อบังคับ พัฒนาอย่างมีมาตรฐาน ขยายขอบเขตอย่างเป็นขั้นเป็นตอน

ปัจจุบัน มีหลายด้านที่เปิดเสรีให้แก่ต่างชาติแล้วในระดับที่แตกต่างกัน อาทิ ด้านการพาณิชย์ การค้าระหว่างประเทศ การเงิน ประกันภัย การขนส่ง ตัวแทนรับจัดส่งสินค้าระหว่างประเทศ บริการทางกฎหมาย การท่องเที่ยว การโฆษณา การแพทย์และสาธารณสุข การบัญชี การประเมินสินทรัพย์ การศึกษา ลิขสิทธิ์ วิศวกรรมออกแบบ การให้คำปรึกษา อสังหาริมทรัพย์ ฯลฯ

4.2 นโยบายระดับภูมิภาค

ในขณะที่สนับสนุนให้พื้นที่ภาคตะวันออกใช้ข้อได้เปรียบด้านการเปิดเสรีต่อต่างชาติ ใช้เงินลงทุนต่างชาติพัฒนาอุตสาหกรรมส่งออกและอุตสาหกรรมที่เน้นการใช้เงินลงทุนและเทคโนโลยีอย่างเข้มข้น รัฐบาลจีนก็ออกมาตราการจูงใจให้ต่างชาติไปลงทุนในพื้นที่ภาคกลางและตะวันตกด้วย

ปัจจุบันนโยบายหลักในการส่งเสริมให้ต่างชาติไปลงทุนในพื้นที่ภาคกลางและตะวันตกมีดังนี้

1. พื้นที่ภาคกลางและตะวันตกสามารถเลือกเสนออุตสาหกรรมและโครงการที่มีข้อได้เปรียบ หลังจากรัฐบาลกลางอนุมัติแล้ว จะได้รับสิทธิพิเศษเป็นโครงการที่ได้รับการส่งเสริมใน “บัญชีรายชื่อแนะนำ” สำหรับเงื่อนไขการจัดตั้งโครงการประเภทมีข้อจำกัดหรือจำกัดสัดส่วนต่างชาติถือหุ้น ก็ได้รับการผ่อนปรนมากกว่าพื้นที่ภาคตะวันออก
2. เพิ่มเงินกู้ในประเทศเพื่อสนับสนุนการดึงดูดเงินลงทุนต่างชาติในพื้นที่ภาคกลางและตะวันตก เงินกู้จากรัฐบาลต่างชาติและเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำจากองค์กรการเงินระหว่างประเทศส่วนใหญ่ถูกใช้ในโครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการสร้างโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ในเขตพื้นที่นี้
3. กิจการเงินลงทุนต่างชาติประเภทได้รับการส่งเสริมในพื้นที่ภาคกลางและตะวันตก ภายใน 3 ปีหลังครบกำหนดตามนโยบายสิทธิประโยชน์ทางภาษี ยังจะได้รับการยกเว้นให้ชำระภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตรา 15%
4. ส่งเสริมให้กิจการเงินลงทุนต่างชาติในพื้นที่ภาคตะวันออกลงทุนเพิ่มในพื้นที่ภาคกลางและตะวันตก โดยทุกโครงการที่มีสัดส่วนเงินลงทุนต่างชาติเกินกว่า 25 % จะได้รับสิทธิประโยชน์เช่นเดียวกับกิจการเงินลงทุนต่างชาติ
5. อนุญาตให้กิจการเงินลงทุนต่างชาติในพื้นที่เลียบชายฝั่งทะเลทำสัญญาจ้างบริหารจัดการกิจการเงินลงทุนต่างชาติและกิจการเงินลงทุนจีนในพื้นที่ภาคกลางและตะวันตก
6. อนุญาตให้แต่ละมณฑล เขตปกครองตนเอง เทศบาลนครในพื้นที่ภาคกลางและตะวันตก เลือกเขตพัฒนา (Development Zone) ที่อยู่ในเมืองหลวงของตน มายื่นปรับสถานะเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีแห่งชาติ
7. รัฐบาลกลางจะทำโครงการด้านการเกษตร ชลประทาน คมนาคม พลังงาน วัตถุประสงค์ และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตามลำดับความสำคัญเพื่อดึงดูดเงินลงทุนต่างชาติในพื้นที่ภาคกลางและตะวันตก พร้อมทั้งอัดฉีดเงินลงทุนเพิ่มเติมให้แก่โครงการและออกมาตรการสนับสนุนที่เกี่ยวข้อง

4.3 นโยบายด้านภาษี

จีนใช้นโยบายเก็บภาษีกิจการเงินลงทุนต่างชาติในอัตราต่ำ และให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่อุตสาหกรรมและพื้นที่ที่รัฐบาลส่งเสริมการลงทุน ประเภทภาษีที่เรียกเก็บจากกิจการเงินลงทุนต่างชาติและชาวต่างชาติ (รวมทั้งชาวฮ่องกง มาเก๊า และไต้หวัน) ได้แก่ ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษี Turnover Tax (ได้แก่ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีการบริโภค ภาษีการค้า) ภาษีศุลกากร ภาษีมูลค่าเพิ่มของที่ดิน (Land Appreciation Tax) ภาษีทรัพยากร ภาษีอสังหาริมทรัพย์ในเขตเมือง เป็นต้น

4.3.1 ภาษีเงินได้

ภายหลังจากที่จีนได้เปิดประเทศใหม่ รัฐบาลจีนมีความต้องการเทคโนโลยีและเม็ดเงินลงทุนจากต่างชาติเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจ จึงได้มีการให้สิทธิประโยชน์แก่บริษัทต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในเขตเศรษฐกิจที่เพิ่งเปิดขึ้นใหม่ต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อดึงดูดให้บริษัทต่างชาติเข้ามาลงทุนในจีนทำให้ในอดีตที่ผ่านมาบริษัทต่างชาติได้รับสิทธิประโยชน์ที่สูงกว่าบริษัทจีน ก่อให้เกิดการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมระหว่างบริษัทต่างชาติและบริษัทของจีน ตั้งแต่ปี 2008 รัฐบาลจีนได้ประกาศกฎหมายว่าด้วยภาษีรายได้นิติบุคคลสาธารณรัฐประชาชนจีนและมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ปี 2013 ได้ยกเลิกสิทธิประโยชน์ทางภาษีของบริษัทต่างชาติทำให้บริษัทจีนและบริษัทต่างชาติมีสิทธิเท่าเทียมกัน โดยเกิดการเปลี่ยนแปลงที่เห็นเป็นรูปธรรมชัดเจนได้กล่าวคือ

ก่อนปี 2013 ภาษีรายได้นิติบุคคลบริษัทจีนอยู่ที่ร้อยละ 33 แต่ภาษีสำหรับบริษัทต่างชาติจัดเก็บเพียงร้อยละ 15 และ 24 แล้วแต่กรณี ข้อที่ 2 การยกเว้นภาษีรายได้นิติบุคคลของบริษัทต่างชาติ เช่น ยกเว้น ภาษีรายได้นิติบุคคล 2 ปีแรกและ 3 ปีหลัง ลดภาษีรายได้นิติบุคคลครึ่งหนึ่ง หรือบางแห่งก็จะให้สิทธิประโยชน์พิเศษ ยกเว้นภาษีรายได้นิติบุคคล 5 ปีและ ลดภาษีรายได้นิติบุคคล อีก 5 ปี

ตั้งแต่ปี 2013 เป็นต้นมาได้ยกเลิกสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่กำหนดว่าตั้งแต่วันที่ 1 มกราคมปี 2013 เป็นต้นไปในระยะเวลา 5 ปี จะค่อยๆปรับให้ภาษีรายได้นิติบุคคลต่างชาติกับบริษัทจีนมีความเท่าเทียมกันในนี้ ถ้าบริษัทต่างชาติเคยได้รับสิทธิประโยชน์พิเศษภาษีรายได้นิติบุคคลอยู่ที่ร้อยละ 15 ในปี 2008 จะจัดเก็บร้อยละ 18 และปี 2009 จัดเก็บภาษีรายได้นิติบุคคลร้อยละ 20 ปี 2010 จัดเก็บภาษีรายได้นิติบุคคลร้อยละ 22 ปี 2011 จัดเก็บภาษีรายได้นิติบุคคลร้อยละ 24 และปี 2012 จัดเก็บภาษีรายได้นิติบุคคลร้อยละ 25 ถ้าเป็นบริษัทต่างชาติเดิมที่จัดเก็บภาษีรายได้ในอัตราร้อยละ 24 ตั้งแต่ปี 2013 เป็นต้นไปจัดเก็บภาษีรายได้นิติบุคคลร้อยละ 25 และตั้งแต่เดือนมกราคมปี 2013 เป็นต้นไปบริษัทเดิมที่ได้รับการยกเว้นภาษีรายได้นิติบุคคล 2 ปี และครึ่งหนึ่ง 3 ปี หรือยกเว้นภาษีรายได้นิติบุคคล 5 ปีและลดภาษีรายได้นิติบุคคลอีก 5 ปี นั้น

หลังจากการที่มีประกาศใช้กฎหมายว่าด้วยภาษีรายได้นิติบุคคลแล้วยังปฏิบัติตามข้อกำหนดเดิมจนครบปีที่กำหนด แต่ถ้าบริษัทนั้นไม่ได้รับสิทธิประโยชน์พิเศษในภาษีรายได้นิติบุคคลตั้งแต่ปี 2013 เป็นต้นไปก็ จะไม่มีการยกเว้นภาษีรายได้นิติบุคคลหลังจากที่มีการประกาศใช้กฎหมายภาษีรายได้นิติบุคคลเมื่อปี 2008 โดยให้บริษัทต่างชาติและบริษัทจีนจ่ายอัตรากาษีในอัตราร้อยละเดียวกัน แล้วบริษัทต่างชาติจะได้สิทธิประโยชน์อื่น ๆ หรือไม่ในขณะนี้บริษัทต่างชาติยังคงได้รับสิทธิประโยชน์ในเรื่องภาษีซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นภาษีท้องถิ่นซึ่ง รัฐบาลท้องถิ่นจะคืนภาษีรายได้นิติบุคคลให้แก่บริษัทต่างชาติถ้าบริษัทต่างชาติจดทะเบียนในท้องถิ่นนั้นบริษัท ต่างชาติจะได้รับการคืนภาษีครึ่งหนึ่งจากรัฐบาลท้องถิ่นยกตัวอย่างเช่นที่เซี่ยงไฮ้มีการขึ้นภาษีสูงสุดถ้าเป็น บริษัทต่างชาติที่จดทะเบียนในเซี่ยงไฮ้หลังจากที่เสียภาษีในอัตราร้อยละเดียวกับบริษัทของจีนให้แก่รัฐบาลท้องถิ่น แล้วรัฐบาลท้องถิ่นจะคืนภาษีรายได้นิติบุคคลส่วนหนึ่งให้แก่บริษัทต่างชาติ และถ้าเป็นที่เซี่ยงไฮ้ ภาษีธุรกิจ สามารถที่จะคืนภาษีธุรกิจให้แก่บริษัทต่างชาติได้ถึงร้อยละ 40-50 ที่บริษัทต่างชาติได้เสียให้แก่นครเซี่ยงไฮ้ และคืนภาษีรายได้นิติบุคคลที่เสียให้รัฐบาลเซี่ยงไฮ้อยู่ที่ร้อยละ 16-20 คืนให้แก่บริษัทต่างชาติและคืนร้อยละ

6-9 ของภาษีมูลค่าเพิ่มให้แก่บริษัทต่างชาติแต่อย่างไรก็ตามถึงปี 2015 ถ้าเป็นบริษัทต่างชาติที่มีการลงทุนใน นิคมอุตสาหกรรมหรือนิคมนิวไฮเทคโนโลยี ยังสามารถที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีอยู่หลายประการ

ประการที่หนึ่ง ถ้าเป็นบริษัททำกิจการการผลิตในเขตเศรษฐกิจพิเศษหรือในนิคมอุตสาหกรรมถ้ามี ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปบริษัทสามารถที่จะได้รับสิทธิประโยชน์พิเศษยกเว้นภาษีรายได้ นิติบุคคล 2 ปีและลดภาษีรายได้นิติบุคคลครั้งหนึ่งอีก 3 ปีนับตั้งแต่ปีที่มีการลงทุนและมียอดการลงทุนอยู่ที่ 10 ล้านดอลลาร์สหรัฐขึ้นไปและมีระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปหรือเป็นการลงทุนในอุตสาหกรรมนิวไฮเทคโนโลยีและมียอดการลงทุนอยู่ที่ 5 ล้านดอลลาร์สหรัฐขึ้นไปตั้งแต่ ปีที่มีการลงทุนสามารถที่จะยกเว้นภาษีรายได้นิติบุคคล 2 ปีและตั้งแต่ปีที่ 3 ถึงปีที่ 5 ลดภาษีรายได้นิติบุคคล ครั้งหนึ่ง และรัฐบาลท้องถิ่นและนิคมอุตสาหกรรมจะมีการอุดหนุนรายได้ให้กับบริษัทร้อยละ 100 เท่ากับ บริษัทที่มีการเสียภาษีรายได้นิติบุคคลและตั้งแต่ปีที่ 6 ถึงปีที่ 10 รัฐบาลท้องถิ่นและนิคมอุตสาหกรรมที่มีการ อุดหนุนร้อยละ 50 ของภาษีรายได้นิติบุคคลที่บริษัทต่างชาติเสียให้แก่รัฐบาลท้องถิ่นหรือนิคมอุตสาหกรรม และรัฐบาลท้องถิ่นและนิคมอุตสาหกรรมจะมีการอุดหนุนร้อยละ 30 ของภาษีรายได้นิติบุคคลที่บริษัทต่างชาติ เสียให้แก่รัฐบาลท้องถิ่นหรือนิคมอุตสาหกรรมจนกว่าบริษัทต่างชาติได้คืนผลการลงทุนตามรายงานการศึกษา ความเป็นไปได้ของการลงทุน

ประการที่สอง ถ้าบริษัทต่างชาติมีการลงทุนและดำเนินธุรกิจตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปถ้ามีการเสียภาษีธุรกิจ ตั้งแต่ 5 หมื่นหยวนขึ้นไปในปีนั้นๆ และตั้งแต่วันที่มีการดำเนินธุรกิจเป็นต้นไปนิคมอุตสาหกรรมหรือรัฐบาล ท้องถิ่นจะอุดหนุนร้อยละ 50 ของภาษีธุรกิจที่บริษัทต่างชาติเสียให้แก่รัฐบาลท้องถิ่นและตั้งแต่ปีที่ 3 เป็นต้น ไปรัฐบาลท้องถิ่นและนิคมอุตสาหกรรมจะอุดหนุนร้อยละ 30 ของภาษีธุรกิจที่เสียให้แก่รัฐบาลท้องถิ่นและ จนกว่าบริษัทจะได้คืนทุนจากการลงทุน

ประการที่สาม ในเรื่องของภาษีมูลค่าเพิ่มของบริษัทต่างชาติตั้งแต่วันที่มีการเปิดดำเนินธุรกิจเป็นต้น ไปใน 2 ปีแรกรัฐบาลท้องถิ่นจะอุดหนุนภาษีมูลค่าเพิ่ม เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 6.25 จากปกติร้อยละ 12.5และตั้งแต่ปีที่ 3 เป็นต้นไปรัฐบาลท้องถิ่นหรือนิคมอุตสาหกรรมจะอุดหนุนภาษีมูลค่าเพิ่ม เสีย ภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 3.75 ของภาษีมูลค่าเพิ่มจนกว่าจะบริษัทจะได้คืนเงินการลงทุนถ้ามีการจด ทะเบียนและมีการดำเนินธุรกิจในนิคมอุตสาหกรรมและมียอดของการลงทุนอยู่ที่ 10 ล้านดอลลาร์ขึ้นไปบริษัท จีนก็ใช้มาตรการเดียวกัน ถ้าเป็นบริษัทนอกเขตนิคมอุตสาหกรรมถ้ามีการจดทะเบียนในนิคมอุตสาหกรรมและ มีการเสียภาษีจะได้รับสิทธิประโยชน์เท่ากับบริษัทต่างชาติ

ตารางสรุปเปรียบเทียบภาษีระหว่างบริษัทจีนกับบริษัทต่างชาติ

	ภาษีรายได้	ภาษีมูลค่าเพิ่ม	การยกเว้นภาษีรายได้นิติบุคคล
ก่อนปี 2013			
บริษัทจีน	33%	0,13,17%	
บริษัทต่างชาติ	25%	0,13,17%	ยกเว้นภาษีรายได้นิติบุคคล 2 ปี และ ครึ่งหนึ่ง 3 ปี
หลังปี 2013			
บริษัทจีน	25%	0,13,17%	
บริษัทจีนที่มีการลงทุน 10 ล้านหยวนขึ้นไป	25%	0-2 ปีแรก 6.25% 3ปี- 3.75%	
บริษัทต่างชาติ	25%	0-2 ปีแรก 6.25% 3ปี- 3.75%	คืน 30-100 % ของภาษีรายได้ที่เสียแก่ รัฐบาลท้องถิ่น
บริษัทขนาดเล็กและ กลาง	20%		
บริษัทนิวไฮเทคโนโลยี	15%		

4.4 สิทธิประโยชน์การใช้ที่ดินสำหรับบริษัทต่างชาติในปี 2015

ข้อ 1 บริษัทได้รับสิทธิจากการใช้ประโยชน์ในที่ดินบนพื้นฐานที่มีราคาเดียวกันและมีการพิจารณา ตามที่คณะกรรมการนิคมอุตสาหกรรมจะมีการพิจารณาเป็นกรณีพิเศษ

ข้อ 2 ถ้าเป็นบริษัทประเภทการผลิตอุตสาหกรรมและมียอดของการลงทุนอยู่ที่ 10 ล้านหยวนขึ้นไป สามารถที่จะยื่นคำร้องขอเช่าที่ดินจากการนิคมอุตสาหกรรมราคามาตรฐาน ถ้ามีการเช่าที่ดินน้อยกว่า 5 ปี ราคาการเช่าที่ดิน 600 หยวนต่อหมู่ (1 ไร่เท่ากับ 2.4 หมู่) หรือ 667 ตารางเมตรต่อปีถ้ามีระยะเวลาการเช่า 5 ปีขึ้นไปราคาการเช่าที่ดินอยู่ที่ 1000 หยวนต่อหมู่ต่อปีการทำสัญญาครั้งหนึ่งระยะเวลาการเช่ามากที่สุดไม่เกิน 15 ปีจ่ายค่าเช่างวดเดียว

ข้อ 3 ถ้าเป็นบริษัทต่างชาติที่มีการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานหรือโครงสร้างการคมนาคม สามารถที่จะได้รับสิทธิประโยชน์แห่งการใช้ที่ดินตามแนวเส้นทางโครงสร้างพื้นฐานในราคาพิเศษ

ข้อ 4 สำหรับบริษัทต่างชาติใช้รูปแบบของการร่วมมือกับบริษัทจีนและมีการลงทุนในระบบสาธารณูปโภคสามารถที่จะได้รับสิทธิประโยชน์พิเศษ ลดลงร้อยละ 15 จากราคาปกติ

ข้อ 5 ถ้าบริษัทต่างชาติมีการลงทุนครั้งเดียวโดยมียอดเงินของโครงการลงทุนอยู่ที่ 4 ล้านดอลลาร์สหรัฐขึ้นไป สามารถที่จะได้รับสิทธิประโยชน์พิเศษลดราคาร้อยละ 50 จากราคาที่ดินจากราคาประเมินของรัฐบาลท้องถิ่น และถ้าจ่ายงวดเดียวจะสามารถที่จะได้รับสิทธิประโยชน์พิเศษอีกร้อยละ 5

สำหรับบริษัทของจีนถ้ามียอดการลงทุนอยู่ที่ 10 ล้านดอลลาร์ขึ้นไปสามารถที่จะได้รับสิทธิประโยชน์พิเศษเท่ากับบริษัทต่างชาติ

ระยะเวลาของการใช้ที่ดิน

ตามกฎหมายว่าด้วยสิทธิการใช้ที่ดินและสิทธิในการโอนที่ดินของรัฐในมาตราที่ 12 ได้กำหนดว่าสิทธิในการใช้ที่ดินหรือโอนประโยชน์ในการใช้ที่ดินโดยมีระยะเวลากำหนดดังต่อไปนี้ กรณีเป็นที่ดินที่อยู่อาศัยนานที่สุดคือ 70 ปีที่ดินที่ใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมการผลิต 50 ปี กรณีเป็นที่ดินในการใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีวัฒนธรรมสาธารณสุขการกีฬา นานที่สุด 50 ปี กรณีเป็นการใช้ที่ดินเพื่อการท่องเที่ยวเชิงพาณิชย์และการบันเทิง 40 ปีการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการสร้างโกดังเก็บของอยู่ที่ 50 ปี และการใช้ประโยชน์อื่นๆอยู่ที่ 50 ปี

สรุป ประเภทการใช้ที่ดินและอายุการใช้ที่ดิน

ประเภทการใช้ที่ดิน	อายุการเช่าที่ดิน
ที่อยู่อาศัย	70 ปี
อุตสาหกรรมการผลิต	50 ปี
การศึกษาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีวัฒนธรรมสาธารณสุขการกีฬา	50 ปี
การท่องเที่ยวพาณิชย์และการบันเทิง	40 ปี
การใช้ประโยชน์อื่น ๆ	50 ปี

ในปัจจุบันประเทศจีนกำลังเผชิญกับปัญหาที่เกิดจากการจัดสรรประเภทที่ดินในอดีต เนื่องจากการเจริญเติบโตของเมืองทำให้เกิดปัญหาของความไม่เหมาะสมในการใช้ประโยชน์ที่ดิน เช่น ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยอยู่ในใจกลางเมือง ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมการผลิตที่อยู่ในใจกลางเมือง เป็นต้น ดังนั้นเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว รัฐบาลจึงได้ออกกฎหมายใหม่ว่าการเปลี่ยนสภาพที่ดินปฏิรูปทางการเมืองเป็นที่ดินที่มีค่าตอบแทนทางด้านเศรษฐกิจ ด้วยการให้เอกชนมีสิทธิยื่นขอแปลงสภาพที่ดินของรัฐ โดยเอกชนรายดังกล่าวสามารถยื่นโครงการขอแปรสภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน อาทิเช่น ขอเปลี่ยนการใช้ที่ดินจากโรงงานเป็นศูนย์การค้า โรงแรม เป็นต้น ซึ่งจะพิจารณาเป็นกรณีๆ ไปตามความเหมาะสม เมื่อได้รับอนุมัติจากหน่วยงานภาครัฐแล้วจะต้องนำคำสั่งดังกล่าวไปยื่นต่อหน่วยงานที่ดินเพื่อออกใบอนุญาตสิทธิในการใช้ที่ดินซึ่งจะมีอายุการใช้ที่ดินตามประเภทของที่ดินนั้น ๆ โดยเอกชนจะต้องชำระค่าเปลี่ยนแปลงสภาพในครั้งแรก และชำระค่าน้ำดินในแต่ละปี และจะต้องใช้ประโยชน์ที่ดินดังกล่าวตามประเภทที่ได้รับอนุมัติเท่านั้น ทั้งนี้หากประสงค์จะเปลี่ยนประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินจะต้องยื่นขออนุมัติใหม่

นอกจากที่ดินภายในเมืองแล้ว ยังมีที่ดินชนบทซึ่งก่อนการปฏิรูประบบคอมมูนได้จัดสรรให้แก่ชนชั้นกรรมาชีพ ภายหลังการปฏิรูปประเทศ รัฐบาลยังคงสิทธิดังกล่าวไว้ให้ดั้งเดิม โดยผู้มีสิทธิในที่ดินชนบทเป็นผู้ไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน แต่สามารถอยู่อาศัย หาผลประโยชน์จากที่ดิน และสามารถตกทอดให้แก่ทายาทได้ ซึ่งปัจจุบันอยู่ภายใต้การบริหารจัดการของคณะกรรมการหมู่บ้าน ภายหลังจากที่มีการขยายตัวของเมืองออกไปอย่างกว้างขวาง ทำให้ที่ดินชนบทในบางแห่ง อาทิเช่น ชานเมืองเชียงใหม่ ชานเมืองหงโจว มีความเจริญและสามารถนำไปทำประโยชน์ที่มากขึ้นกว่าเดิมได้ จึงมีเอกชนที่เล็งเห็นศักยภาพของการพัฒนาดังกล่าวเข้าไปรวบรวมที่ดินชนบทมาทำการพัฒนาโดยผ่านการเจรจากับคณะกรรมการหมู่บ้านในท้องถิ่นนั้น โดยจะต้องจ่ายค่าตอบแทน จัดหาที่อยู่ใหม่ให้แก่ผู้อยู่อาศัยในพื้นที่นั้น ๆ เป็นต้น ทั้งนี้เอกชนที่ประสงค์จะเข้าทำประโยชน์ หากไม่ได้เป็นการเปลี่ยนแปลงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินให้ต่างไปจากเดิมสามารถเข้าทำประโยชน์ได้เลย แต่หากประสงค์จะเปลี่ยนแปลงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน จะต้องยื่นขออนุญาตจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่นเดียวกับที่ดินในเมือง และต้องได้รับความเห็นชอบจากชุมชนหรือหมู่บ้านนั้น ๆ

5. นโยบายส่งเสริมการลงทุนของต่างชาติเพิ่มเติมในปัจจุบัน

เพื่อเป็นการส่งเสริมการลงทุนของบริษัทต่างชาติ และเพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาภาคกลางและภาคตะวันตกในขณะเดียวกันก็มีการส่งเสริมอุตสาหกรรมที่มีการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและมีมาตรการต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรมในการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจในภาคกลางและภาคตะวันตก นโยบายในการส่งเสริมการพัฒนาในภาคกลางและภาคตะวันตก

ภาคกลางและภาคตะวันตกสามารถที่จะคัดสรรอุตสาหกรรมและโครงการที่มีศักยภาพที่สอดคล้องกับสภาพการณ์ของภาคกลางและภาคตะวันตกจะได้รับการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีสามารถที่จะทำ เป็นคู่มือ

รายการหรือโครงการที่ส่งเสริมให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนในนั้นซึ่งอาจจะมีเงื่อนไขในการถือหุ้นและเงื่อนไขอื่น ๆ เพื่อความสะดวกและง่ายต่อการทำธุรกิจมากกว่าภาคตะวันออก

นอกจากนี้ยังมีการเพิ่มมาตรการในการส่งเสริมบริษัทต่างชาติในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนไม่ว่าจะเป็น แหล่งเงินทุนต่างชาติหรือแหล่งเงินทุนภายในประเทศจีนเพื่อใช้ประโยชน์ในการใช้สร้างโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่และเป็นการสร้างโครงการในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการส่งเสริมภาคกลางและภาคตะวันตกถ้า เป็นบริษัทต่างชาติที่มีการลงทุนอยู่ในภาคกลางและภาคตะวันออกอยู่แล้วถ้ามาลงทุนในภาคกลางและภาค ตะวันตกถ้าบริษัทต่างชาติถือหุ้นร้อยละ 25 ก็ถือว่าเป็นการลงทุนจากบริษัทต่างชาติและได้รับสิทธิประโยชน์ พิเศษเท่ากับบริษัทต่างชาติทั่วไปและอนุญาตให้บริษัทต่างชาติที่มีการลงทุนในชายฝั่งทะเลตะวันออกไปทำ ธุรกิจภาคกลางและภาคตะวันตกในธุรกิจ Outsourcing อนุญาตให้เมืองหลวงหรือเมืองใหญ่ๆในภาคกลาง และภาคตะวันตกแต่ละมณฑลสามารถที่จะเลือกที่ใดที่หนึ่งพัฒนาเป็นนิคมอุตสาหกรรมและสามารถที่จะขอ ยื่นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อตั้งเป็นนิคมอุตสาหกรรมหรือนิคมนิวไฮเทคเทคโนโลยีระดับชาติ รัฐบาลจะมีการ ส่งเสริมในเรื่องของการเกษตร ชลประทาน การคมนาคม พลังงาน วัสดุ และ โครงการด้านสิ่งแวดล้อมใน ภาคกลางและภาคตะวันตกและมีมาตรการในการส่งเสริมให้บริษัทต่างชาติมาลงทุนในโครงการดังกล่าวและมี มาตรการในการส่งเสริมเรื่องแหล่งเงินทุน

ประเภทอุตสาหกรรมที่ได้รับการสนับสนุนส่งเสริม

อุตสาหกรรมที่รัฐบาลจีนให้การสนับสนุนส่งเสริมเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีสูง ประหยัดพลังงาน และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งรัฐบาลกลางจีนจะประกาศประเภทอุตสาหกรรมหรือรายการที่รัฐบาลจีนให้การ ส่งเสริม หรือ ส่งเสริมอย่างมีข้อจำกัดหรือเงื่อนไข หรือ ห้ามมิให้นักลงทุนต่างชาติประกอบเลย จากรายการที่ รัฐบาลจีนปรับปรุงแก้ไขล่าสุดปี 2015 มีรายการที่รัฐบาลจีนให้การส่งเสริม ดังต่อไปนี้

1. การเกษตร ป่าไม้ ปศุสัตว์และอุตสาหกรรมประมง
2. อุตสาหกรรมการทำเหมืองแร่และเหมืองหิน
3. อุตสาหกรรมการผลิต
 - อุตสาหกรรมการทำฟาร์มและผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากพลอยได้
 - อุตสาหกรรมการผลิตอาหาร
 - อุตสาหกรรมการผลิตไวน้เครื่องดื่มและชาบริสุทธิ์
 - อุตสาหกรรมสิ่งทอ

- เสื้อผ้าและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม
 - อุตสาหกรรมรองเท้าหนัง, ขน, ขนนกและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง
 - อุตสาหกรรมแปรรูปไม้และไม้ไผ่ เถาวัลย์ ปาล์ม หญ้า
 - อุตสาหกรรมการแพทย์และเภสัชกรรม
4. อุตสาหกรรมการผลิตเคมีไฟเบอร์
- อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จากยางและพลาสติก
 - อุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์แร่โลหะ
 - อุตสาหกรรมหลอมและแปรรูปโรลิ่งที่ไม่ใช่เหล็กโลหะ
5. การผลิตรถยนต์
6. อุตสาหกรรมการผลิตรถไฟ, เรือ, ยานอวกาศและอุปกรณ์การขนส่งอื่น ๆ
7. การผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์คอมพิวเตอร์และการสื่อสารอื่น ๆ
8. เทคโนโลยีการใช้ทรัพยากรของเสีย
9. การผลิตพลังงาน, พลังงานความร้อน ก๊าซ และการประปา
10. การสื่อสารและการขนส่ง ไปรษณีย์และบริการโทรคมนาคม
11. การวิจัยทางวิทยาศาสตร์และบริการทางเทคนิค
12. การบริหารจัดการน้ำ สิ่งแวดล้อมและอุตสาหกรรมการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะ เป็นต้น

ที่กล่าวมาเป็นรายการที่รัฐบาลกลางจีนประกาศให้เป็นอุตสาหกรรมที่รัฐบาลจีนให้การสนับสนุนส่งเสริม แต่อย่างไรก็ตาม แต่ละมณฑล เมืองก็อาจจะมีการประกาศรายการที่ให้การส่งเสริมที่ไม่ขัดต่อรัฐบาลกลางได้

กรณีศึกษา ตัวอย่างที่ 1

ตัวอย่างบัญชีรายชื่อโครงการลงทุนที่ต้องได้รับการอนุมัติโดยรัฐบาลมณฑลกว่างตงที่ประกาศโดยรัฐบาลประชาชนมณฑลกว่างตง เมื่อวันที่ 8 มกราคม 2015

1. เกษตรกรรมและการชลประทาน

เกษตรกรรม: โครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่ดินรกร้างให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลมณฑลรับผิดชอบตรวจสอบอนุมัติ

อ่างเก็บน้ำ: โครงการสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดความจุ 1 พันล้านลูกบาศก์เมตรขึ้นไป หรือต้องอพยพประชาชน 1 หมื่นคนขึ้นไป บนแม่น้ำที่ไหลข้ามพรมแดนและแม่น้ำที่ไหลข้ามมณฑล (เขต หรือเมือง) ต้องรายงานให้คณะรัฐมนตรีอนุมัติ โครงการสร้างอ่างเก็บน้ำอื่นๆ บนแม่น้ำที่ไหลข้ามพรมแดนและแม่น้ำที่ไหลข้ามมณฑล (เขต หรือเมือง) ต้องรายงานให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของคณะรัฐมนตรีเป็นผู้อนุมัติ โครงการอื่นๆ ให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลมณฑลเป็นผู้อนุมัติ

โครงการชลประทานอื่น: โครงการที่เกี่ยวข้องกับแม่น้ำที่ไหลข้ามพรมแดนและการจัดสรรทรัพยากรน้ำข้ามมณฑล (เขต หรือเมือง) ต้องรายงานให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของคณะรัฐมนตรีเป็นผู้อนุมัติ โครงการที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรทรัพยากรน้ำข้ามลุ่มน้ำ ข้ามเมืองระดับจังหวัดขึ้นไป ให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลมณฑลเป็นผู้อนุมัติ โครงการที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรทรัพยากรน้ำข้ามเขตปกครองระดับอำเภอ (รวมเขตเทศบาล) ภายในเมืองระดับจังหวัดขึ้นไป ให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลเมืองระดับจังหวัดขึ้นไปเป็นผู้อนุมัติ โครงการอื่นๆ ให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลระดับอำเภอ (รวมเขตเทศบาล) เป็นผู้อนุมัติ

2. พลังงาน

โรงไฟฟ้าพลังน้ำ: โครงการที่มีกำลังผลิตติดตั้งรวมของสถานีเดียว 5 แสนกิโลวัตต์ขึ้นไปบนแม่น้ำที่ไหลข้ามพรมแดนและแม่น้ำที่ไหลข้ามมณฑล (เขต หรือเมือง) ต้องรายงานให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของคณะรัฐมนตรีอนุมัติ หากกำลังผลิตติดตั้งรวมของสถานีเดียวมากกว่า 3 ล้านกิโลวัตต์หรือต้องอพยพประชาชน 1 หมื่นคนขึ้นไป ต้องรายงานให้คณะรัฐมนตรีอนุมัติ โครงการบนแม่น้ำที่ไหลข้ามเมืองระดับจังหวัดขึ้นไป ให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลมณฑลเป็นผู้อนุมัติ โครงการอื่นให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลเมืองระดับจังหวัดขึ้นไปเป็นผู้อนุมัติ

โรงไฟฟ้าพลังน้ำแบบสูบกลับ: ให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลมณฑลเป็นผู้อนุมัติ

โรงไฟฟ้าพลังเชื้อเพลิง: ให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลมณฑลเป็นผู้อนุมัติ โดยโครงการโรงไฟฟ้าถ่านหินควรอนุมัติภายใต้แผนก่อสร้างแห่งชาติตามข้อกำหนดด้านการควบคุมปริมาณรวม

โรงไฟฟ้าพลังความร้อน: โครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนจากถ่านหินแบบ Extraction Condensing ให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลมณฑลเป็นผู้อนุมัติภายใต้แผนก่อสร้างแห่งชาติตามข้อกำหนดด้านการควบคุมปริมาณรวม โครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนจากถ่านหินแบบ Back Pressure ให้หน่วยงาน

กำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลเมืองระดับจังหวัดขึ้นไปเป็นผู้อนุมัติ (ต้องรับเข้าแผนโครงการพิเศษด้านพลังงานระดับมณฑล) โครงการอื่นให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลมณฑลเป็นผู้อนุมัติ

โรงไฟฟ้าพลังลม: ให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลมณฑลเป็นผู้อนุมัติภายใต้แผนก่อสร้างแห่งชาติตามข้อกำหนดด้านการควบคุมปริมาณรวมและขนาดที่แนะนำประจำปี

โรงไฟฟ้าพลังนิวเคลียร์: ต้องรายงานให้คณะรัฐมนตรีอนุมัติ

โครงข่ายไฟฟ้า: โครงการไฟฟ้ากระแสตรง (DC) 500 กิโลโวลต์ขึ้นไป ข้ามพรมแดน ข้ามมณฑล (เขต หรือเมือง) และโครงการไฟฟ้ากระแสสลับ (AC) ขนาด 500, 750, 1000 กิโลโวลต์ ข้ามพรมแดน ข้ามมณฑล (เขต หรือเมือง) ต้องรายงานให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของคณะรัฐมนตรีอนุมัติ โดยโครงการไฟฟ้ากระแสตรง 800 กิโลโวลต์ขึ้นไปกับโครงการไฟฟ้ากระแสสลับขนาด 1000 กิโลโวลต์ต้องรายงานให้คณะรัฐมนตรีบันทึกลงทะเบียน โครงการไฟฟ้ากระแสตรง (DC) 500 กิโลโวลต์ขึ้นไป ที่ไม่ได้ข้ามพรมแดน ไม่ได้ข้ามมณฑล (เขต หรือเมือง) และโครงการไฟฟ้ากระแสสลับ (AC) ขนาด 500, 750, 1000 กิโลโวลต์ ที่ไม่ได้ข้ามพรมแดน ไม่ได้ข้ามมณฑล (เขต หรือเมือง) รวมทั้งโครงการโครงข่ายไฟฟ้าข้ามเมืองอื่นๆ ให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลมณฑลเป็นผู้อนุมัติ โดยโครงการไฟฟ้ากระแสตรง 800 กิโลโวลต์ขึ้นไปกับโครงการไฟฟ้ากระแสสลับขนาด 1000 กิโลโวลต์ต้องอนุมัติตามข้อกำหนดของแผนงานแห่งชาติ โครงการอื่นให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลเมืองระดับจังหวัดขึ้นไปเป็นผู้อนุมัติ (ต้องรับเข้าแผนโครงการพิเศษด้านพลังงานระดับมณฑล)

เหมืองถ่านหิน: โครงการถ่านหินภายในเขตเหมืองตามผังเมืองแห่งชาติที่มีกำลังการผลิตต่อปี 1.2 ล้านตันขึ้นไป ต้องรายงานให้หน่วยงานกำกับดูแลอุตสาหกรรมของคณะรัฐมนตรีอนุมัติ โดยโครงการที่มีกำลังการผลิตต่อปี 5 ล้านตันขึ้นไป ต้องรายงานให้คณะรัฐมนตรีบันทึกลงทะเบียน

เชื้อเพลิงจากถ่านหิน: โครงการก๊าซธรรมชาติจากถ่านหินที่มีกำลังการผลิตต่อปี 2 พันล้านลูกบาศก์เมตรขึ้นไป และโครงการน้ำมันเชื้อเพลิงจากถ่านหินที่มีกำลังการผลิตต่อปี 1 ล้านตันขึ้นไป ต้องรายงานให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของคณะรัฐมนตรีอนุมัติ

ระบบรับและจัดเก็บก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ไม่รวมโครงการโรงกลั่น แหล่งก๊าซและน้ำมัน: ให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลมณฑลเป็นผู้อนุมัติ

ระบบรับ จัดเก็บ และขนส่งก๊าซธรรมชาติเหลว (LNG) นำเข้า: โครงการใหม่ (รวมทั้งที่ขยายโครงการมาจากห้องที่อื่น) ต้องรายงานให้หน่วยงานกำกับดูแลอุตสาหกรรมของคณะรัฐมนตรีอนุมัติ โดยโครงการใหม่ที่มีกำลังรับ จัดเก็บ และขนส่ง 3 ล้านตันขึ้นไป ต้องรายงานให้คณะรัฐมนตรีบันทึกลงทะเบียน โครงการอื่นให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลมณฑลเป็นผู้อนุมัติ

โครงข่ายท่อส่งน้ำมัน (ไม่รวมท่อลำเลียงจากแหล่งน้ำมัน): โครงข่ายท่อส่ง Trunk Line ข้ามพรมแดนข้ามมณฑล (เขต หรือเมือง) ต้องรายงานให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของคณะรัฐมนตรีอนุมัติ โดยโครงการข้ามพรมแดนต้องรายงานให้คณะรัฐมนตรีบันทึกลงทะเบียน โครงการอื่นให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลมณฑลเป็นผู้อนุมัติ

โครงข่ายท่อส่งก๊าซ (ไม่รวมท่อลำเลียงจากแหล่งก๊าซ): โครงข่ายท่อส่ง Trunk Line ข้ามพรมแดนข้ามมณฑล (เขต หรือเมือง) ต้องรายงานให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของคณะรัฐมนตรีอนุมัติ โดยโครงการข้ามพรมแดนต้องรายงานให้คณะรัฐมนตรีบันทึกลงทะเบียน โครงข่ายท่อส่งก๊าซในมณฑลและโครงข่ายท่อส่งก๊าซข้ามเมืองให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลมณฑลเป็นผู้อนุมัติ

โรงกลั่นน้ำมัน: โครงการสร้างใหม่และโครงการขยายโรงกลั่น ต้องรายงานให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของคณะรัฐมนตรีอนุมัติ โครงการขยายโรงกลั่นที่อยู่ในแผนพัฒนาพลังงานแห่งชาติและแผนงานอุตสาหกรรมปิโตรเคมีซึ่งคณะรัฐมนตรีอนุมัติแล้ว ให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลมณฑลเป็นผู้อนุมัติ

น้ำมันเชื้อเพลิงเอทานอลแปลงสภาพ: ให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลมณฑลเป็นผู้อนุมัติ

3. การคมนาคมขนส่ง

ทางรถไฟสร้างใหม่ (และสร้างเพิ่มเติม): โครงการข้ามมณฑล (เขต หรือเมือง) และโครงการ Trunk Line ที่อยู่ในโครงข่ายทางรถไฟของประเทศ ต้องรายงานให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของคณะรัฐมนตรีอนุมัติ โครงการอื่นที่อยู่ในโครงข่ายทางรถไฟของประเทศ ให้บริษัท China Railway ตัดสินใจและรายงานให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของคณะรัฐมนตรีบันทึกลงทะเบียน โครงการอื่นให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลมณฑลเป็นผู้อนุมัติตามแผนงานจากส่วนกลาง

ทางหลวง: โครงการที่อยู่ในโครงข่ายทางด่วนของประเทศ ต้องรายงานให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของคณะรัฐมนตรีอนุมัติ ทางหลวงนอกโครงข่ายทางด่วนของประเทศที่มีการจัดเก็บค่าผ่านทาง ทางหลวงแผ่นดินและทางหลวงข้ามเมืองระดับจังหวัดขึ้นไป ให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลมณฑลเป็นผู้อนุมัติตามผังเมือง ทางหลวงมณฑลและทางหลวงอื่นที่ข้ามอำเภอ (เมือง หรือเขต) ให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลเมืองระดับจังหวัดขึ้นไปเป็นผู้อนุมัติ โครงการอื่นให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลระดับอำเภอ (รวมเขตเทศบาล) เป็นผู้อนุมัติ

สะพาน (ทางหลวงและรถไฟ) อุโมงค์: โครงการข้ามพรมแดน ข้ามทางน้ำที่มีขนาด 1 แสตันขึ้นไป และข้ามปากแม่น้ำจูเจียง ต้องรายงานให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของคณะรัฐมนตรีอนุมัติ โดยโครงการข้ามพรมแดนต้องรายงานให้คณะรัฐมนตรีบันทึกลงทะเบียน โครงการสะพานรถไฟและอุโมงค์อื่นนอกเหนืออำนาจของหน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของคณะรัฐมนตรีแต่อยู่ในโครงข่ายทางรถไฟของประเทศ ให้บริษัท

China Railway ตัดสินใจและรายงานให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของคณะรัฐมนตรีบัณฑิตกลางทะเลเบียน โครงการสะพานและอุโมงค์ที่มีการเก็บค่าธรรมเนียม โครงการข้ามทางน้ำที่มีขนาดต่ำกว่า 1 แสตันหรือข้ามแม่น้ำสายใหญ่ (ระดับ 3 ขึ้นไป) และโครงการข้ามเมืองระดับจังหวัดขึ้นไป ให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลมณฑลเป็นผู้อนุมัติ โครงการข้ามแม่น้ำต่ำกว่าระดับ 3 และโครงการข้ามอำเภอ (เมือง หรือเขต) ให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลเมืองระดับจังหวัดขึ้นไปเป็นผู้อนุมัติ โครงการอื่นให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลระดับอำเภอ (รวมเขตเทศบาล) เป็นผู้อนุมัติ

ท่าเทียบเรือเฉพาะสำหรับขนถ่ายถ่านหิน ลินแร่ น้ำมันและก๊าซ: โครงการสร้างใหม่ตามแนวชายฝั่งทะเลที่มีกำลังการขนถ่ายสินค้าต่อปี 10 ล้านตันขึ้นไป ต้องรายงานให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของคณะรัฐมนตรีอนุมัติ โครงการสร้างท่าเทียบเรือสำหรับขนถ่ายน้ำมันและก๊าซที่มีกำลังการขนถ่ายต่อปีต่ำกว่า 10 ล้านตัน และโครงการท่าเทียบเรือสำหรับขนถ่ายถ่านหินและลินแร่ที่มีขนาดต่ำกว่าระดับ 1 แสตัน หรือมีกำลังการขนถ่ายต่อปีต่ำกว่า 10 ล้านตัน ให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลมณฑลเป็นผู้อนุมัติ

ท่าเรือเฉพาะสำหรับขนถ่ายตู้สินค้า: โครงการสร้างใหม่ตามแนวชายฝั่งทะเลที่มีกำลังการขนถ่ายต่อปี 1 ล้านตู้มาตรฐานขึ้นไป ต้องรายงานให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของคณะรัฐมนตรีอนุมัติ โครงการอื่นให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลมณฑลเป็นผู้อนุมัติ

การขนส่งทางน้ำในประเทศ: โครงการ avionics hub ข้ามมณฑล (เขต หรือเมือง) ต้องรายงานให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของคณะรัฐมนตรีอนุมัติ โครงการอื่นให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลมณฑลเป็นผู้อนุมัติ

การบินพลเรือน: โครงการสร้างสนามบินขนส่งใหม่ต้องรายงานให้คณะรัฐมนตรีอนุมัติ โครงการสร้างสนามบินทั่วไปใหม่ และโครงการขยายสนามบินที่ใช้ทั้งในกิจการทหารและพลเรือนควบคู่กัน ให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลมณฑลเป็นผู้อนุมัติ

4. อุตสาหกรรมสารสนเทศ

โทรคมนาคม: โครงการโครงสร้างพื้นฐานด้านการสื่อสารระหว่างประเทศต้องรายงานให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของคณะรัฐมนตรีอนุมัติ โครงการขายส่งสัญญาณข้อมูลในประเทศ (รวมโครงข่ายวิทยุและโทรทัศน์) ตลอดจนโครงการโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมอื่นที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยด้านสารสนเทศ ต้องรายงานให้หน่วยงานกำกับดูแลอุตสาหกรรมของคณะรัฐมนตรีอนุมัติ

5. วัตถุดิบ

การทำเหมืองสินแร่หายาก เหล็ก และโลหะอื่นที่ไม่ใช่เหล็ก: โครงการเหมืองสินแร่หายากต้องรายงานให้หน่วยงานกำกับดูแลอุตสาหกรรมของคณะกรรมการรัฐมนตรีอนุมัติ โครงการเหมืองเหล็กและโลหะอื่นที่ไม่ใช่เหล็กให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลมณฑลเป็นผู้อนุมัติ

ปิโตรเคมี: โครงการเอทิลีนที่สร้างใหม่ ให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลมณฑลเป็นผู้อนุมัติตามแผนงานอุตสาหกรรมปิโตรเคมีซึ่งคณะกรรมการรัฐมนตรีอนุมัติแล้ว

อุตสาหกรรมเคมี: โครงการแปลงเมทานอลจากถ่านหินให้เป็นโอเลฟินซึ่งมีกำลังผลิตต่อปีเกินกว่า 5 แสนตัน และโครงการเมทานอลจากถ่านหินซึ่งมีกำลังผลิตต่อปีเกินกว่า 1 ล้านตัน ต้องรายงานให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของคณะกรรมการรัฐมนตรีอนุมัติ โครงการพาราไซลีน (PX) และ Diphenylmethane diisocyanate (MDI) ให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลมณฑลเป็นผู้อนุมัติตามแผนงานอุตสาหกรรมปิโตรเคมีซึ่งคณะกรรมการรัฐมนตรีอนุมัติแล้ว

สินแร่หายาก: โครงการถลุงและคัดแยกแร่ต้องรายงานให้หน่วยงานกำกับดูแลอุตสาหกรรมของคณะกรรมการรัฐมนตรีอนุมัติ โครงการแปรรูปสินแร่หายากให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลมณฑลเป็นผู้อนุมัติ

ทองคำ: โครงการทำเหมืองและแปรรูปทองคำให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลมณฑลเป็นผู้อนุมัติ

6. การผลิตเครื่องจักร

รถยนต์: โครงการผลิตรถยนต์ทั้งคัน รถยนต์วัตถุประสงค์เฉพาะทาง และเครื่องยนต์ ให้ปฏิบัติตาม “นโยบายพัฒนาอุตสาหกรรมรถยนต์” ซึ่งอนุมัติโดยคณะกรรมการรัฐมนตรี

7. อุตสาหกรรมเบา

ยาสูบ: โครงการเกี่ยวกับบุหรี่ยาสูบและ Cellulose Diacetate ที่ใช้ในอุตสาหกรรมบุหรี่ยาสูบต้องรายงานให้หน่วยงานกำกับดูแลอุตสาหกรรมของคณะกรรมการรัฐมนตรีอนุมัติ

8. เทคโนโลยีขั้นสูง

การบินและอวกาศสำหรับพลเรือน: โครงการผลิตเครื่องบินสายหลักและสายรอง เครื่องบินทั่วไปขนาด 6 ตัน/9 ที่นั่งขึ้นไป และเฮลิคอปเตอร์ขนาด 3 ตันขึ้นไป โครงการผลิตดาวเทียมพลเรือนและการสร้างสถานีภาคพื้นดินของดาวเทียมสำรวจทรัพยากร (Remote Sensing Satellite) ต้องรายงานให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของคณะกรรมการรัฐมนตรีอนุมัติ โครงการผลิตเครื่องบินทั่วไปขนาดต่ำกว่า 6 ตัน/9 ที่นั่ง และเฮลิคอปเตอร์ขนาดต่ำกว่า 3 ตัน ให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลมณฑลเป็นผู้อนุมัติ

9. การสร้างเมือง

โครงการคมนาคมระบบรางในเขตเมือง: ให้องค์กรกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลมณฑลเป็นผู้อนุมัติตามแผนงานที่ส่วนกลางอนุมัติ

ถนน สะพาน และอุโมงค์ในเขตเมือง: โครงการข้ามทางน้ำขนาด 1 แสตันขึ้นไปต้องรายงานให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของคณะรัฐมนตรีอนุมัติ สะพานและอุโมงค์ที่เรียกเก็บค่าธรรมเนียม โครงการข้ามทางน้ำที่มีขนาดต่ำกว่า 1 แสตันหรือข้ามแม่น้ำสายใหญ่ (ระดับ 3 ขึ้นไป ไม่รวมปากแม่น้ำจุงเจียง) ให้องค์กรกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลมณฑลเป็นผู้อนุมัติ โครงการอื่นให้องค์กรกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลระดับอำเภอ (รวมเขตเทศบาล) ของเมืองนั้นหรือรัฐบาลเมืองระดับจังหวัดขึ้นไปเป็นผู้อนุมัติ

ระบบจ่ายน้ำในเขตเมือง: โครงการจ่ายน้ำในเขตเมืองที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรทรัพยากรน้ำข้ามลุ่มน้ำ ข้ามเขตปกครองระดับเมือง ให้องค์กรกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลมณฑลเป็นผู้อนุมัติ โครงการจ่ายน้ำในเขตเมืองที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรทรัพยากรน้ำข้ามลุ่มน้ำ ข้ามเขตปกครองระดับอำเภอ (รวมเขตเทศบาล) ให้องค์กรกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลเมืองระดับจังหวัดขึ้นไปเป็นผู้อนุมัติ โครงการจ่ายน้ำอื่นให้องค์กรกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลระดับอำเภอ (รวมเขตเทศบาล) เป็นผู้อนุมัติ

ระบบจ่ายก๊าซในเขตเมือง: โครงการเกี่ยวกับโครงข่ายท่อจ่ายก๊าซ สถานี (คลัง) เติมน้ำมัน และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง ให้องค์กรกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลระดับอำเภอ (รวมเขตเทศบาล) ของเมืองนั้นหรือรัฐบาลเมืองระดับจังหวัดขึ้นไปเป็นผู้อนุมัติ

การจัดการขยะ: โครงการผลิตไฟฟ้าจากการเผาขยะในชีวิตประจำวัน ให้องค์กรกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลมณฑลเป็นผู้อนุมัติ โครงการอื่นให้องค์กรกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลเมืองระดับจังหวัดขึ้นไปเป็นผู้อนุมัติ

ของเสียอันตราย: โครงการบำบัดของเสียอันตรายระดับเขต และโครงการจัดการขยะทางการแพทย์ระดับเขต ให้องค์กรกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลมณฑลเป็นผู้อนุมัติ โครงการบำบัดของเสียอันตรายที่ไม่ใช่ระดับเขต และโครงการจัดการขยะทางการแพทย์ที่ไม่ใช่ระดับเขต ให้องค์กรกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลเมืองระดับจังหวัดขึ้นไปเป็นผู้อนุมัติ

การบำบัดน้ำเสีย: โครงการบำบัดน้ำเสียและกากตะกอน ให้องค์กรกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลระดับอำเภอ (รวมเขตเทศบาล) ของเมืองนั้นหรือรัฐบาลเมืองระดับจังหวัดขึ้นไปเป็นผู้อนุมัติ

โครงการสร้างเมืองด้านอื่นๆ: โครงการระบบควบคุมความเย็นแบบรวมศูนย์ ระบบขนส่งสาธารณะ โครงข่ายท่อระบายน้ำ และสุขาภิบาล ให้องค์กรกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลระดับอำเภอ (รวมเขตเทศบาล) ของเมืองนั้นหรือรัฐบาลเมืองระดับจังหวัดขึ้นไปเป็นผู้อนุมัติ

10. งานด้านสังคม

สวนสนุก: โครงการสวนสนุกขนาดใหญ่พิเศษต้องรายงานให้คณะรัฐมนตรีอนุมัติ โครงการสวนสนุกขนาดใหญ่ต้องรายงานให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของคณะรัฐมนตรีอนุมัติ โครงการสวนสนุกขนาดกลางและเล็กให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลมณฑลเป็นผู้อนุมัติ

มรดกทางวัฒนธรรม และการท่องเที่ยว: โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและคุ้มครองทรัพยากรภายในเขตทิวทัศน์ระดับชาติ เขตอนุรักษณ์ธรรมชาติแห่งชาติ และพื้นที่หน่วยงานคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมแห่งชาติที่มีเงินลงทุนรวม 50 ล้านดอลลาร์ขึ้นไป โครงการภายในเขตมรดกโลกทางธรรมชาติและมรดกโลกทางวัฒนธรรมที่มีเงินลงทุนรวม 30 ล้านดอลลาร์ขึ้นไป ให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลมณฑลเป็นผู้อนุมัติ

11. เงินลงทุนจากต่างชาติ

ใน “บัญชีรายชื่อแนะนำอุตสาหกรรมสำหรับเงินทุนต่างชาติ” โครงการประเภทได้รับการส่งเสริมซึ่งกำหนดให้ฝ่ายจีนเป็นเจ้าของ (หรือถือหุ้นเป็นส่วนใหญ่) และมียอดเงินลงทุนทั้งหมด (รวมเพิ่มทุน) 1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐขึ้นไป กับโครงการประเภทถูกจำกัด (ไม่รวมประเภทอสังหาริมทรัพย์) ซึ่งมียอดเงินลงทุนทั้งหมด (รวมเพิ่มทุน) 1 ร้อยล้านดอลลาร์สหรัฐขึ้นไป ให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของคณะรัฐมนตรีอนุมัติ โดยโครงการที่มียอดเงินลงทุนทั้งหมด (รวมเพิ่มทุน) 2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐขึ้นไปต้องรายงานให้คณะรัฐมนตรีบันทึกลงทะเบียน โครงการอสังหาริมทรัพย์ประเภทถูกจำกัดใน “บัญชีรายชื่อแนะนำอุตสาหกรรมสำหรับเงินทุนต่างชาติ” และโครงการประเภทถูกจำกัดอื่นที่มียอดเงินลงทุนทั้งหมด (รวมเพิ่มทุน) ต่ำกว่า 1 ร้อยล้านดอลลาร์สหรัฐ ให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลมณฑลเป็นผู้อนุมัติ โครงการประเภทได้รับการส่งเสริมใน “บัญชีรายชื่อแนะนำอุตสาหกรรมสำหรับเงินทุนต่างชาติ” ซึ่งกำหนดให้ฝ่ายจีนเป็นเจ้าของ (หรือถือหุ้นเป็นส่วนใหญ่) และมียอดเงินลงทุนทั้งหมด (รวมเพิ่มทุน) ต่ำกว่า 1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของรัฐบาลเมืองระดับจังหวัดขึ้นไปเป็นผู้อนุมัติ

โครงการนอกเหนือจากวรรคก่อนแต่เข้าหลักเกณฑ์ข้อ 1-10 ในบัญชีรายชื่อฉบับนี้ให้พิจารณาอนุมัติตามข้อกำหนดของข้อ 1-10

12. การลงทุนในต่างประเทศ

โครงการที่เกี่ยวข้องกับประเทศ พื้นที่ และอุตสาหกรรมที่มีความอ่อนไหว ให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของคณะรัฐมนตรีเป็นผู้อนุมัติ

โครงการลงทุนของกิจการภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาลกลางจีนนอกเหนือจากวรรคก่อน และโครงการลงทุนของกิจการท้องถิ่นตั้งแต่ 3 ร้อยล้านดอลลาร์สหรัฐขึ้นไป ต้องรายงานให้หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนของคณะรัฐมนตรีบันทึกลงทะเบียน

สำนักงานพาณิชย์มณฑลกว่างตง เดือนเมษายน 2014

เดือนมกราคม-ธันวาคม 2014 ปริมาณการค้าจากต่างชาติที่เกิดขึ้นจริงทั้งหมด 2.69 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ โครงการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่ได้รับอนุมัติ 6,016 โครงการ ตามสถิติของศุลกากร ปี 2014 ทั้งหมดมณฑลมียอดนำเข้าส่งออก 6.61 ล้านล้านหยวน คิดเป็น 25% ของมูลค่าการค้าระหว่างประเทศของทั้งประเทศในงวดเดียวกัน โดยในจำนวนนี้ เป็นยอดส่งออก 3.97 ล้านล้านหยวน คิดเป็น 27.6% ของยอดส่งออกทั้งหมดทั้งประเทศ ยอดนำเข้า 2.64 ล้านล้านหยวน คิดเป็น 22% ของยอดนำเข้ารวมทั้งหมด

ด้านการค้าแบบทวิภาคีกับคู่ค้าหลักของมณฑลกว่างตง ปี 2014 ยอดนำเข้าส่งออกกับ 10 ชาติอาเซียน และ 28 ชาติในสหภาพยุโรป เด็บโต 8.7% และ 8.3% ตามลำดับ การค้ากับสหรัฐอเมริกา เด็บโต 1.4% กับเกาหลี เด็บโต 1.8% ยอดนำเข้าส่งออกกับฮ่องกงลดลง 13.5% ยอดนำเข้าส่งออกกับญี่ปุ่นยังคงลดลง 1% และยอดนำเข้าส่งออกกับไต้หวันลดลง 16.2% ในจำนวนคู่ค้าหลัก 7 รายข้างต้น การค้ากับไต้หวันตกลงไปอยู่หลังเกาหลีกับญี่ปุ่นจากที่เคยเป็นอันดับ 5 ในปี 2013 ด้วยเหตุนี้เกาหลีกับญี่ปุ่นจึงขยับขึ้นมา 1 อันดับ ส่วนรายอื่นลำดับไม่เปลี่ยนแปลง ปี 2014 มณฑลกว่างตงคว้าโอกาสจากยุทธศาสตร์ “เส้นทางสายไหมทางทะเลศตวรรษที่ 21” พัฒนาการค้ากับประเทศตามแนวเส้นทางนี้อย่างเต็มที่ มียอดนำเข้าส่งออกกับประเทศเหล่านี้ 1.1 ล้านล้านหยวน เด็บโต 15.5% ส่วนทางการค้ากับประเทศพัฒนาแล้วซึ่งชะลอตัวลงกลายเป็นแรงบวกใหม่ให้การค้าระหว่างประเทศของมณฑลกว่างตง

ด้านสินค้าส่งออก ปี 2014 มณฑลกว่างตงส่งออกผลิตภัณฑ์เครื่องกลไฟฟ้า 2.6 ล้านล้านหยวน คิดเป็น 66.3% ของยอดส่งออกทั้งหมด มณฑล สินค้าเทคโนโลยีขั้นสูง (มีส่วนทับซ้อนกับผลิตภัณฑ์เครื่องกลไฟฟ้า) ส่งออก 1.4 ล้านล้านหยวน ผลิตภัณฑ์ที่ใช้แรงงานเข้มข้นมียอดส่งออก 7.59 แสนล้านหยวน คิดเป็น 19.1% ของยอดส่งออกทั้งหมด ในจำนวนนี้ เป็นเครื่องแต่งกายและอุปกรณ์เสริม 2.23 แสนล้านหยวน เฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วนอะไหล่ 1.21 แสนล้านหยวน และรองเท้า 9.45 หมื่นล้านหยวน ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ เด็บโตเล็กน้อย 0.8% โคมไฟและผลิตภัณฑ์พลาสติกยังคงเด็บโตสูง 35.9% และ 16.6% ตามลำดับ ของเล่นและกระเป๋าเดินทางเด็บโต 11.6% และ 13.6% ตามลำดับ ส่วนผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรมียอดส่งออก 5.18 หมื่นล้านหยวน

สถิติจากศุลกากรและด่านพรมแดน เดือนมกราคมถึงธันวาคมปีนี้ ยอดสินค้านำเข้าส่งออกผ่านด่านทั้งหมด 431 ล้านตัน ตู้สินค้านำเข้าส่งออก 27.62 ล้าน TEU (ตู้มาตรฐาน) คนผ่านเข้าออกพรมแดน 375 ล้านครั้ง

4.2 มาตรการการส่งเสริมการลงทุนและสิทธิประโยชน์ในภาคพื้นที

4.2.1 นโยบายพัฒนาเศรษฐกิจตามพื้นที่

(1) การยกระดับชายฝั่งตะวันออก

เมืองเปิดเมืองท่าเลียบชายฝั่งทะเล (Open Coastal City) คือเมืองท่าเลียบชายฝั่งทะเลทางตะวันออกที่เปิดการค้าติดต่อกับต่างชาติและดำเนินนโยบายพิเศษบางประการเช่นเดียวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดย 14 เมืองแรกที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้เป็นเมืองเปิดเลียบชายฝั่งทะเลในปี 1984 ได้แก่ ต้าเหลียน ฉินหวง เต่า เทียนจิน เยียนไถ ซิงเต่า เหลียนอวี่นกัง หนานทง เซียงไห่ หนิงปอ เวินโจว ผูโจว กว่างโจว จ้านเจียง และเป่ย์ไห่

ลำดับการดำเนินนโยบายเปิดประเทศ การเปิดประเทศต่อต่างชาติแบ่งเป็น 3 ระดับคือ

- 1) เขตเศรษฐกิจพิเศษ ปี 1980 รัฐบาลจีนจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ 4 แห่งที่เซินเจิ้น จูไห่ ซานไห่ และเซี่ยเหมิน
- 2) เมืองเปิดเมืองท่าเลียบชายฝั่งทะเล ปี 1984 จีนประกาศเปิด 14 เมืองท่ากับเกาะไหหลำ โดยแบ่งเป็นเขตเมืองเก่ากับเขตพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยี
- 3) เขตเศรษฐกิจเปิดเลียบชายฝั่งทะเล ได้แก่ เขตสามเหลี่ยมปากแม่น้ำแยงซี เขตสามเหลี่ยมปากแม่น้ำจูเจียง เขตสามเหลี่ยมเมืองเซี่ยเหมิน-จางโจว-ฉเวียนโจวในปี 1985 เขตคาบสมุทรเหลียวตงและคาบสมุทรชานตงในปี 1988

นโยบายขยายขอบเขตอำนาจและสิทธิพิเศษของการเปิดเมืองเลียบชายฝั่งทะเล

- 1) ขยายอำนาจรัฐบาลท้องถิ่นในการตรวจสอบอนุมัติโครงการที่ใช้เงินลงทุนต่างชาติ
- 2) ส่งเสริมการใช้เงินตราต่างประเทศและเงินกู้สกุลเงินต่างประเทศในการนำเข้าอุปกรณ์สำคัญและเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า
- 3) ให้การสนับสนุนการชำระดุลเงินตราต่างประเทศและภาษีต่างๆ ของโครงการที่ใช้เงินลงทุนต่างชาติและโครงการที่ใช้เทคโนโลยีที่ก้าวหน้ามาปรับปรุงกิจการเก่า
- 4) สำหรับกิจการเงินลงทุนต่างชาติประเภทผู้ผลิตที่ตั้งอยู่ในเขตเมืองเก่า ทุกโครงการที่ใช้เทคโนโลยีและความรู้เข้มข้น โครงการที่ใช้เงินลงทุนต่างชาติเกิน 30 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือโครงการด้านพลังงาน คมนาคม และการสร้างท่าเรือ ชำระภาษีเงินได้นิติบุคคลอัตราพิเศษ 15% ในจำนวนนี้กิจการที่ใช้เทคโนโลยีที่ก้าวหน้าหรือเป็นผู้ส่งออกผลิตภัณฑ์ ชำระภาษี 10% สำหรับกิจการเงินลงทุนต่างชาติประเภทผู้ผลิตที่ตั้งอยู่ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยี ชำระภาษี 15% ในจำนวนนี้กิจการที่ใช้เทคโนโลยี

ก้าวหน้าหรือเป็นผู้ส่งออกผลิตภัณฑ์ ข้าราชการ 10% หากจดทะเบียนประกอบธุรกิจ 10 ปีขึ้นไป นับตั้งแต่ปีที่เริ่มได้กำไร จะได้รับการยกเว้นภาษีปีแรกถึงปีที่ 2 และภาษีครึ่งหนึ่งในปีที่ 3 ถึง 5

เป้าหมายพื้นฐานของเมืองเปิดเลียบชายฝั่งทะเล เพื่อใช้ข้อได้เปรียบทางทรัพยากรและเศรษฐกิจของเมืองเหล่านี้มาพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ดึงดูดเงินลงทุนต่างชาติและเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า ขยายการส่งออก การแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และการสร้างสังคมนิยมที่ทันสมัย โดยข้อได้เปรียบของเมืองเหล่านี้คือ เป็นพื้นที่ที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจที่สุดในจีน ระดับความสามารถในการบริหารกิจการค่อนข้างสูง มีบุคลากรที่โดดเด่นทั้งด้านเทคโนโลยีและการบริหาร การคมนาคมทั้งทางบกและทางน้ำสะดวก เป็นเมืองที่เชื่อมโยงเศรษฐกิจและเทคโนโลยีระหว่างจีนกับนานาชาติ

คุณค่าของเมืองเปิดเลียบชายฝั่งทะเล

- 1) เพิ่มพื้นที่และทางเลือกในการลงทุนให้กับต่างชาติ ดึงดูดเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าและเงินทุนที่มากยิ่งขึ้นมาปรับปรุงกิจการเก่า และสร้างกิจการใหม่บนพื้นฐานของเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า
- 2) การพัฒนาเศรษฐกิจแบบมุ่งเน้นการส่งออก การแปรรูปสินค้าและการท่องเที่ยวของเมืองเหล่านี้ ช่วยให้จีนดึงดูดเงินตราต่างประเทศได้มากยิ่งขึ้น และช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ในจีน
- 3) เทคโนโลยีและวิธีบริหารที่ก้าวหน้าของกิจการเงินลงทุนต่างชาติ ทำให้ผลิตภาพแรงงานสูงขึ้น และประชาชนร่ำรวยขึ้น
- 4) การเรียนรู้เทคโนโลยีที่ก้าวหน้านำมาซึ่งการสร้างนวัตกรรมซึ่งเป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของทั้งประเทศ
- 5) เศรษฐกิจที่พัฒนาอย่างรวดเร็วส่งผลให้เก็บภาษีได้มากยิ่งขึ้นและมีสินค้าดีในปริมาณมากยิ่งขึ้นออกสู่ตลาดในประเทศ
- 6) การปฏิรูประบบเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับการเปิดประเทศของเมืองเหล่านี้ เป็นตัวอย่างให้เมืองอื่นของจีนได้ใช้อ้างอิง

ประเด็นที่ต้องใส่ใจในการพัฒนาเมืองเปิดเลียบชายฝั่งทะเล

- 1) ยืนหยัดในหลักการพื้นฐานสี่ประการ พัฒนาความเจริญทางจิตใจไปพร้อมกับวัตถุ เป็นตัวของตัวเองไม่ถูกทุนนิยมครอบงำ
- 2) ให้ความสำคัญกับการสร้างโครงสร้างพื้นฐาน ความต่อเนื่องของนโยบาย ความสมบูรณ์ของกฎหมาย ประสิทธิภาพการทำงานและเสถียรภาพของสังคม

- 3) ส่งเสริมการจัดตั้งกิจการและหน่วยงานวิจัยวิทยาศาสตร์ที่ใช้เงินลงทุนของต่างชาติ
- 4) เงินทุนและเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าของต่างชาติต้องนำมาใช้ปรับปรุงเทคโนโลยีในกิจการเก่าเป็นอันดับแรก
- 5) พัฒนาเศรษฐกิจแบบมุ่งเน้นการส่งออก ผลิตสินค้าตามมาตรฐานสากลไปบุกเบิกตลาดต่างประเทศ
- 6) ส่งเสริมการจัดตั้งกิจการที่ใช้เทคโนโลยีหรือความรู้อย่างเข้มข้น พัฒนาสินค้าคุณภาพสูงเพื่อขยายการส่งออกหรือทดแทนการนำเข้า
- 7) ปฏิรูประบบเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับการเปิดประเทศ ใส่ใจการควบคุมในระดับมหภาค
- 8) จัดการความสัมพันธ์ระหว่างเงินทุนจากในและนอกประเทศ ระหว่างเมืองเปิดเลียบชายฝั่งทะเลด้วยกัน และระหว่างเมืองเปิดเลียบชายฝั่งทะเลกับเมืองอื่นๆ เพื่อช่วยขับเคลื่อนประเทศในทุกด้าน

(2) การผงาดของภาคกลาง

แผนพัฒนาภาคกลางของจีน (Rise of Central China) นโยบายสนับสนุนของรัฐบาลจีนส่งผลให้พื้นที่ภาคตะวันตกเริ่มพัฒนามาก่อนพื้นที่อื่น ภายหลังเมื่อมีการกำหนดยุทธศาสตร์ “พัฒนาภาคตะวันตก” (China Western Development) ภาคกลางจึงกลายเป็นพื้นที่ที่มีการพัฒนาเศรษฐกิจล้ำหน้ากว่าภูมิภาคอื่น เพื่อแก้ปัญหาหนี้ยกรัฐมนตรี้เวิน เจียเป่าจึงเสนอแผนพัฒนาภาคกลางขึ้นเป็นครั้งแรกในปี 2004

แผนพัฒนาภาคกลางเริ่มดำเนินการเป็นครั้งแรกในช่วงห้าปีของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (ปี 2006-2010) เน้นพัฒนาโดยยึดจากพื้นฐานที่มีอยู่ ส่งเสริมการก้าวสู่ภาคอุตสาหกรรมและความเป็นเมือง เพิ่มการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานภาคการเกษตร สร้างเขตพื้นที่ผลิตธัญพืช เพิ่มกำลังการผลิตสินค้าเกษตรและแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า

สถานการณ์เศรษฐกิจปัจจุบัน

มณฑลหูเป่ย์ เมืองหลวงของมณฑลคือเมืองอู่ฮั่นซึ่งเป็นเมืองศูนย์กลางพื้นที่ภาคกลางของจีน อุตสาหกรรมเสาหลักของมณฑลคือรถยนต์และเหล็กกล้า ทรัพยากรน้ำที่อุดมสมบูรณ์ส่งผลให้โรงงานไฟฟ้าพลังน้ำพัฒนาอย่างรวดเร็ว อุตสาหกรรมสิ่งทอจากผ้าฝ้ายและการก่อสร้างก็เจริญก้าวหน้า ตั้งเป้าเป็นเขตแปรรูปสินค้าเกษตร เขตอุตสาหกรรมการผลิตที่ทันสมัย เขตพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูง และศูนย์กลางโลจิสติกส์

มณฑลเหอหนาน เป็นมณฑลเกษตรแต่ดั้งเดิม ปัจจุบันอุตสาหกรรมผุดขึ้นอย่างรวดเร็ว อุตสาหกรรมหลัก ได้แก่ อาหาร อลูมิเนียม ถ่านหิน ตั้งเป้าเป็นมณฑลท่องเที่ยว มณฑลเกษตรและปศุสัตว์แบบทันสมัย

มณฑลหูหนาน อุตสาหกรรมหลักคือ การก่อสร้าง การผลิตอุปกรณ์ เหล็กกล้าและโลหะที่ไม่ใช่เหล็ก บูรี และสื่อบันเทิง

มณฑลอานฮุย อุตสาหกรรมหลักคือ รถยนต์ การผลิตอุปกรณ์ วัสดุโลหะ แปรรูปสินค้าและผลพลอยได้จากเกษตร

มณฑลเจียงซี อุตสาหกรรมหลักคือ วัสดุโลหะและโลหการ ยา อาหาร วัสดุก่อสร้าง และพลังงานใหม่

มณฑลชานซี อุตสาหกรรมเสาหลักคือถ่านหิน มุ่งพัฒนาอุตสาหกรรมโลหการและการผลิตอุปกรณ์

(3) การฟื้นฟูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แผนฟื้นฟูภาคตะวันออกเฉียงเหนือของจีน (Northeast Revitalization Plan) เพื่อให้เศรษฐกิจระดับภูมิภาคพัฒนาสอดคล้องกัน จีนจึงกำหนดแผนเร่งรัดการฟื้นฟูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งครอบคลุมพื้นที่มณฑลเหลียวหนิง มณฑลจี๋หลิน มณฑลเฮยหลงเจียง และเขตเหิงตง (หมายถึงห้าเมืองในเขตปกครองตนเองมองโกเลียใน ได้แก่ Hulunbuir City, Hinggan League, Tongliao City, Chifeng City, Xilin Gol League) โดยเน้นการฟื้นฟูในช่วงห้าปีของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 11

1. สถานการณ์ที่เผชิญ

สามปีของยุทธศาสตร์ฟื้นฟูฐานอุตสาหกรรมเก่า เป็นช่วงที่ความสามารถโดยรวมทางเศรษฐกิจของสามมณฑลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือยกระดับขึ้นอย่างเด่นชัดที่สุด ประชากรทั้งในเมืองและชนบทได้รับประโยชน์สูงสุด ห้าถึงสิบปีต่อจากนี้เป็นจุดเริ่มต้นใหม่ที่สำคัญต่อการฟื้นฟูอย่างรอบด้านของภูมิภาคนี้ เงื่อนไขที่เอื้อต่อการพัฒนา ได้แก่ เศรษฐกิจจีนที่พัฒนาอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ความสามารถโดยรวมของประเทศที่สูงขึ้นเรื่อยๆ กลไกการประสานงานกับภูมิภาคอื่นที่สมบูรณ์ขึ้น และการเข้าสู่ตลาดโลกของจีน แต่ปัญหาที่เด่นชัดก็ยังคงมีอยู่ อาทิ กิจการเอกชนยังพัฒนาไม่เต็มที่ ระบบเศรษฐกิจยังไม่ค่อยเป็นกลไกตลาด อุตสาหกรรมไฮเทคโนโลยีและการบริการสมัยใหม่มีสัดส่วนต่ำ การจ้างงาน การจ้างงานใหม่ และการประกันสังคมยังมีแรงกดดันสูง ความสามารถในการป้อนทรัพยากรบางประเภทลดลง บางพื้นที่มีมลภาวะรุนแรง

2. แนวคิดชี้แนะและเป้าหมายการฟื้นฟู

2.1 แนวคิดชี้แนะ

ใช้ทฤษฎีดึงเสี้ยวผิงและแนวคิดสำคัญว่าด้วย “สามตัวแทน” เป็นแนวคิดชี้้นำในการกำหนดมาตรการแก้ปัญหาข้างต้น อาทิ การเร่งผลักดันการปฏิรูปเปิดประเทศและการพัฒนากิจการเอกชน การเร่งยกระดับโครงสร้างอุตสาหกรรม ใช้สารสนเทศกระตุ้นอุตสาหกรรม การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภูมิภาค การเร่งเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจของเมืองที่ขาดแคลนทรัพยากร การเร่งสร้างสังคมประหยัดทรัพยากรและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การเร่งพัฒนากิจการด้านสังคม อาทิ การศึกษา สาธารณสุข วัฒนธรรม และกีฬา เพื่อขยายการจ้างงานและปรับปรุงการประกันสังคม

2.2 เป้าหมายการฟื้นฟู

เป้าหมายระยะยาวในอีก 10-15 ปีข้างหน้าคือ บรรลุการฟื้นฟูอย่างรอบด้าน ทำให้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือกลายเป็นพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญที่มีระบบกลไกสมบูรณ์ โครงสร้างอุตสาหกรรม สมเหตุสมผล การพัฒนาระดับภูมิภาคและระหว่างเมืองกับชนบทสอดคล้องกัน เมืองทรัพยากรพัฒนาไปในเชิงบวก มีสังคมที่โปร่งใส เป็นฐานการผลิตอุปกรณ์ที่มีความสามารถในการแข่งขันระดับสากล เป็นฐานสนับสนุนพลังงานและวัตถุดิบแบบใหม่ของชาติ เป็นฐานการเกษตร ปศุสัตว์ และสินค้าโภคภัณฑ์จำพวกธัญพืชที่สำคัญของชาติ เป็นฐานวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สำคัญของชาติ และเป็นพื้นที่ที่มีความมั่นคงเชิงนิเวศ

3. การยกระดับโครงสร้างอุตสาหกรรม

3.1 สร้างฐานการผลิตอุปกรณ์ที่ก้าวหน้า

เร่งผลักดันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ยกระดับความสามารถในการสร้างนวัตกรรมและการทำ System Integration ของกิจการ เพื่อสร้างภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้กลายเป็นฐานการผลิตอุปกรณ์ขนาดใหญ่และเครื่องจักรกลหนักที่มีความสามารถในการแข่งขันระดับสากล อาทิ เครื่อง CNC อุปกรณ์ผลิตและส่งกระแสไฟฟ้า อุปกรณ์เกี่ยวกับการขนส่งระบบราง เป็นฐานการผลิตและส่งออกรถยนต์ทั้งคันและชิ้นส่วนอะไหล่ และเป็นฐานการต่อเรือที่มีมาตรฐานระดับโลก

3.2 เร่งพัฒนาอุตสาหกรรมไฮเทคโนโลยี

โดยตั้งมั่นบนนวัตกรรมของตนเอง ส่งเสริมการรวมกลุ่มอุตสาหกรรม เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ ดำเนินโครงการเพื่อการปรับสู่อุตสาหกรรมไฮเทคโนโลยี และสร้างห่วงโซ่อุตสาหกรรมไฮเทคโนโลยี อุตสาหกรรมที่เน้นพัฒนา ได้แก่ อุตสาหกรรมสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมชีวภาพ อุตสาหกรรมวัสดุใหม่ อุตสาหกรรมการบิน และอุตสาหกรรมเกิดใหม่ทางทะเล

3.3 พัฒนาอุตสาหกรรมพลังงานอย่างเหมาะสม

ยืนหยัดในการพัฒนาถ่านหินและน้ำมันไปพร้อมกันอย่างประหยัดและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เสริมสร้างความร่วมมือทางพลังงานในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือ พัฒนาแหล่งถ่านหินอย่างเป็น

ขั้นตอน รักษาเสถียรภาพกำลังการผลิตน้ำมันดิบ ขยายการผลิตก๊าซธรรมชาติ สร้างเครือข่ายท่อส่งก๊าซและน้ำมัน พัฒนาสถานีผลิตไฟฟ้าและเครือข่ายการจ่ายไฟฟ้า สนับสนุนอุตสาหกรรมพลังงานใหม่ พลังงานทดแทน และโครงการประหยัดพลังงาน

3.4 ยกระดับอุตสาหกรรมวัตถุดิบพื้นฐาน

เร่งกำจัดกระบวนการผลิตที่ล้าหลัง ปรับโครงสร้างภายในอุตสาหกรรมให้ดียิ่งขึ้น ควบคุมปริมาณการผลิตรวม ยกระดับคุณภาพในการแปรรูป สร้างฐานอุตสาหกรรมปิโตรเคมีรูปแบบใหม่และฐานการผลิตเอทิลินระดับโลก พัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปถ่านหินเคมีอย่างเป็นขั้นตอน สร้างฐานการผลิตเหล็กกล้าคุณภาพสูงของภาคเหนือ

3.5 เร่งพัฒนาอุตสาหกรรมเบาที่มีลักษณะเด่น

ใช้ข้อได้เปรียบทางทรัพยากร สร้างแบรนด์และขยายห่วงโซ่อุตสาหกรรมให้กลายเป็นอุตสาหกรรมใหม่ที่จะผลักดันการเติบโตทางเศรษฐกิจและการจ้างงาน อุตสาหกรรมเบาที่เน้นพัฒนาได้แก่ การผลิตยา ยาจีนและยาพื้นบ้าน การแปรรูปสินค้าเกษตร อาหาร เนื้อสัตว์ สัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์นม สิ่งทอ เสื้อผ้า การผลิตกระดาษ ผลิตภัณฑ์พลาสติก เครื่องเรือนและการแปรรูปไม้

4. การพัฒนาการเกษตรสมัยใหม่อย่างจริงจัง

ใช้อุปกรณ์ เทคโนโลยี และระบบสมัยใหม่ ยกระดับปริมาณ คุณภาพ และความปลอดภัยของสินค้าเกษตร ยกระดับความสามารถในการแข่งขัน รักษาฐานะฐานการผลิตสินค้าโภคภัณฑ์จำพวกธัญพืชที่สำคัญของชาติ ส่งเสริมการพัฒนาอย่างมีเสถียรภาพและเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร

4.1 เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับฐานการผลิตสินค้าเกษตร

4.1.1 เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับฐานการผลิตสินค้าโภคภัณฑ์จำพวกธัญพืช โดยจัดตั้งเขตส่งเสริมการผลิตข้าวโพด ถั่วเหลือง และข้าว แล้วเพิ่มการลงทุนด้านการชลประทาน การปรับปรุงพันธุ์ และอุปกรณ์เครื่องจักรทางการเกษตร

4.1.2 ส่งเสริมการพัฒนาสินค้าปศุสัตว์คุณภาพสูง และการจัดตั้งเขตเพาะพันธุ์วัวแพะและฟาร์มโคนมขนาดใหญ่ที่ทันสมัย

4.1.3 สร้างฐานการผลิตและส่งออกสินค้าเกษตรคุณภาพสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พัฒนาแบรนด์ของป่า อาทิตี เห็ดและโสม สร้างเขตสาธิตการเพาะพันธุ์ แปรรูปและส่งออกอาหารทะเล

4.2 ปรับปรุงพื้นฐานในการพัฒนาเกษตรกรรม

4.2.1 เสริมสร้างความสามารถอย่างรอบด้านให้กับพื้นที่เกษตรกรรมที่ให้ผลผลิตค่อนข้างต่ำ อาทิ การปรับปรุงดินและพันธุ์พืช การชลประทานแบบประหยัดน้ำ การปรับปรุงวิธีทำการเกษตรแบบดั้งเดิมให้เป็น การเกษตรแบบหมุนเวียน ได้มาตรฐาน ประหยัดปุ๋ยเคมี และมีความสามารถในการรับมือกับภัยธรรมชาติได้ดี ยิ่งขึ้น

4.2.2 ปรับปรุงระบบสนับสนุนการเกษตร อาทิ เร่งสร้างระบบบริการทางการเกษตร พัฒนาระบบ ตลาดของสินค้าเกษตร จัดตั้งเขตสาธิตเทคโนโลยีทางการเกษตร ปรับปรุงกลไกการผสมผสานประโยชน์ระหว่าง ผู้ประกอบการกับเกษตรกร สร้างโมเดลความร่วมมือรูปแบบใหม่ระหว่างภาคการเกษตร อุตสาหกรรม และ การพาณิชย์

5. การเร่งพัฒนาอุตสาหกรรมบริการเพื่อเพิ่มอัตราการจ้างงาน

5.1 พัฒนาอุตสาหกรรมบริการที่เกี่ยวข้องกับภาคการผลิต

พัฒนาอุตสาหกรรมโลจิสติกส์สมัยใหม่ก่อนเป็นอันดับแรก โดยเร่งสร้างศูนย์โลจิสติกส์ระดับสากลที่ เมืองท่าเหลียน และศูนย์โลจิสติกส์ระดับภูมิภาคที่เมืองเสินหยาง ฉางชุน ฮาร์บินและทงเหลียน

เร่งพัฒนาอุตสาหกรรมการเงิน โดยผลักดันการปฏิรูปปรับโครงสร้างธนาคารพาณิชย์ในเขตเมือง ปฏิรูปสหกรณ์เครดิตยูเนียนในชนบท และการพัฒนาอย่างมีมาตรฐานขององค์กรการเงินที่ไม่ใช่ธนาคาร ขยาย เงินกู้ให้แก่กิจการ SME ส่งเสริมนวัตกรรมด้านรูปแบบการบริการและประเภทผลิตภัณฑ์ของธุรกิจประกันภัย

ส่งเสริมการพัฒนาบริการทางธุรกิจ อาทิ บริการด้านการลงทุนและบริหารสินทรัพย์ การบัญชีและ ภาษีอากร การประเมินมูลค่าสินทรัพย์ บริการให้คำปรึกษาด้านต่างๆ และบริการด้านกฎหมาย

สนับสนุนการพัฒนาของอุตสาหกรรมความคิดสร้างสรรค์เชิงวัฒนธรรม อาทิ การออกแบบเชิง อุตสาหกรรม (Industrial Design) อุตสาหกรรมบันเทิง กีฬา สิ่งพิมพ์ และโฆษณา

5.2 ยกระดับมาตรฐานอุตสาหกรรมบริการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต

บริการทางด้านการค้า ส่งเสริมความหลากหลายในรูปแบบการค้าเงินธุรกิจและการถือกรรมสิทธิ์ของ กิจการ อาทิ ธุรกิจค้าปลีกและร้านอาหาร

พัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีข้อได้เปรียบ อาทิ การท่องเที่ยวหิมะ ป่าไม้ ทุ่งหญ้า พื้นที่ชุ่มน้ำ ชายแดน การท่องเที่ยวเชิงเกษตรและเชิงอุตสาหกรรม รวมทั้งพัฒนาสินค้าท่องเที่ยวให้มีความสามารถในการ แข่งขันระดับสากล

6. ประสานการพัฒนาระดับภูมิภาคและการพัฒนาเมืองกับชนบท

6.1 ปรับปรุงรูปแบบเชิงพื้นที่ในระดับภูมิภาคให้ดียิ่งขึ้น

พัฒนาเขตเศรษฐกิจฮาร์บิน-ต้าเหลียนก่อนเป็นอันดับแรก ซึ่งหมายรวมถึงเขตเศรษฐกิจต้าเหลียน เขตเศรษฐกิจเหลียวจิง เขตเศรษฐกิจฉางชุน-จีหลิน และระเบียบอุตสาหกรรมฮาร์บิน-ต้าเหลียน-ฉีฉีฮาเออร์

พยายามสร้างเขตเศรษฐกิจเลียบชายฝั่งทะเล เน้นเชื่อมโยงพื้นที่ริมทะเลท่าจอด ได้แก่ อ่าวจินโจว - เมืองอิงโซ่ว-ตำบลฉางซิงเต่า-ฮวาหยวนโซ่ว-เมืองตานตง เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมท่าเรือ อุตสาหกรรมไฮเทค โนโลยีและบริการสมัยใหม่

6.2 วางแผนประสานการพัฒนาระหว่างเขตเมืองกับชนบท

ผลักดันการสร้างความเป็นเมืองให้กับชนบท พัฒนาเศรษฐกิจในเขตเทศบาลไปตามเงื่อนไขความได้เปรียบของพื้นที่นั้น สนับสนุนการพัฒนากิจการแปรรูปผลพลอยได้ทางการเกษตร และฐานการแปรรูปสินค้าเกษตร อาทิ ผักสด ดอกไม้ เห็ด ผลิตภัณฑ์นม และเนื้อสัตว์เพื่อป้อนตลาดในเมือง

6.3 สร้างโครงสร้างพื้นฐานข้ามภูมิภาคที่สำคัญให้สอดคล้องกัน

เน้นสร้างเส้นทางการขนส่งและศูนย์กลางที่สำคัญ เพิ่มประสิทธิภาพเครือข่ายทางรถไฟ ทางหลวง ระบบท่าเรือ สนามบิน และช่องทางการติดต่อกับต่างประเทศ อาทิ สร้างระบบขนส่งถ่านหินโดยเชื่อมสร้างทางรถไฟและทางหลวงที่เชื่อมต่อแหล่งถ่านหินในเขตเหมืองตงกับสามมณฑลภาคตะวันออกเฉียงเหนือของจีน เสริมสร้างระบบขนส่งน้ำมันดิบด้วยเส้นทางรถไฟจีน-รัสเซียและการสร้างท่อนำส่งน้ำมัน สร้างท่าเรือขนถ่ายสินแร่ที่เมืองต้าเหลียนและอิงโซ่ว สร้างระบบขนถ่ายตู้สินค้าโดยให้ท่าเรืออื่นเป็น Feeder Port และให้ต้าเหลียนเป็นท่าเรือหลัก

พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านสารสนเทศของภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้เป็นหนึ่งเดียวกัน ส่งเสริมการสร้างระบบ E-Government E-Commerce การศึกษาทางไกลและการรักษาพยาบาลทางไกล

6.4 ผลักดันการพัฒนาอย่างยั่งยืนของเมืองทรัพยากร

เร่งสร้างกลไกระยะยาวที่ส่งผลดีต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนของเมืองทรัพยากร หนึ่งใน กลไกการบุกเบิกและชดเชยทรัพยากร คือการออกมาตรการที่จำเป็นเพื่อชดเชยให้บุกเบิกทรัพยากรออกมาใช้อย่างสมเหตุสมผล และแบกรับหน้าที่ชดเชยทรัพยากรและฟื้นฟูสภาพแวดล้อม สอง กลไกช่วยเหลืออุตสาหกรรมที่ถดถอย (Declining industry) อาทิ การเร่งปรับโครงสร้างอุตสาหกรรม พัฒนาอุตสาหกรรมทดแทน จัดการฝึกอบรมอาชีพให้ผู้ตกงานมีงานใหม่ทำ

7. การยกระดับการสนับสนุน

7.1 เสริมสร้างการศึกษาและการอบรมบุคลากร

จัดสรรทรัพยากรด้านการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น ส่งเสริมการปฏิรูประบบการศึกษาระดับอุดมศึกษา ทำให้การศึกษาภาคบังคับห้าปีเป็นที่แพร่หลาย พัฒนาอาชีวศึกษาและการอบรมอาชีพรูปแบบต่างๆ เน้นอบรมทักษะที่ใช้ได้จริงแก่เกษตรกรและผู้ดกงาน สร้างฐานอบรมบุคลากรทักษะสูงในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ปรับปรุงกลไกการพัฒนาบุคลากร ปฏิรูประบบคัดเลือกบุคคลโดยใช้ระบบวาระการดำรงตำแหน่ง การแข่งขันและการคัดเลือกโดยเปิดเผยต่อสาธารณะ ผ่อนปรนนโยบายเพื่อดึงดูดบุคลากรประเภทต่างๆ มาประกอบการในภูมิภาคนี้

เน้นการฝึกอบรมและแลกเปลี่ยนบุคลากร ส่งเสริมโครงการอบรมบุคลากรด้านนวัตกรรมขั้นสูงและบุคลากรที่ขาดแคลน ปรับปรุงกลไกการแลกเปลี่ยนเจ้าหน้าที่รัฐในหน่วยงานส่วนกลาง พื้นที่เลียบชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกเฉียงใต้ กับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ขจัดข้อจำกัดต่างๆ เพื่อให้บุคลากรหมุนเวียนในตลาดแรงงานได้อย่างสมเหตุสมผล

7.2 ขยายการจ้างงานและพัฒนาระบบประกันสังคมให้สมบูรณ์

เพิ่มตำแหน่งงานโดยพัฒนาอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานอย่างเข้มข้น อุตสาหกรรมบริการ และกิจการ SME ส่งเสริมให้แรงงานทำธุรกิจของตนเอง ปรับปรุงเงื่อนไขให้แรงงานในชนบทเข้ามาทำงานในเมือง พยายามทำให้ “ครอบครัวที่ตกงานทั้งครอบครัว” ได้งานทำอย่างน้อยหนึ่งคน

ปรับปรุงระบบประกันสังคมในชนบท อาทิ ระบบอุดหนุนค่ารักษาพยาบาล ระบบประกันค่าครองชีพขั้นต่ำ และระบบประกันสวัสดิการผู้สูงอายุ ปรับปรุงระบบประกันสังคมในเมือง อาทิ การรักษาพยาบาลขั้นพื้นฐาน ประกันการตกงาน การบาดเจ็บจากการทำงาน การคลอดบุตร และสวัสดิการผู้สูงอายุ

7.3 เสริมสร้างระบบนิเวศและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

สร้างระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมที่ดีในเขตเมืองของเมืองทรัพยากร ทำแผนฟื้นฟูสภาพที่ดินเสื่อมโทรมและพื้นที่เหมืองร้าง

ผลักดันการสร้างระบบนิเวศที่ดีในพื้นที่สำคัญอย่างจริงจัง บริหารจัดการที่ดินที่เกิดสภาพทะเลทรายและที่ดินเสื่อมโทรมอย่างเต็มที่ ปลูกป่า อนุรักษ์ป่ากับทุ่งหญ้าธรรมชาติ เพิ่มความเข้มข้นในการควบคุมการพังทลายของดิน

เพิ่มการบริหารจัดการด้านมลภาวะและการอนุรักษ์พลังงาน ควบคุมมลพิษทางน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำชงฮวาเจียงกับเหลียวเหอ ปกป้องแหล่งน้ำดื่มของเมืองขนาดกลางและใหญ่ ควบคุมมลพิษจากอุตสาหกรรม

โดยส่งเสริมการกำจัดก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ในโรงไฟฟ้า เพิ่มอัตราการใช้ประโยชน์จากขยะอุตสาหกรรมให้เกิน 60% และอัตราการนำน้ำที่ใช้ในอุตสาหกรรมกลับมาใช้ใหม่ให้เกิน 90%

นำร่องพัฒนา Circular Economy ในอุตสาหกรรมพลังงาน วัสดุ ดิบ การผลิตอุปกรณ์ และการแปรรูปสินค้าเกษตร

7.4 ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม

ด้านการบริหารทรัพยากรที่ดิน ปกป้องพื้นที่เกษตรขั้นพื้นฐานอย่างเข้มงวด ควบคุมอัตราการใช้ที่ดินที่รวดเร็วเกินไป เน้นการพัฒนาเขตเมืองเก่าและพื้นที่อุตสาหกรรมที่ถูกทิ้งร้าง พัฒนาที่ดินให้ใช้งานได้หลากหลาย สนับสนุนให้น้ำเหมืองร้าง พื้นที่ที่ดินเค็มอย่างรุนแรง พื้นที่ชายฝั่งทะเลที่ถูกกัดเซาะมาปรับปรุงและใช้ซ้ำ

ด้านการจัดสรรทรัพยากรน้ำ เสริมสร้างการปกป้องแหล่งต้นน้ำและโครงการผันน้ำระดับภูมิภาค ยกกระดับความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรน้ำระดับภูมิภาคและประกันการผลิตน้ำประปาในเขตเมือง เร่งเสริมสร้างความแข็งแกร่งของเขื่อนขนาดกลางและใหญ่ ผลักดันเทคนิคการชลประทานแบบประหยัดน้ำและมาตรการประหยัดน้ำอย่างรอบด้าน เพิ่มอัตราการนำน้ำที่ใช้ในอุตสาหกรรมกลับมาใช้ใหม่

ด้านการบุกเบิกทรัพยากรแร่ ตรวจสอบคุณสมบัติและออกใบอนุญาตอย่างเข้มงวด เน้นการสำรวจน้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติในที่ราบขงเนิ่น รวมถึงทรัพยากรแร่ที่ไม่ใช่โลหะ โลหะที่ไม่ใช่เหล็ก โลหะมีค่า น้ำบาดาลและพลังงานในเขตเทือกเขาต้าซิงอันหลิ่ง เสี่ยวซิงอันหลิ่ง ฉางไปซานและพื้นที่โดยรอบ

ด้านการใช้ทรัพยากรป่าไม้และทุ่งหญ้า อนุรักษ์ป่าธรรมชาติในเขตเทือกเขาต้าซิงอันหลิ่ง เสี่ยวซิงอันหลิ่ง และฉางไปซาน รักษาปริมาณการใช้ให้ต่ำกว่าอัตราการเติบโตของทรัพยากรป่าไม้ อนุรักษ์ทุ่งหญ้าธรรมชาติใน Hulunbuir City และ Xilin Gol League ควบคุมการปศุสัตว์ไม่ให้หญ้าถูกแทะเล็มมากเกินไป

ด้านทรัพยากรทางทะเล บุกเบิกทรัพยากรน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ พลังงานความร้อนและแร่ธาตุในทะเล ห้ามทำประมงชายฝั่งเกินจำกัด รักษาสมดุลของทรัพยากรชีวภาพ จำกัดการขุดทรายทะเล เข้มงวดการบริหารพื้นที่อนุรักษ์ธรรมชาติทางทะเล หมู่เกาะ และพื้นที่ชุ่มน้ำชายฝั่งทะเล

8. เสริมสร้างพลังในการพัฒนา

8.1 เร่งปฏิรูประบบและนวัตกรรมด้านระบบ

ปฏิรูประบบบริหารราชการ ผลักดันการแบ่งแยกระหว่างรัฐกับวิสาหกิจ และรัฐกับเงินทุน ลดขั้นตอนการตรวจสอบอนุมัติและทำให้ขั้นตอนเป็นมาตรฐานยิ่งขึ้น ไม่แทรกแซงกิจกรรมทางเศรษฐกิจมากเกินไป แต่ใช้กลไกเศรษฐกิจและกฎหมายในการกำกับดูแล

ปฏิรูปรัฐวิสาหกิจในเชิงลึก มุ่งใช้เงินทุนภาครัฐไปในอุตสาหกรรมสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและความมั่นคงของชาติ ผลักดันให้อุตสาหกรรมสำคัญดำเนินการปรับโครงสร้างแบบ Cross-Ownership และ Cross-Regional

มุ่งพัฒนากิจการที่ไม่ใช่ของรัฐ โดยใช้นโยบายสนับสนุนในด้านต่างๆ เช่นเดียวกับรัฐวิสาหกิจ อาทิ ด้านการอนุมัติเข้าสู่ตลาด การนำเข้าส่งออก การใช้ที่ดิน สินเชื่อเงินกู้ การออกหุ้นกู้ การตัดหนี้สูญ การลดหรืองดเว้นดอกเบี้ย

ปรับปรุงระบบตลาดสมัยใหม่ให้สมบูรณ์ ปรับปรุงการกำกับดูแลโดยเน้นจัดระเบียบตลาดให้มีมาตรฐาน สร้างตลาดซื้อขายสินทรัพย์ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่สำคัญของเอเชีย

เลือกพื้นที่ที่มีเงื่อนไขเหมาะสมเป็นเขตนำร่องการปฏิรูปอย่างครบวงจร โดยทดลองออกมาตรการปฏิรูปเปิดเสรีในด้านต่างๆ และแสวงหาแนวทางใหม่ในการกระตุ้นการฟื้นฟูเขตอุตสาหกรรมเก่า

8.2 ขยายการเปิดเสรี

ยกระดับความสามารถและคุณภาพในการใช้ประโยชน์จากเงินทุนต่างชาติ ส่งเสริมให้ต่างชาติร่วมลงทุนในการปรับโครงสร้างรัฐวิสาหกิจ อุตสาหกรรมไฮเทคโนโลยี การผลิตอุปกรณ์ การเกษตรสมัยใหม่ การบริการ โครงสร้างพื้นฐาน การรักษาระบบนิเวศ และศูนย์วิจัยพัฒนาและออกแบบระดับภูมิภาค ส่งเสริมให้สถาบันการเงินเงินทุนต่างชาติเปิดทำการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

พัฒนาการค้าระหว่างประเทศ ส่งเสริมการส่งออกสินค้าไฮเทคโนโลยี สินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มสูง สินค้าที่ใช้แรงงานเข้มข้นและสินค้าเกษตร ควบคุมการส่งออกสินค้าที่สร้างมลพิษสูง ใช้พลังงานและทรัพยากรสูง รักษาความสัมพันธ์ทางการค้ากับประเทศภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือ พัฒนาการค้าชายแดน และบุกเบิกตลาดต่างประเทศ อาทิ เอเชียอาคเนย์และยุโรปอเมริกา

เสริมสร้างความร่วมมือทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีระหว่างประเทศ เร่งสร้างเขตความร่วมมือเศรษฐกิจชายแดน เขตการค้าระหว่างเมือง เขตแปรรูปสินค้าส่งออก และเขตอุตสาหกรรมข้ามพรมแดนในเมืองชายแดนที่สำคัญ ผลักดันความร่วมมือกับประเทศข้างเคียงในการบุกเบิกทรัพยากรแร่ วัตถุดิบ และพลังงาน

เร่งสร้างศูนย์ขนส่งสินค้านานาชาติระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือที่ท่าเหลียน ผลักดันการสร้างเขตสินค้าทัณฑ์บนที่ทำเรือต้าเหยาหวาน ทดลองปฏิรูปพิธีการศุลกากรเป็นแบบ Local Declaration & Port Clearance เร่งสร้างเส้นทางขนส่งสินค้านานาชาติระหว่างประเทศและโครงสร้างพื้นฐานของเมืองชายแดนที่สำคัญ

8.3 ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมของตนเอง

ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีและวิศวกรรม ห้องปฏิบัติการและฐานการทดลองด้านการผลิตอุปกรณ์ ปีโตรเคมี วิศวกรรมชีวภาพ เกษษกรรม เพื่อยกระดับเทคโนโลยีร่วมของอุตสาหกรรม

เสริมสร้างความสามารถเชิงนวัตกรรมโดยปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการวิจัย บูรณาการระบบการทดลอง สร้างฐานการอบรมบุคลากรและฐานการวิจัยวิทยาศาสตร์ เพิ่มการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ส่งเสริมให้รัฐบาลท้องถิ่นจัดตั้งกองทุนพิเศษเพื่อผลักดันการสร้างผลงานวิจัยและนวัตกรรมของกิจการ SME

9. นโยบาย มาตรการ และกลไกการดำเนินงาน

9.1 ดำเนินการตามนโยบายที่ออกไปแล้วอย่างจริงจัง เร่งแก้ปัญหาที่ตกค้างมาจากนโยบายเดิมและปัญหากิจการที่มีประวัติค้างชำระภาษี

9.2 ปรับปรุงนโยบายฟื้นฟูเศรษฐกิจให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยเพิ่มนโยบายสนับสนุนการพัฒนาของอุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์ อาทิ ปรับนโยบายสิทธิประโยชน์ด้านอากรขาเข้า ให้ธนาคารเพิ่มการสนับสนุนด้านสินเชื่อแก่โครงการในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เข้าเงื่อนไข เร่งขั้นตอนการเข้าสู่ตลาดหุ้นและสนับสนุนการออกหุ้นกู้ของกิจการที่เข้าเงื่อนไข

9.3 สร้างกลไกประสานงานระดับภูมิภาค

เสริมสร้างความร่วมมือกับพื้นที่ภาคตะวันออก ภาคกลางและภาคตะวันตก บนหลักการของผลประโยชน์ที่เท่าเทียม การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการทรัพยากร และการพัฒนาร่วมกัน

จัดตั้งเวทีสาธารณะและเครือข่ายความร่วมมือข้ามเขตปกครอง จัดตั้งระบบการประชุมประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ระดับสูงของมณฑลเหอหนาน มณฑลจี๋หลิน มณฑลเฮยหลงเจียง และเขตเหิงตงเพื่อหารือแก้ปัญหาสำคัญที่จำกัดการพัฒนาของภูมิภาค ส่งเสริมความร่วมมือและการปรับโครงสร้างกิจการข้ามภูมิภาค

9.4 ปรับปรุงกลไกการดำเนินแผนงาน

รัฐบาลท้องถิ่นทุกระดับชั้นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้องต้องสื่อสารประสานงานกันและแบ่งงานกันอย่างเหมาะสมเพื่อร่วมกันผลักดันการดำเนินแผนงาน เพิ่มการกำกับดูแลและการให้คำชี้แนะ โดยติดตามวิเคราะห์สถานการณ์การดำเนินแผนงาน ปรับปรุงกลไกการแสดงความคิดเห็นและการสื่อสารข้อมูลระหว่างภาครัฐกับผู้ประกอบการและประชาชน จัดให้มีการประเมินผลระยะกลาง เพื่อปรับแผนรับมือกับปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินแผนงาน

(4) การบุกเบิกภาคตะวันตก

ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนมีนโยบายการพัฒนาประเทศ 2 ช่วง คือ ช่วงแรก พัฒนาเศรษฐกิจภาคตะวันออกให้รุ่งเรืองก่อน จากนั้นจึงก้าวไปสู่ช่วงที่สองคือ พัฒนาภาคตะวันตกที่สภาพเศรษฐกิจ ยังล่าช้าอยู่ให้มีความเจริญก้าวหน้า ภาคตะวันตกของจีนประกอบด้วย 1 มหานครกับอีก 7 มณฑล และ 4

เขตปกครองตนเอง มีพื้นที่ถึงร้อยละ 70 ของพื้นที่ทั้งหมดของประเทศ มีประชากร 1 ใน 3 ของประชากรทั้งประเทศ และยังเป็นพื้นที่ที่มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ โดยมีปริมาณถ่านหิน น้ำมันและก๊าซธรรมชาติถึงร้อยละ 35 ร้อยละ 12 และร้อยละ 53 ของปริมาณทั้งหมดของประเทศ ทั้งยังเป็นแหล่งที่มีโลหะหายากมากเป็นอันดับ 1 ของประเทศจีน เป็นแหล่งผลิตไฟฟ้าสำคัญที่ส่งให้ภาคตะวันออกโดยผลิตไฟฟ้าได้สูงถึงร้อยละ 50 ของพลังไฟฟ้ารวมที่ภาคตะวันออกใช้อยู่ในปัจจุบัน เป็นแหล่งวัตถุดิบให้แก่ภาคตะวันออกถึงร้อยละ 60 ของปริมาณวัตถุดิบทั้งหมดที่ภาคตะวันออกใช้ นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งผลิตอุตสาหกรรมด้านเทคโนโลยี อุตสาหกรรมอาวุธ ปิโตรเคมี อิเล็กทรอนิกส์ สิ่งทอ อุตสาหกรรมนิวเคลียร์ เทคนิคการสื่อสาร เลเซอร์ และการส่งสัญญาณด้วย เคเบิล เป็นต้น โดยมีเมืองซีอาน เมืองเฉิงตู และเมืองหลันโจวเป็นศูนย์กลางการศึกษารองจากกรุงปักกิ่ง อย่างไรก็ตาม ประชากรในภาคตะวันตกของจีนยังมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีต่ำกว่าประชากรในภาคอื่นๆของจีน เนื่องจากเป็นพื้นที่ทุรกันดารและขาดแคลนระบบโครงสร้างพื้นฐานสำคัญ ทำให้นักลงทุนต่างชาติไม่สนใจเข้าไปลงทุน

รัฐบาลจีนได้ประกาศ "นโยบายดำเนินการมุ่งตะวันตก" (Implementation Measures of the Go-West Policy) เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2544 วัตถุประสงค์เพื่อกระจายความเจริญและยกระดับการพัฒนาพื้นที่ทางภาคตะวันตกให้ทัดเทียมกับภาคอื่นๆ ของประเทศ โดยรัฐบาลจีนจะเข้าไปลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคต่างๆ เช่น การขนส่ง การพลังงาน เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ และการศึกษาเพื่อจูงใจนักลงทุน และให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษีต่างๆในการกระตุ้นให้เข้ามาลงทุนเพิ่มขึ้น ภาษีเงินได้นิติบุคคล (Corporate Income Tax) จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล เป็นเวลา 2 ปี นับจากปีแรกที่มีกำไร และในช่วง 3 ปีถัดไปจะได้รับการลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลครึ่งจากร้อยละ 15 เหลือร้อยละ 7.5 ของเงินภานีนำเข้า (Import Duty) จะได้รับการยกเว้นภาษีนำเข้าอุปกรณ์ที่นำมาใช้ภายในกิจการรวมทั้งได้รับ การยกเว้นภาษีนำเข้า และภาษีมูลค่าเพิ่ม

การนำผลกำไรที่ได้รับจากการลงทุน กลับไปลงทุนใหม่ (Reinvestment) นักลงทุนต่างชาติที่นำผลกำไรจากการลงทุน กลับไปเพิ่มทุนจดทะเบียนในโครงการลงทุนเดิม หรือนำไปลงทุนในกิจการใหม่ ซึ่งมีระยะเวลาในการดำเนินงานอย่างน้อย 5 ปีสามารถขอคืนภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 40 ของทั้งหมด และหากนำไปลงทุนในโครงการลงทุนด้านการผลิตเพื่อส่งออก หรือโครงการลงทุนที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงสามารถขอคืนภาษีได้เต็มจำนวนอย่างไรก็ตาม นักลงทุนต่างชาติต้องจ่ายภาษีไปก่อน แล้วจึงขอเงินภาษีดังกล่าวในภายหลังตามหลัก "Paid First, Refunded Later"

(5) ปากแม่น้ำ จูเจียง

โมเดลเขตเศรษฐกิจสามเหลี่ยมปากแม่น้ำจูเจียง (Pearl River Delta Model) หมายถึงภาพรวมการพัฒนาสู่เศรษฐกิจโลกเปิดตลาดภายหลังการปฏิรูปเปิดประเทศของพื้นที่ลุ่มแม่น้ำจูเจียงมณฑลกว่างตงโดยมี 14 อำเภอและเมือง อาทิ กว่างโจว เซินเจิ้นเป็นศูนย์กลาง

จุดเด่นพื้นฐาน

1. รัฐบาลท้องถิ่นมีอำนาจ หน้าที่รับผิดชอบ และผลประโยชน์ที่ค่อนข้างเป็นเอกเทศ

นโยบายกระจายอำนาจบริหารและความรับผิดชอบด้านการคลัง (Fiscal Responsibility) ทำให้รัฐบาลท้องถิ่นทุกระดับในเขตนี้มีอำนาจในการควบคุมรายรับรายจ่ายและจัดสรรผลประโยชน์ได้อย่างอิสระ พัฒนาและปฏิรูปเศรษฐกิจของตนโดยมีคู่แข่งคือเมืองอื่นๆ ในเขตเศรษฐกิจนี้ เมื่อผลการแข่งขันเกี่ยวพันโดยตรงถึงผลประโยชน์ส่วนตนของผู้นำรัฐบาลท้องถิ่นนั้นๆ พวกเขาย่อมเลือกรูปแบบการพัฒนาและการจัดสรรทรัพยากรที่สอดคล้องกับโครงสร้างทรัพยากรในพื้นที่ ก่อให้เกิดโมเดลการพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีเอกลักษณ์ รัฐบาลท้องถิ่นไม่เพียงลงทุนโดยตรงหรือค้ำประกันเงินกู้ให้แก่วิสาหกิจชุมชนขนาดใหญ่ แต่ยังมีนโยบายให้สิทธิประโยชน์แก่กิจการส่วนตัวและกิจการของเอกชน ทำให้เกิดการเติบโตอย่างรวดเร็ว

2. ความได้เปรียบทางด้านนโยบายและที่ตั้ง ส่งเสริมการพัฒนาของเศรษฐกิจแบบมุ่งเน้นการส่งออก (Export-oriented Economy)

หลังการปฏิรูปเปิดประเทศ มณฑลกว่างตงดำเนินนโยบายพิเศษดึงดูดเงินทุน เทคโนโลยี การบริหาร และอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเป็นหลักของฮ่องกงมาเก๋ามายังเขตสามเหลี่ยมปากแม่น้ำจูเจียง ส่งผลให้แรงงานภาคเกษตรในท้องถิ่นและต่างถิ่นไหลเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรม การลงทุนของฮ่องกงมาเก๋และต่างชาติอยู่ในรูปแบบกิจการร่วมค้าแบบร่วมทุนระหว่างจีนกับต่างชาติ กิจการร่วมค้าแบบตามสัญญาระหว่างจีนกับต่างชาติ และกิจการที่ต่างชาติเป็นเจ้าของทั้งหมด ทำให้การพัฒนาอุตสาหกรรมของเขตสามเหลี่ยมปากแม่น้ำจูเจียงหันหน้าสู่ตลาดระหว่างประเทศตั้งแต่แรกเริ่มและค่อยๆ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจของจีนไปสู่แบบมุ่งเน้นการส่งออก

3. การสร้างนวัตกรรมของวิสาหกิจชุมชนและองค์กรธุรกิจ

วิสาหกิจชุมชนในเขตสามเหลี่ยมปากแม่น้ำจูเจียงผันตัวจากภาคการเกษตรมาสู่ภาคอุตสาหกรรม โดยอาศัยทรัพยากรและระบบองค์กรของกิจการเงินลงทุนต่างชาติทั้งสามรูปแบบเข้ามาผลักดันการแปลงสภาพและการสร้างนวัตกรรม การแปลงสภาพสู่อุตสาหกรรมเช่นนี้ไม่เพียงไม่ละเมิดผลประโยชน์ของเกษตรกร แต่ยังเพิ่มผลประโยชน์ให้อีกด้วย

4. ระบบตลาดที่เชื่อมโยงเงินกับต่างประเทศ

เขตสามเหลี่ยมปากแม่น้ำจูเจียงไม่เพียงส่งออกสินค้าจำนวนมากในจีนออกสู่ตลาดต่างประเทศโดยตรงหรือผ่านทางฮ่องกงมาเก๊า แต่ยังกระจายสินค้าที่นำเข้าจากต่างประเทศไปทั่วจีน สินค้าจากอุตสาหกรรมการค้าเพื่อการแปรรูป (Processing Trade) ของที่นี่ นอกจากส่งออกแล้ว ยังกระตุ้นอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าด้วย โดยผลิตสินค้าอุปโภคบริโภคชนิดใหม่ที่จีนขาดแคลนในเวลานั้นและกระจายสู่ตลาดภายในประเทศอย่างรวดเร็ว

ปัจจัยความสำเร็จที่เห็นได้ชัด

1. ที่ตั้งอยู่ติดกับฮ่องกง

โมเดลนี้อาศัยเขตเศรษฐกิจพิเศษเงินเป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนา เนื่องจากรัฐบาลกลางวางเงินเป็นหน้าตาต่างในการเปิดประเทศ เป็นสถานที่ทดลองการปฏิรูประบบ และเป็นสะพานเชื่อมกับฮ่องกง การพัฒนาอย่างรวดเร็วของเขตเศรษฐกิจพิเศษเงินและการขยายตัวของห่วงโซ่อุตสาหกรรม ทำให้เขตสามเหลี่ยมปากแม่น้ำจูเจียงกลายเป็นฐานการผลิตของฮ่องกงและเงิน

2. มีเงินเป็นพลังขับเคลื่อนพื้นฐาน

ยี่สิบปีที่ผ่านมา การพัฒนาของเงินทำหน้าที่รองรับเงินทุน เทคโนโลยี และการบริหารจากพื้นที่ที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจสูงเช่นฮ่องกง ดูดซับเงินทุน เทคโนโลยี และบุคลากรจากพื้นที่อื่นที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจต่ำในจีน แล้วกระจายต่อไปยังเมืองอื่นในเขตสามเหลี่ยมปากแม่น้ำจูเจียงอย่างรวดเร็ว จึงทำให้เกิดสิ่งอัศจรรย์ขึ้นกับเขตพื้นที่นี้

3. วางยุทธศาสตร์พื้นฐานที่มุ่งเน้นการส่งออก

ใช้ข้อได้เปรียบทางภูมิศาสตร์มาพัฒนาเศรษฐกิจแบบมุ่งเน้นการส่งออก ใช้เงินลงทุนโดยตรงจากภายนอกและตลาดต่างประเทศ ทำให้เขตสามเหลี่ยมปากแม่น้ำจูเจียงกลายเป็นพื้นที่ที่มีการเปิดเสรีมากที่สุดในจีน

(6) แหลมเหลียวหนิงกับแหลมซานตง

แผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจสีฟ้าคาบสมุทรซานตง (Shandong Peninsula Blue Economic Zone) เป็นยุทธศาสตร์ที่ได้รับการอนุมัติในปี 2011 (ปีแรกของช่วงแผนพัฒนาฉบับที่ 12) และเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภูมิภาคที่เน้นพัฒนาเศรษฐกิจทางทะเลเป็นครั้งแรกของจีน โดยบูรณาการการพัฒนาทั้งทางบกและทะเล ใช้ข้อได้เปรียบของพื้นที่เลียบชายฝั่งกับทรัพยากรทางทะเลมาพัฒนาอุตสาหกรรมทางทะเล

ขอบเขต ทางทะเลครอบคลุมน่านน้ำทั้งหมดของมณฑลซานตง ทางบกครอบคลุม 6 เมือง ได้แก่ ชิงเต่า ตงอิ่ง เยียนไถ เหวยฟาง เว่ยไห่ รื่อเจ้า และ 2 อำเภอเลียบชายฝั่งของเมืองปินโจว ได้แก่ อำเภออู่ตี้และจานฮว่า

เป้าหมาย สร้างคลัสเตอร์อุตสาหกรรมทางทะเลสมัยใหม่ที่มีความสามารถในการแข่งขันระดับสากล ศูนย์ศึกษาเทคโนโลยีทางทะเลระดับโลก เขตนำร่องปฏิรูปเปิดเสรีเศรษฐกิจทางทะเลระดับชาติ และเขตสาธิตระบบนิเวศทางทะเลที่สำคัญของจีน

คุณค่า ช่วยขยายพื้นที่การพัฒนาเศรษฐกิจและปกป้องยุทธศาสตร์ความมั่นคงของชาติ ช่วยเร่งให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจครั้งใหม่ ช่วยสร้างระบบนิเวศทางทะเลที่ดี ส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืนของเศรษฐกิจทางทะเล และเพิ่มระดับความร่วมมือระหว่างประเทศด้านเศรษฐกิจทางทะเล

รายละเอียด

1. ด้านการจัดพื้นที่

1.1 ยกระดับ “หนึ่งพื้นที่หลัก”

ได้แก่ คลัสเตอร์อุตสาหกรรมทางทะเลชั้นสูงคาบสมุทรเจียวตง (ชิงเต่า เยียนไถ เหวยฟาง และเว่ยไห่) โดยเร่งยกระดับความสามารถเชิงนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีทางทะเล พัฒนาขนาดของอุตสาหกรรมเกิดใหม่เชิงกลยุทธ์ เช่น ชีวเภสัชทางทะเล พลังงานใหม่ทางทะเล การผลิตอุปกรณ์ชั้นสูงทางทะเล พัฒนากลุ่มอุตสาหกรรมที่มีข้อได้เปรียบ อาทิ การประมงสมัยใหม่ วิศวกรรมทางทะเล การอนุรักษ์ระบบนิเวศทางทะเล การท่องเที่ยวทะเลเชิงวัฒนธรรม โลจิสติกส์ทางทะเล

1.2 ขยาย “สองขั้วความเจริญเติบโต” (Growth Pole)

คลัสเตอร์อุตสาหกรรมทางทะเลในเขตนิเวศสามเหลี่ยมปากแม่น้ำเหลือง: สร้างเขตเพาะพันธุ์สัตว์น้ำเชิงนิเวศ มุ่งพัฒนาการประมงสมัยใหม่ บุกเบิกสำรวจก๊าซ น้ำมัน และแร่ธาตุ โลจิสติกส์และการท่องเที่ยว

คลัสเตอร์อุตสาหกรรมท่าเรือทางตอนใต้ของมณฑลซานตง: สร้างฐานผลิตภัณฑ์เหล็กคุณภาพสูง เร่งพัฒนาอุตสาหกรรมโลจิสติกส์สมัยใหม่และศูนย์โลจิสติกส์สินค้าทัณฑ์บนที่รื่อเจ้า

1.3 สร้างสามเขตเพื่อการพัฒนาและการอนุรักษ์

เขตพัฒนาและอนุรักษ์ชายฝั่ง: หมายถึงแถบพื้นที่น่านน้ำภายใน (Internal water) เป็นเขตสำคัญที่ต้องพัฒนาเป็นลำดับแรก เน้นประสานการพัฒนาบนบกกับทะเลและขยายการเติบโตของเศรษฐกิจทางทะเล

เขตพัฒนาและอนุรักษ์ทะเลระยะใกล้: หมายถึงแถบพื้นที่ทะเลอาณาเขต (Territorial Sea) เน้นสำรวจพัฒนาทรัพยากรและพลังงานทางทะเล กวดยกพื้นที่ประมงต้องห้าม ช่วงปิดฤดูกาลประมง และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

เขตพัฒนาและอนุรักษ์ทะเลระยะไกล: หมายถึงแถบพื้นที่ถัดจากทะเลอาณาเขตจนถึงเขตเศรษฐกิจจำเพาะ (Exclusive Economic Zone) เป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ที่มีศักยภาพมากที่สุดในการพัฒนาเศรษฐกิจทางทะเล เน้นการสำรวจพัฒนาทรัพยากรและพลังงานทางทะเล รักษาสมดุลเชิงนิเวศ และปกป้องผลประโยชน์ทางทะเลของชาติ

1.4 สร้างสามกลุ่มเมือง

กลุ่มเมืองชิงเต่า-เหวยฟาง-เรือเจ้า: พัฒนาให้กลายเป็นกลุ่มเมืองสมัยใหม่โดยมีชิงเต่าเป็นศูนย์กลางการขนส่งทางน้ำของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือ เมืองท่องเที่ยวและฐานกีฬาทางทะเล เน้นพัฒนาอุตสาหกรรมทางทะเลระดับไฮเอนด์ที่เหวยฟาง และอุตสาหกรรมท่าเรือสมัยใหม่ที่เรือเจ้า

กลุ่มเมืองเยียนไถ-เว่ยไห่: พัฒนาให้กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวและฐานอุตสาหกรรมทางทะเลระดับชาติ โดยเน้นการส่งออกไปยังญี่ปุ่นเกาหลี

กลุ่มเมืองตงอิ่ง-ปินโจว: พัฒนาให้กลายเป็นพื้นที่เติบโตใหม่ของวงกลมเศรษฐกิจรอบอ่าวป๋อไห่และเมืองนำอยู่เชิงนิเวศ

2. ด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการศึกษา

เร่งสร้างเวทีประสานนวัตกรรมทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางทะเลที่สำคัญ เช่น ศูนย์วิจัยระดับชาติและการแลกเปลี่ยนความร่วมมือกับนานาชาติ สนับสนุนให้ผู้ประกอบการ สถาบันอุดมศึกษา และศูนย์วิจัยจัดตั้งองค์การความร่วมมือด้านการผลิต การศึกษา และการวิจัย ออกนโยบายทางการเงินและภาษี สนับสนุนการคิดค้นนวัตกรรมของผู้ประกอบการ เร่งสร้างฐานการทดลองและนำผลการวิจัยด้านเทคโนโลยีทางทะเลที่ประสบความสำเร็จไปใช้งานจริง สนับสนุนให้มหาวิทยาลัยโอเชียน (Ocean University of China) เน้นพัฒนาสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจทางทะเล ตั้งเป้าเป็นมหาวิทยาลัยทางทะเลแบบครบวงจรชั้นนำของโลก ส่งเสริมการเผยแพร่ความรู้ทางทะเลในโรงเรียนประถมและมัธยม สร้างฐานอบรมและรวบรวมบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขั้นสูง

3. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

3.1 ท่าเรือ: เร่งสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่ใช้ร่วมกัน ขยายขนาดของท่าเรือ และกำหนดหน้าที่ของแต่ละท่าเรือให้ชัดเจน โดยให้ชิงเต่าเป็นท่าเรือศูนย์กลางการขนส่งทางน้ำในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือ เยียนไถเป็นท่าเรือใหญ่ของวงกลมเศรษฐกิจรอบอ่าวป๋อไห่ เรือเจ้าเป็นท่าเรือขนถ่ายตู้สินค้า กระจายสินค้าเท

กองและผลิตภัณฑ์น้ำมัน เวย์ไ้เป็นท่าเรือตู้ญี่ปุ่นและเกาหลี ท่าเรือตองอิง เหวยฟาง ปินโจว และไหลโจวเป็นท่าเรือสนับสนุน

3.2 ทางรถไฟ: ขยายขอบเขตเส้นทางรถไฟของมณฑลชานตง ยกกระดับคุณภาพ เชื่อมต่อเส้นทางระหว่างมณฑล และเร่งสร้างทางรถไฟความเร็วสูงเลียบชายฝั่ง

3.3 ทางหลวง: เร่งสร้างทางหลวงระดับสูงและยกระดับทางหลวงทั่วไป เชื่อมต่อเครือข่ายทางหลวงให้สะดวกรวดเร็ว

3.4 สนามบิน: เร่งสร้างสนามบินนานาชาติชิงเต่าแห่งใหม่ เพิ่มจำนวนและเปิดเส้นทางบินใหม่ทั้งในและนอกประเทศ

3.5 ศูนย์กลางการขนส่งครบวงจร: บูรณาการทรัพยากรด้านคมนาคมขนส่งที่มีอยู่ในปัจจุบัน เน้นเชื่อมต่อการขนส่งรูปแบบต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ เร่งสร้างศูนย์กลางการขนส่งครบวงจร และศึกษาโครงการเส้นทางข้ามทะเลป้อไห่

4. ด้านพลังงาน

มุ่งสร้างหลักประกันด้านพลังงานที่สะอาดปลอดภัย และยกระดับหลักประกันในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสีฟ้าคาบสมุทรชานตง โดยพัฒนาโรงไฟฟ้าพลังลม 7 แห่งในเมืองชายทะเลและอีก 6 แห่งในทะเล สร้างโรงไฟฟ้าชีวมวลและพัฒนาเชื้อเพลิงเอทานอลที่ไม่ใช่ธัญพืช พัฒนาอุตสาหกรรมโซลาร์เซลล์และสร้างเมืองที่ใช้พลังแสงอาทิตย์เป็นหลัก วางแผนโครงการการผลิตไฟฟ้าพลังคลื่นและพลังน้ำขึ้นน้ำลง ส่งเสริมการพัฒนาและการใช้พลังงานความร้อนใต้พิภพ พยายามสร้างฐานโรงไฟฟ้าพลังนิวเคลียร์ 2 แห่งให้เสร็จในปี 2020 สร้างโรงไฟฟ้าถ่านหินที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมขนาด 6 แสนและ 1 ล้านกิโลวัตต์

5. ด้านอุตสาหกรรม

มุ่งส่งเสริมอุตสาหกรรมเกิดใหม่เชิงกลยุทธ์ อาทิ อุตสาหกรรมเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสมัยใหม่ อุตสาหกรรมขยายพันธุ์สัตว์น้ำ การประมงสมัยใหม่ในทะเลระยะไกล และอุตสาหกรรมเกษตรชายฝั่ง เน้นพัฒนาคลัสเตอร์อุตสาหกรรมทางทะเลที่มีข้อได้เปรียบ อาทิ อุตสาหกรรมชีวภาพ การผลิตอุปกรณ์ พลังงานและแร่ธาตุ วิศวกรรมก่อสร้าง เคมี และแปรรูปสัตว์น้ำ ผลักดันการพัฒนาที่สอดคล้องกันของอุตสาหกรรมทางทะเลทั้งชั้นปฐมภูมิ ทุติยภูมิ และตติยภูมิ ยกระดับการบริการของอุตสาหกรรมทางทะเลขั้นตติยภูมิ อาทิ อุตสาหกรรมขนส่งและโลจิสติกส์ทางทะเล การท่องเที่ยวทะเลเชิงวัฒนธรรมและกีฬา บริการทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับทะเล บริการทางธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับทะเล (เช่น ด้านซอฟต์แวร์ สารสนเทศ ครีเอทีฟดีไซน์ และเอเยนซี)

6. ด้านการใช้ประโยชน์ทางทะเล

6.1 เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเล พัฒนาควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ ใช้ประโยชน์ควบคู่ไปกับการเก็บสำรอง เข้มงวดการกำกับดูแลและคุ้มครองแนวชายฝั่งที่สำคัญ พัฒนาเทคโนโลยีสิ่งปลูกสร้างลอยน้ำและเทคโนโลยีการใช้พื้นที่ใต้สมุทร เพื่อสร้างสถานจอดเครื่องบินสะเทินน้ำสะเทินบก (Amphibian) บนทะเล และศึกษาโครงการสร้างคลังขนาดใหญ่ใต้ทะเล บริหารเกาะต่างๆ โดยแบ่งพื้นที่และประเภท พัฒนาเกาะที่ไม่มีผู้อยู่อาศัยอย่างเหมาะสม และสำรวจทางธรณีวิทยาในเขตทะเลลึกเพื่อเสาะหาทรัพยากรใหม่และทรัพยากรสำรอง

6.2 บริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเข้มงวดที่สุด ส่งเสริมการสร้างสังคมประหยัดน้ำ จำกัดการพัฒนาอุตสาหกรรมที่สิ้นเปลืองน้ำ พัฒนาการเกษตรและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำแบบประหยัดน้ำ ส่งเสริมให้เขตที่พักอาศัย กิจการ และภาคอุตสาหกรรมใช้น้ำจืดจากน้ำทะเล

6.3 จัดตั้งเขตอนุรักษ์ธรรมชาติทางทะเล เขตอนุรักษ์พิเศษทางทะเล และเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำ ปี 2015 มีเขตอนุรักษ์ประเภทต่างๆ ราว 80 แห่ง ตั้งเป้าเพิ่มอีกราว 50 แห่งภายในปี 2020

6.4 อนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศทางทะเลที่สำคัญ อาทิ พื้นที่ชุ่มน้ำชายฝั่งทะเล แหล่งหญ้าทะเล จัดตั้งธนาคารพันธุ์กรรมสิ่งมีชีวิตในทะเลและเครือข่ายตรวจตราคุ้มครองสิ่งมีชีวิตหายากและใกล้สูญพันธุ์ อนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพทางทะเล และความสมบูรณ์ของระบบนิเวศทางทะเล

6.5 บริหารจัดการแนวชายฝั่งแบบครบวงจร ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชายฝั่งควบคู่ไปกับการรักษาความเป็นธรรมชาติ ดำเนินโครงการฟื้นฟูแนวชายฝั่งที่เสื่อมโทรมและถูกกัดเซาะ

6.6 ออกกฎหมายพิทักษ์เกาะ เน้นป้องกันการพังทลายของดิน คุ้มครองสัตว์ป่าบนเกาะและสิ่งมีชีวิตในทะเลที่หายาก ห้ามทำกิจกรรมที่ไม่สอดคล้องกับหน้าที่ของเกาะ รักษาระบบนิเวศของเกาะและทะเลโดยรอบ กำหนดให้เกาะบริเวณเส้นฐาน (Baselines) เป็นเขตคุ้มครอง ห้ามทำกิจกรรมใดๆ ที่เป็นการเปลี่ยนแปลงภูมิประเทศและธรณีสัณฐาน

7. ด้านกลไกส่งเสริมการพัฒนาอย่างเป็นเอกภาพของเขตเศรษฐกิจสีฟ้า

อาทิ กำหนดให้เขตซีไห่อันเมืองชิงเต่า เขตปินไห่เมืองเหวยฟาง เขตหนานไห่เมืองเว่ยไห่เป็นเขตเศรษฐกิจทางทะเลใหม่ ส่งเสริมให้ธุรกิจขนาดกลางและใหญ่ปรับโครงสร้างหรือควมรวมกิจการแบบ Cross-regional Cross-industry และ Cross-ownership สร้างกลไกการวางแผนและการบริหารจัดการเมือง-ชนบทอย่างเป็นเอกภาพ วางแผนพัฒนาภายในเขตเศรษฐกิจสีฟ้าให้สอดคล้องกัน เน้นความร่วมมือด้านโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ อาทิ คมนาคม ชลประทาน พลังงาน และสารสนเทศ เร่งปรับโครงสร้างการนำเข้าส่งออก เร่งรัดโครงการความร่วมมือกับต่างชาติ อาทิ Sino-German Ecopark ที่ชิงเต่า International Ocean City ที่เรือเจ้า และสวนอุตสาหกรรมที่เขตปินไห่เมืองเหวยฟาง ใช้เขตเศรษฐกิจสีฟ้าเป็นเขตทดลองความร่วมมือทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาคระหว่างจีน-ญี่ปุ่น-เกาหลี เร่งผลักดันการเชื่อมต่อเส้นทางคมนาคมกับ

ปักกิ่ง-เทียนจิน-เหอเป่ย์และเขตเศรษฐกิจแม่น้ำแยงซี และแผนการสร้างทางด่วนสายฉางชุน-เซินเจิ้น ช่วงเขตมณฑลชานตง

8. ด้านนโยบาย

8.1 นโยบายการคลังและภาษี: อาทิ ให้สิทธิพิเศษแก่อุตสาหกรรมเกิดใหม่เชิงกลยุทธ์ ให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่การประมงในทะเลระยะไกล เพิ่มเงินลงทุนแก่การสำรวจทรัพยากรทางทะเล ให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษีมูลค่าเพิ่มแก่โรงไฟฟ้าพลังลม จัดสรรกองทุนพิเศษเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสีฟ้ากว่า 2 พันล้านหยวน

8.2 นโยบายการลงทุนและการจัดหาเงินทุน: ได้รับการสนับสนุนด้านเงินทุนและโครงการปรับปรุงเทคโนโลยีที่สำคัญจากส่วนกลาง จัดตั้งกองทุนเขตเศรษฐกิจสีฟ้าเพื่อการลงทุนอุตสาหกรรม และค้าประกันเงินกู้ยืมด้วยเรือและสิทธิในการใช้น่านน้ำ

8.3 นโยบายน่านน้ำ เกาะ และที่ดิน: อาทิ ใช้ทรัพยากรเกาะและทะเลไปกับการพัฒนาอุตสาหกรรมทางทะเลที่มีข้อได้เปรียบ การรักษาสมดุลของที่ดินเพาะปลูก และการรักษาระบบนิเวศเป็นอันดับแรก ด้านการจัดสรรที่ดิน ส่วนกลางจะโน้มเอียงไปทางโครงการที่สำคัญก่อน โดยเฉพาะโครงการที่ใช้ที่ดินซึ่งยังไม่มีการใช้ประโยชน์ จัดตั้งระบบโควตาการใช้ที่ดินโดยรวมในระดับเมืองและข้ามเขตเมืองภายในเขตเศรษฐกิจสีฟ้า

8.4 นโยบายเปิดประเทศ: ด้านการตรวจสอบศุลกากร เงินตราต่างประเทศและการเงิน การตรวจสอบและกักกันโรค อนุญาตให้เขตสินค้าทัณฑ์บนเฉียนวานเมืองชิงเต่าและเยียนไถได้สิทธิทดลองก่อน สนับสนุนให้เรือต่างชาติทำการ Transit ในเขตสินค้าทัณฑ์บนเฉียนวานเมืองชิงเต่าและเยียนไถ สนับสนุนให้จัดตั้งเขตสาธิตคุณภาพความปลอดภัยของสินค้าเกษตรส่งออก

แผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจเลียบชายฝั่งทะเลมณฑลเหลียวหนิง

เขตเศรษฐกิจนี้ครอบคลุมพื้นที่เมืองเลียบชายฝั่งทะเลของมณฑลเหลียวหนิง อันได้แก่ ต้าเหลียน ตานตง จินโจว อิ่งโข่ว ผานจิน และหลูเต่า เป็นพื้นที่เดียวของภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ติดทะเล การเร่งพัฒนาพื้นที่นี้จึงส่งผลต่อการฟื้นฟูฐานอุตสาหกรรมเก่าในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การประสานการพัฒนาในระดับภูมิภาค และการขยายการเปิดประเทศ

หลักการพัฒนา

- 1) ต้องแสดงบทบาทของภาคตะวันออกเฉียงเหนือในฐานะประตูติดต่อกับต่างชาติและช่องทางออกสู่ทะเล โดยทำความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือและภูมิภาคอื่นๆ อย่างรอบด้าน

- 2) ต้องบูรณาการทรัพยากรของท่าเรือ และยกระดับความสามารถในการให้บริการด้านชิปปิงและโลจิสติกส์
- 3) ต้องผลักดันการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมให้ดีขึ้น จัดกำลังการผลิตที่ล้าหลัง สร้างระบบอุตสาหกรรมสมัยใหม่ซึ่งเน้นการผลิตที่ก้าวหน้า
- 4) ต้องวางแผนการพัฒนาทั้งเมืองและชนบท เน้นพัฒนาการเกษตรสมัยใหม่ให้เศรษฐกิจชนบทเฟื่องฟู
- 5) ต้องปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม พลังงาน ชลประทาน และสารสนเทศ เน้นการประหยัดพลังงาน รักษาระบบนิเวศเพื่อสร้างหลักประกันการพัฒนาที่ยั่งยืน
- 6) ต้องเร่งพัฒนากิจการภาคสังคม แก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องถึงผลประโยชน์ของประชาชนโดยรวม
- 7) ต้องปฏิรูปเชิงลึกในด้านที่สำคัญและสร้างนวัตกรรมด้านระบบ

(7) แถบเศรษฐกิจแม่น้ำฉางเจียง

ระเบียงการขนส่งแบบสามมิติในเขตเศรษฐกิจแม่น้ำแยงซี (ปี 2014-2020) (Three-dimensional Transport Corridor in Yangtze River Economic Belt)

1. แนวคิดโดยรวม

เร่งผลักดันโครงการ Yangtze golden waterway ขยายโครงข่ายคมนาคม ปรับโครงสร้างการขนส่ง เน้นเชื่อมโยงการคมนาคมขนส่งรูปแบบต่างๆ สร้างระเบียงการขนส่งแบบสามมิติที่มีการเชื่อมโยงเครือข่ายด้วยเทคโนโลยีอัจฉริยะและมีมาตรฐาน เพื่อสนองนโยบายการสร้างสังคมพอยู่พอกินอย่างทั่วถึงและส่งเสริมการพัฒนาของเขตเศรษฐกิจแม่น้ำแยงซี

2. หลักการพื้นฐาน

วางผังอย่างเหมาะสม ให้การคมนาคมระหว่างภูมิภาค ระหว่างเมือง ระหว่างหมู่บ้านสะดวกรวดเร็ว ปรับโครงสร้างให้ดีขึ้น เน้นเพิ่มขีดความสามารถของช่องทางการขนส่งหลัก บูรณาการการพัฒนาทั้งทางน้ำ ทางรถไฟ ทางหลวง เส้นทางบิน และท่อส่งใต้ดิน พัฒนาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและอุปสงค์ด้านการขนส่งมวลชนและสินค้า โดยมุ่งเน้นยกระดับความปลอดภัย การประหยัดทรัพยากรและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

3. เป้าหมายการพัฒนา

สร้างระเบียงการขนส่งแบบสามมิติซึ่งเชื่อมโยงทั่วทิศ เชื่อมต่อแม่น้ำกับทะเล สะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพสูงให้เสร็จสิ้นในปี 2020 โดยดำเนินโครงการ Yangtze golden waterway ระยะทางรวม 1.2

หมื่นกิโลเมตร เชื่อมโยงเครือข่ายรถไฟความเร็วสูงและรถไฟธรรมดาสายหลัก อาทิ สายเซี่ยงไฮ้-คุนหมิง และสายเลียบแม่น้ำแยงซี เชื่อมโยงเครือข่ายทางด่วนสายหลักและทางหลวงของทุกอำเภอเมือง สร้างถนนซีเมนต์สู่ทุกตำบลและหมู่บ้านที่เข้าเงื่อนไข เชื่อมโยงศูนย์กลางการบินนานาชาติเซี่ยงไฮ้กับศูนย์กลางการบินระดับภูมิภาคอื่น อาทิ ฉงชิ่ง ฉิงตู คุนหมิง กุ้ยหยาง ฉางซา อุ๋ฮั่น หนานจิง หางโจว เชื่อมโยงเครือข่ายท่อส่งก๊าซและน้ำมันระหว่างภูมิภาคโดยใช้แนวท่อเลียบแม่น้ำแยงซีเป็นแกนกลาง บูรณาการการพัฒนาเครือข่ายคมนาคมระหว่างเมืองโดยเน้นรถไฟความเร็วสูงและทางด่วน ให้การเดินทางระหว่างเมืองศูนย์กลางกับเมืองโดยรอบใช้เวลาราว 1-2 ชม.

4.2.2 เขตพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีต่างๆ

(1) เขตพัฒนานิวไฮเทคโนโลยี

เขตพัฒนาอุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูงแห่งชาติ (China National High-Tech Industrial Development Zone หรือย่อว่า National High-tech Zone) คือนิคมอุตสาหกรรมเทคโนโลยีระดับชาติที่คณะรัฐมนตรีจีนอนุมัติจัดตั้ง ให้สิทธิพิเศษและออกมาตรการปฏิรูปด้านต่างๆ เพื่อดึงดูดเงินทุน ทรัพยากรเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า กับวิธีการบริหารของต่างชาติ มาผลักดันงานวิจัยให้กลายเป็นกำลังการผลิตจริง ปี 2005 จีนมี National High-tech Zone ทั้งหมด 54 แห่ง ผู้ประกอบการราว 45,000 ราย เป็นกิจการเงินลงทุนต่างชาติ (รวมฮ่องกง มาเก๊า ไต้หวัน) 8,000 ราย เป็นกิจการให้บริการด้านเทคโนโลยีมากกว่า 40% รายได้รวม 3.38 ล้านล้านหยวน ผลผลิตอุตสาหกรรม 2.84 ล้านล้านหยวน มูลค่าเพิ่มอุตสาหกรรม 7.09 แสนล้านหยวน กำไรสุทธิ 1.57 แสนล้านหยวน ภาษี 1.47 แสนล้านหยวน ยอดส่งออก 1.04 แสนล้านหยวน

(2) เขตพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยี

เขตพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีแห่งชาติ (National Economic and Technological Development Zone) คือนิคมอุตสาหกรรมสมัยใหม่ระดับชาติซึ่งจัดตั้งขึ้นภายหลังจีนดำเนินนโยบายปฏิรูปเปิดประเทศ โดยมากตั้งอยู่ในเมืองศูนย์กลางของแต่ละมณฑล เมือง และเขตปกครองตนเอง ในเมืองเปิดเลียบชายฝั่งทะเลและเมืองเปิดอื่นๆ เน้นการสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่สมบูรณ์และสิ่งแวดล้อมในการลงทุนที่ได้มาตรฐานสากล เพื่อดึงดูดเงินลงทุนต่างชาติมาพัฒนาโครงสร้างอุตสาหกรรมสมัยใหม่ที่เน้นอุตสาหกรรมไฮเทคเป็นหลัก สิ้นเดือนพฤษภาคม ปี 2011 จีนมีนิคมประเภทนี้ทั้งสิ้น 128 แห่ง

(3) เขตเศรษฐกิจพิเศษใหม่

เขตพิเศษใหม่ หรือ เขตทดลองการปฏิรูปครบวงจรแห่งชาติ คือเขตเปิดรูปแบบใหม่ภายใต้สภาพแวดล้อมใหม่ทางเศรษฐกิจและนโยบายการเมืองของจีน โดยแตกต่างจากเขตเศรษฐกิจพิเศษอย่างยิ่ง กล่าวคือ การจัดตั้งเขตทดลองขึ้นมิใช่เพื่อ “ให้เงินให้นโยบาย” หากแต่เพื่อส่งเสริมให้เขตทดลองกล้าคิดริเริ่มแสวงหาแนวทางปฏิบัติในด้านสำคัญที่รัฐบาลส่วนกลาง มณฑล และเมืองร่วมกันกำหนด ภารกิจของเขตทดลองในอดีตคือการแสวงหาวิธีการปฏิรูป การแก้ปัญหาเรื่องการเปิดประเทศและดึงดูดเงินลงทุนต่างชาติ ซึ่งต่างจากภารกิจในปัจจุบันที่เน้นเรื่องการพัฒนาาระบบเศรษฐกิจกลไกตลาดให้สมบูรณ์ แก้ไขความขัดแย้งในระบบ แสวงหาวิธีใหม่เพื่อประสานการพัฒนาาระหว่างภูมิภาค

จนถึงเดือนมิถุนายน ปี 2014 คณะรัฐมนตรีจีนอนุมัติจัดตั้งเขตทดลองการปฏิรูปครบวงจรแล้วทั้งสิ้น 12 แห่ง ด้านการเปิดเสรี อาทิ เขตผู้ตั้งเมืองเซี่ยงไฮ้ เขตปินไห่เมืองเทียนจิน เมืองเซินเจิ้น เซี่ยเหมิน และอู่ฮั่น ด้านบูรณาการเมืองกับชนบท ได้แก่ เมืองฉงชิ่งและเฉิงตู ด้านการสร้างสังคมประหยัดพลังงานและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ได้แก่ วงกลมรอบเมืองอู่ฮั่น กลุ่มเมืองฉางซา-จูโจว-เซียงถาน ด้านอุตสาหกรรมรูปแบบใหม่ ได้แก่ เขตเศรษฐกิจเส้นหยาง ด้านการเกษตรสมัยใหม่ ได้แก่ ที่ราบลุ่มสองแห่งของมณฑลเฮยหลงเจียง ด้านการแปลงเศรษฐกิจแบบทรัพยากร ได้แก่ มณฑลซานซี

เดือนกันยายน ปี 2014 จีนประกาศจัดตั้งเขตทดลองความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมชาวจีนโพ้นทะเลที่เมืองช่านโถว (ซัวเถา) และอีก 5 “เขตทดลองด้านการเงิน” ที่เมืองเวินโจวมณฑลเจ้อเจียง เขตสามเหลี่ยมปากแม่น้ำจูเจียงมณฑลกวางตุ้ง เมืองเฉวียนโจวมณฑลฝูเจี้ยน เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง และเมืองชิงเต่ามณฑลซานตง

(4) เขตปลอดภาษี

เขตพิเศษใหม่ หรือ เขตทดลองการปฏิรูปครบวงจรแห่งชาติ คือเขตเปิดรูปแบบใหม่ภายใต้สภาพแวดล้อมใหม่ทางเศรษฐกิจและนโยบายการเมืองของจีน โดยแตกต่างจากเขตเศรษฐกิจพิเศษอย่างยิ่ง กล่าวคือ การจัดตั้งเขตทดลองขึ้นมิใช่เพื่อ “ให้เงินให้นโยบาย” หากแต่เพื่อส่งเสริมให้เขตทดลองกล้าคิดริเริ่มแสวงหาแนวทางปฏิบัติในด้านสำคัญที่รัฐบาลส่วนกลาง มณฑล และเมืองร่วมกันกำหนด ภารกิจของเขตทดลองในอดีตคือการแสวงหาวิธีการปฏิรูป การแก้ปัญหาเรื่องการเปิดประเทศและดึงดูดเงินลงทุนต่างชาติ ซึ่งต่างจากภารกิจในปัจจุบันที่เน้นเรื่องการพัฒนาาระบบเศรษฐกิจกลไกตลาดให้สมบูรณ์ แก้ไขความขัดแย้งในระบบ แสวงหาวิธีใหม่เพื่อประสานการพัฒนาาระหว่างภูมิภาค

จนถึงเดือนมิถุนายน ปี 2014 คณะรัฐมนตรีจีนอนุมัติจัดตั้งเขตทดลองการปฏิรูปครบวงจรแล้วทั้งสิ้น 12 แห่ง ด้านการเปิดเสรี อาทิ เขตผู้ตั้งเมืองเซี่ยงไฮ้ เขตปินไห่เมืองเทียนจิน เมืองเซินเจิ้น เซี่ยเหมิน และอู่ฮั่น ด้านบูรณาการเมืองกับชนบท ได้แก่ เมืองฉงชิ่งและเฉิงตู ด้านการสร้างสังคมประหยัดพลังงานและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ได้แก่ วงกลมรอบเมืองอู่ฮั่น กลุ่มเมืองฉางซา-จูโจว-เซียงถาน ด้านอุตสาหกรรมรูปแบบใหม่ ได้แก่

เขตเศรษฐกิจเส้นหยาง ด้านการเกษตรสมัยใหม่ ได้แก่ ที่ราบลุ่มสองแห่งของมณฑลเฮยหลงเจียง ด้านการแปลงเศรษฐกิจแบบทรัพยากร ได้แก่ มณฑลชานซี

เดือนกันยายน ปี 2014 จีนประกาศจัดตั้งเขตทดลองความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมชาวจีนโพ้นทะเลที่เมืองชานไห่ (ซัวเถา) และอีก 5 “เขตทดลองด้านการเงิน” ที่เมืองเวินโจวมณฑลเจ้อเจียง เขตสามเหลี่ยมปากแม่น้ำจูเจียงมณฑลกวางตุ้ง เมืองเฉียนโจวมณฑลฝูเจี้ยน เขตปกครองตนเองกวางซีจ้วง และเมืองชิงเต่ามณฑลชานตง

(5) เขตการค้าเสรี

ปัจจุบันได้แก่ เขตทดลองการค้าเสรีเซี่ยงไฮ้ กว่างโจว เทียนจิน และฝูเจี้ยน

เขตทดลองการค้าเสรีเซี่ยงไฮ้--China (Shanghai) Pilot Free Trade Zone

เดือนกรกฎาคม ปี 2013 จีนอนุมัติจัดตั้งเขตทดลองการค้าเสรีเซี่ยงไฮ้ขึ้นในเขตสินค้าทัณฑ์บน 4 แห่งของเซี่ยงไฮ้ อาทิ เขตสินค้าทัณฑ์บนไว่เกาเฉียว

งานโดยรวมของเขตทดลองการค้าเสรีเซี่ยงไฮ้ ได้แก่

1. เริ่มทดลองเปิดเสรีบัญชีทุนสกุลหยวน (Capital Account Convertibility: CAC)
2. ให้นิติบุคคลสามารถแลกเปลี่ยนเงินหยวนได้อย่างเสรี บุคคลธรรมดายังไม่อนุญาต
3. ผลักดันการแลกเปลี่ยนเงินหยวนอย่างเสรีไปทีละขั้นตอน
4. รับบทบาทสำคัญเมื่อจีนเข้าร่วมเจรจาความตกลง TPP

เขตทดลองการค้าเสรีกวางโจว--China (Guangzhou) Pilot Free Trade Zone

จัดตั้งขึ้นเมื่อเดือนธันวาคม ปี 2014 ครอบคลุม 3 พื้นที่ ได้แก่ เขตการค้าเสรีหนานซาเมืองกวางโจว เขตการค้าเสรีเฉียนไห่เสอโข้วเมืองเซินเจิ้น และเขตการค้าเสรีเหิงฉินเมืองจูไห่ รวมพื้นที่ 116.2 ตารางกิโลเมตร

ภารกิจหลัก ได้แก่

1. เป็นเขตทดลองเปิดเสรีบัญชีทุน ส่งเสริมนโยบายผลักดันเงินหยวนสู่สากล
2. แสวงหาหลักเกณฑ์การค้าการลงทุนระหว่างประเทศที่เปิดกว้างและสะดวกยิ่งขึ้น

3. เป็นเขตทดลอง FTA มาตรฐานสูง เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลกภายหลังความตกลง TPP และ TTIP
4. เป็นเขตสาธิตการพัฒนาและการรวมตัวเชิงลึกของมณฑล

4.2.3 กรณีศึกษา ตัวอย่าง เขตการค้าเสรี

(1) “ประสบการณ์เซี่ยเหมิน” รูปแบบใหม่ที่ล้ำหน้าและเปิดกว้าง

เขตนำร่องการค้าเสรีมณฑลฝูเจี้ยนเขตเซี่ยเหมิน (Fujian Pilot Free Trade Zone Xiamen Area) ปัจจุบันมี 27 จาก 45 โครงการนำร่องสำคัญได้ดำเนินการไปแล้ว มี 13 จาก 35 นวัตกรรมเป็นความคิดริเริ่มครั้งแรกในประเทศ จนถึงสิ้นเดือนสิงหาคม เขตการค้าเสรีเซี่ยเหมินมีบริษัทใหม่ 3,008 แห่ง ทุนจดทะเบียนรวม 52,900 ล้านดอลลาร์ โครงการที่อยู่ระหว่างการเจรจา 434 โครงการ รวมเงินลงทุน 73,700 ล้านดอลลาร์

นำหน้าด้าน E-commerce สินค้านำเข้า

การค้าเสรีสร้างประโยชน์ที่จับต้องได้แก่ประชาชน

มีการจัดแสดงสินค้าทันสมัยให้ผู้บริโภคได้เลือกซื้อโดยตรง หรือจะสแกน QR Code ซื้อออนไลน์ก็ได้ สร้างประสบการณ์รูปแบบใหม่ในการซื้อสินค้านำเข้าปลอดอากรให้แก่ผู้บริโภค ด้วยการผนวกวิธี O2O (Online to Offline ใช้สื่อออนไลน์กระตุ้นการซื้อออฟไลน์) เข้ากับ B2C (Business to Consumer บริษัทเจ้าของสินค้าขายสินค้าถึงผู้บริโภคโดยตรง)

เมื่อก่อนผู้บริโภคสั่งซื้อสินค้านำเข้า ต้องรอสินค้ามาส่งอย่างน้อย 1 เดือน ปัจจุบันรูปแบบการซื้อสินค้านำเข้าโดยตรง ย่นระยะเวลาเหลือเพียง 7 วัน ลดต้นทุนค่าขนส่งถึง 50% ปัจจุบันเขตการค้าเสรีเซี่ยเหมินมีโครงการศูนย์แสดงสินค้านำเข้ารวม 23 แห่ง เปิดดำเนินการแล้ว 8 แห่ง

เดือนกรกฎาคมปีนี้ เขตการค้าเสรีเซี่ยเหมินเป็นแห่งแรกในประเทศที่เริ่มแบ่งจ่ายเงินประกันสำหรับการแสดงและซื้อขายสินค้าทันสมัย ทำให้การจ่ายเงินประกันเปลี่ยนจาก “ส่งรายเดือน” มาเป็น “ส่งรายวัน” ลดรายจ่ายดอกเบี้ยเงินประกันถึง 50%

คณะกรรมการกำกับดูแลเขตการค้าเสรีเซี่ยเหมินกล่าวว่า ขั้นตอนต่อไปจะปรับนโยบายด้านนี้ให้มีความยืดหยุ่นยิ่งขึ้น เร่งพัฒนาธุรกิจจัดแสดงสินค้าทันสมัย และเปิดศูนย์กระจายสินค้านำเข้า

สะดวกสบายในการค้าและการลงทุน

สร้างสภาพแวดล้อมชั้นเลิศในการดำเนินธุรกิจ

ลดการบันทึกข้อมูลลงหนึ่งใบในสาม ลดเวลาในการสำแดงสินค้านำเข้าส่งออกจากเดิม 4 ชม. เหลือเพียง 10-20 นาที เรือสินค้าลดเวลาในการยื่นสำแดงเอกสารการตรวจสอบและกักกันโรคจากเดิม 50 นาที เหลือเพียง 5 นาที เหล่านี้ล้วนเป็นผลมาจากการเปิดใช้ระบบนำส่งเข้าออกแบบเบ็ดเสร็จในหน้าต่างเดียว (International Trade Single Window) ในเขตการค้าเสรีเอเชียเหมิน

รถไฟสายเอเชียเหมิน-เฉิงตู-ยุโรป กับ Central Asia International Freightliner ซึ่งมีสัปดาห์ละหนึ่งขบวนเป็น “สะพาน” สำคัญที่เสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันให้กับพื้นที่แถบนี้ สินค้า “Made in Xiamen” และ “Made in Fujian” สามารถเดินทางจากเขตการค้าเสรีเอเชียเหมินไปถึงยุโรปและเอเชียกลาง ด้วยเวลาและต้นทุนที่ต่ำกว่าแต่ก่อนมาก ทำให้เอเชียเหมินกลายเป็นจุดเชื่อมต่อที่สำคัญตามยุทธศาสตร์ “One Belt One Road” ยกระดับสภาพแวดล้อมทางการลงทุน บริการโลจิสติกและการถ่ายโอนสินค้าจากท่าเรืออย่างก้าวกระโดด

เพื่ออำนวยความสะดวกแก่การค้าและการลงทุนยิ่งขึ้น เขตการค้าเสรีเอเชียเหมินได้ทำการปฏิรูประบบจดทะเบียนการค้าแบบ “One as a code” เป็นแห่งแรกของประเทศ ริเริ่มกลไกการค้ากับดูแลด้านแบบ “Three Mutual” และดำเนินระบบบริหารเมืองแบบ “Multiple plans integration” เป็นแห่งแรก นอกจากนี้เพื่อยกระดับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ ยังจัดตั้งศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลเครดิตระหว่างกัน ศูนย์ใกล้เคียงด้านการค้าระหว่างประเทศ ฯลฯ

ได้เปรียบด้านสถานที่ตั้ง

ขยายความร่วมมือกับไต้หวันอย่างลึกซึ้งและต่อเนื่อง

การค้ากับไต้หวันเป็นข้อได้เปรียบและอัตลักษณ์ของเขตการค้าเสรีเอเชียเหมินมาโดยตลอด เดือนสิงหาคมเขตการค้าเสรีเอเชียเหมินได้ริเริ่มข้อตกลงความร่วมมือกับบริษัท KPMG ไต้หวันให้เป็นศูนย์ “One-stop Service” ให้บริการ “Fast Track” อำนวยความสะดวกด้านการลงทุนแก่บริษัทไต้หวัน

เดือนกรกฎาคม ธนาคารกลางจีนอนุญาตให้เอเชียเหมินเริ่มทดลองทำธุรกรรมเงินหยวนข้ามพรมแดนกับไต้หวัน เปิดช่องทางใหม่ในการจัดหาเงินทุนข้ามพรมแดน

นอกจากนี้ เขตการค้าเสรีเอเชียเหมินยังริเริ่มนโยบายสร้างฐานผู้ประกอบการเยาวชนจีน-ไต้หวันเป็นแห่งแรกของประเทศ มีกิจการจดทะเบียนแล้ว 30 กว่าแห่ง เปิดเส้นทางนำเข้าส่งออก “เอเชียเหมิน-จีหลง-ไทเป” เปิดตัวเว็บอะเมซอนไต้หวัน พัฒนา E-commerce ข้ามพรมแดน และใช้นวัตกรรมกลไกตรวจสอบอย่างรวดเร็วกับสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์อาหารจากไต้หวัน

(2) เขตนำร่องเสรีการค้าฉนวนกวางตุ้งเจี้ยนเขตเซี่ยเหมิน

เขตการค้าเสรีเซี่ยเหมินเป็นหนึ่งในเขตหลักของเขตนำร่องเสรีการค้าฉนวนกวางตุ้งเจี้ยน ครอบคลุมพื้นที่ 43.78 ตารางกิโลเมตร แบ่งเป็นโซนศูนย์การค้าจีน-ไต้หวันกับโซนศูนย์ขนส่งเอเชียอาคเนย์ท่าเรือไห่ซาง เน้นส่งเสริม 5 กลุ่มอุตสาหกรรมใหญ่ อาทิ การค้าระหว่างประเทศ ขนส่งและโลจิสติกส์ บริการทางการเงิน และสร้าง 10 อุตสาหกรรมเพื่อการใช้งาน อาทิ ศูนย์ลิสซิ่งระดับภูมิภาค ศูนย์ Cold Chain โลจิสติกส์จีน-ไต้หวัน ฐานธุรกิจ E-commerce ข้ามพรมแดน ศูนย์ซื้อขายและจัดแสดงสินค้าทัณฑ์บน

1. การวางตำแหน่งเชิงกลยุทธ์

เป็นสถานที่ทดลองการปฏิรูปและริเริ่มนวัตกรรม เป็นพื้นที่สานิตความร่วมมือทางเศรษฐกิจเชิงลึกกับไต้หวัน เป็นพื้นที่ความร่วมมือที่เปิดกว้างแก่ประเทศตามแนวเส้นทางสายไหมทางทะเลศตวรรษที่ 21

2. เป้าหมายในการพัฒนา

จัดตั้งระบบใหม่ที่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การค้าการลงทุนระหว่างประเทศ สร้างเขตการค้าเสรีที่สะดวกต่อการค้าการลงทุน โดดเด่นด้านนวัตกรรมทางการเงิน ระบบบริการสมบูรณ์แบบ การกำกับดูแลมีประสิทธิภาพสูงและรวดเร็ว กฎระเบียบได้มาตรฐาน

3. ขอบเขตพื้นที่

เขตนำร่องการค้าเสรีฉนวนกวางตุ้งเจี้ยน แบ่งเป็น 3 เขตหลัก ได้แก่เขตผิงถาน เขตเซี่ยเหมิน และ เขตฝูโจว

5. สรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (2016-2020)

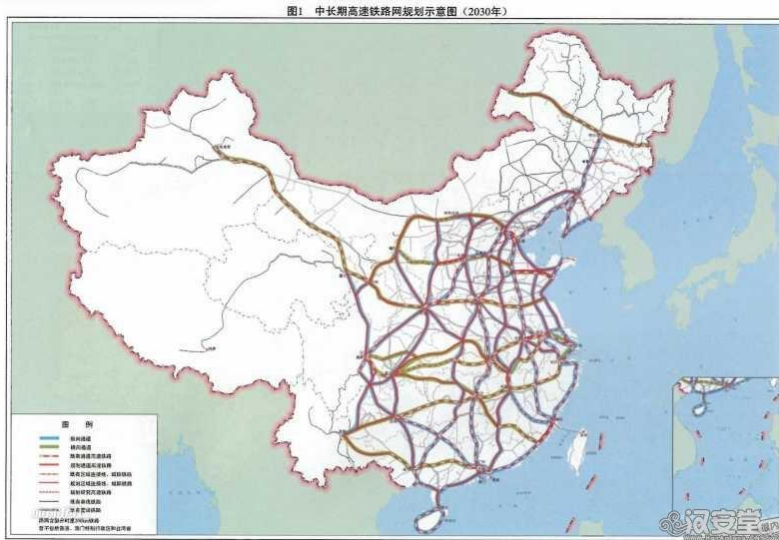
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (2016-2020) ทั้งหมดมี 148 หน้า มีเนื้อหาครอบคลุมการเกษตร อุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การศึกษา การทหารเป็นต้น ที่เด่นชัดมากที่สุด จีนประกาศจะทำ 100 โครงการภายในแผนฯ 13 อีก 5 ปีข้างหน้า (ปรากฏตามเอกสารแนบ) และประเทศจีนคาดการณ์ว่าจะเกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจในสัปดาห์การดังต่อไปนี้

สัปดาห์การเปลี่ยนแปลงใหญ่ทางเศรษฐกิจในช่วงห้าปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 (ปี 2016-2020)

1. ความเร็วในการขยายตัวของเศรษฐกิจจะลดสู่ระดับกลาง-สูง เศรษฐกิจจีนได้เข้าสู่ภาวะจุดสมดุลใหม่ (New Normal) เป็นปีแรก และจะรักษาอัตราการขยายตัวที่ 6.5% ได้ถึงปี 2020

2. ในห่วงโซ่มูลค่าและห่วงโซ่อุตสาหกรรมทั่วโลก โครงสร้างเศรษฐกิจจีนเริ่มก้าวสู่ระดับ Mid-High End ปัจจุบันจีนกำลังดำเนินนโยบาย “Made in China 2025” ตั้งเป้าเป็นมหาอำนาจอุตสาหกรรมการผลิตในอีก 10 ปีข้างหน้า
3. การอุปโภคบริโภคจะเป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจไปอีกขั้น ปัจจุบันยอดการอุปโภคบริโภคกระตุ้นเศรษฐกิจได้ถึง 59% โดยเฉพาะการอุปโภคบริโภคเกิดใหม่ อาทิ ด้านวัฒนธรรม สาธารณสุข บริการผู้สูงอายุ สุขภาพ และการท่องเที่ยว กำลังกลายเป็นปัจจัยใหม่ในการกระตุ้นเศรษฐกิจ
4. ภาคการลงทุนจะเกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ ธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB) คาดการณ์ว่า 10 ปีข้างหน้า กองทุนเพื่อการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกจะขาดเงินทุนราว 8 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ
5. การดำเนินยุทธศาสตร์ “One Belt One Road” เขตเศรษฐกิจแม่น้ำแยงซี และแผนประสานการพัฒนาปักกิ่ง-เทียนจิน-เหอเป่ย์ อาจทำให้อุตสาหกรรมจำนวนหนึ่งย้ายฐานการผลิตไปยังเมืองที่เป็นจุดเชื่อมต่อของเขตเศรษฐกิจใหญ่ทั้งสาม และนำมาซึ่งโอกาสใหม่ๆ ในการพัฒนาเศรษฐกิจ
6. อัตราความเป็นเมืองจะเติบโตอย่างรวดเร็ว อัตราความเป็นเมืองจะเพิ่มขึ้นจาก 55% ในปัจจุบัน เป็น 60% ในอีก 5 ปีข้างหน้า และเพิ่มเป็น 65% กับ 70% ในปี 2025 กับ 2030 ตามลำดับ
7. การปฏิรูปด้านต่างๆ จะเดินหน้าอย่างต่อเนื่อง การปฏิรูประบบการคลังและภาษีมีความสำคัญที่สุดต่อประสานความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกับกลไกตลาด และส่วนกลางกับท้องถิ่น ด้านการเงิน แม้จะลอยตัวอัตราดอกเบี้ยเงินฝากแล้ว แต่ยังคงมีกลไกการส่งผ่านนโยบายการเงินที่มีประสิทธิภาพ ปัจจุบันนโยบายการเงินของจีนมีสองตัวแปรคืออัตราดอกเบี้ยกับอัตราแลกเปลี่ยนของตะกั่วเงิน การเข้าสู่ตะกั่วเงิน SDR ของเงินหยวน ยิ่งทำให้เงินหยวนมีความเป็นสากลเร็วขึ้น
8. อุตสาหกรรมการเงินจะมีโอกาสใหม่ในการพัฒนาอย่างรวดเร็ว เศรษฐกิจในช่วง 5 ปีข้างหน้าจะขยายตัวอยู่ในอัตรา 6.5-7.0% การเติบโตของปริมาณเงินตามความหมายอย่างกว้าง (Broad money supply) จึงไม่น่าจะต่ำกว่า 11% สินทรัพย์ทางการเงินจึงอาจขยายตัวจากปัจจุบัน 200 กว่าล้านล้านหยวน เป็น 400 ล้านล้านหยวนในปี 2020
9. จีนเริ่มไถ่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การพัฒนาเศรษฐกิจและบริการด้านสังคมเผชิญกับข้อเรียกร้องใหม่ แต่ขณะเดียวกันก็ได้รับโอกาสใหม่ๆ ในการพัฒนาด้วย
10. ขยายการเปิดประเทศไปอีกขั้น มีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการบริหารเศรษฐกิจโลก นอกเหนือจากรถไฟความเร็วสูง โรงไฟฟ้าพลังนิวเคลียร์ และระบบส่งไฟฟ้าแรงสูงอัลตรา (UHV transmission) อนาคตจีนจะมีความร่วมมือกับประเทศที่พัฒนาแล้วในเชิงลึกยิ่งขึ้น

ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม 5 ปี ฉบับที่ 13 จีนจะสร้างรถไฟความเร็วสูงเชื่อมโยงร้อยละ 80 ของเมืองใหญ่ของจีน มีระยะทาง 3 หมื่นกิโลเมตร (ณ วันที่ 16 มีนาคม 2016 จีนมีระยะทางรถไฟ 1.21 แสนกิโลเมตร ในนี้ระยะทางรถไฟเร็ว 1.9 หมื่นกิโลเมตร ร้อยละ 60 ของระยะทางโลก) สร้างทางด่วนเพิ่มขึ้นอีก 3 หมื่นกิโลเมตร ขณะนี้มีอยู่ 1.2 แสนกิโลเมตร

รูปที่ 1 โครงข่ายรถไฟความเร็วสูงในอนาคตของประเทศจีน

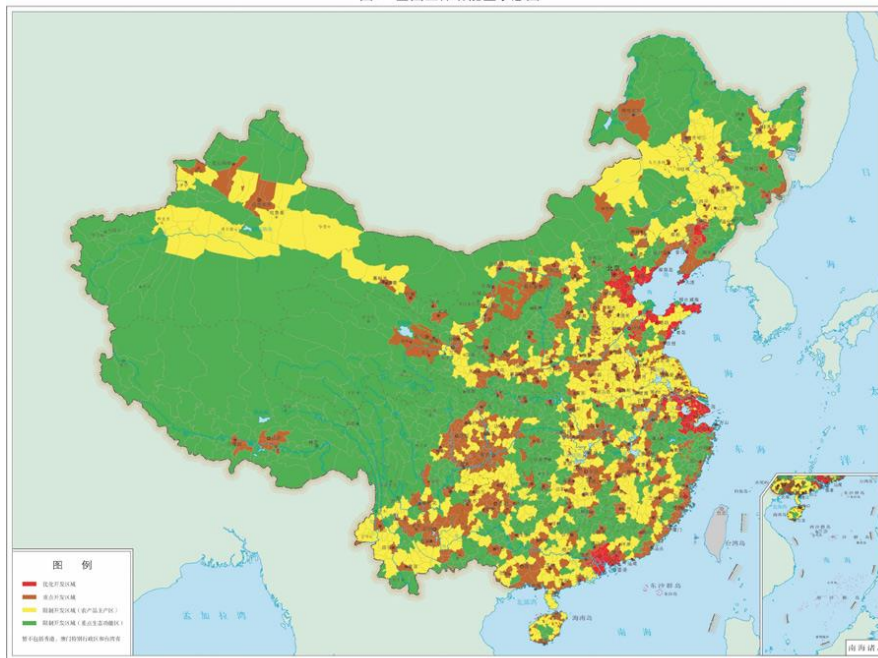
รูปที่ 2 แผนผังการก่อสร้างสนามบินเพื่อการขนส่งสินค้าในอนาคต

สนามบินอยู่ระหว่างการก่อสร้าง 28 แห่ง เพิ่มขึ้นอีก 163 แห่ง สนามบินขนส่งสินค้าเฉพาะ 11 แห่ง พัฒนาความเป็นเมือง ความเป็นเมืองในรูปแบบใหม่ ร้อยละ 60 ของ ประชากรทั้งหมดร้อยละ 98 ของพื้นที่ในจีนมีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง 5G ใช้ในเชิงพาณิชย์ Big Data

รูปที่ 3 ผังการพัฒนากลุ่มเมืองใหม่ในอนาคต

图4 全国主体功能区示意图

รูปที่ 4 ผังแบ่งประเภทการใช้พื้นที่ในอนาคต

อัตราการใช้น้ำต่อหน่วยการผลิตการใช้พลังงานต่อหน่วยผลิต การปล่อย Carbon dioxide จะลดลง 23% 15% 18% อัตราพื้นที่ป่า 23.04 % วันที่มีควันทันพิชลดลง 25% วันที่มีคุณภาพอากาศได้มาตรฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนทั้งหมดในรอบปี

เป้าหมายการเจริญเติบโตของ GDP ตามแผน 13 กำหนดให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมเติบโตมีมูลค่า 90 ล้านล้านหยวน โดยจะคงอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจอยู่ที่ 6.5% ต่อปี และกำหนดงบประมาณในการวิจัยและพัฒนา (R&D) อยู่ที่ ร้อยละ 2.5 ของ GDP โดยรวม

ปี 2015 GDP ของจีนอยู่ที่ 67.7 ล้านล้านหยวน เป็นอันดับ 2 ของโลก ถึงปี 2020 GDP ของจีนอยู่ที่ 93 ล้านล้านหยวน คิดเป็น 14 ล้านล้านเหรียญสหรัฐฯ ประมาณร้อยละ 70 ของสหรัฐอเมริกา

มีบริษัทจีน 30,000 บริษัทกระจายทั่วโลก การลงทุนโดยตรงของจีนในต่างประเทศมียอดสะสมอยู่ที่ล้านล้านเหรียญสหรัฐฯ สินทรัพย์สะสมของจีนในต่างประเทศเกิน 7 ล้านล้านเหรียญสหรัฐฯ

5 ปีข้างหน้า จีนจะนำเข้าสินค้า 10 ล้านล้านเหรียญสหรัฐฯ มีการลงทุนต่างประเทศมากกว่า 5 แสนล้านเหรียญสหรัฐฯ นักท่องเที่ยวจีนท่องเที่ยวต่างประเทศมากกว่า 500 ล้านคน

จีนจะเพิ่มบทบาทมากขึ้นในกิจกรรมป้องกันการก่อการร้าย พิทักษ์สันติภาพโลก ความปลอดภัยด้านการใช้อินเตอร์เน็ต ความปลอดภัยด้านนิวเคลียร์ การปราบปรามคอร์รัปชันข้ามชาติ

บทสรุป

ประเทศจีนดำเนินนโยบายเปิดประเทศ ปฏิรูปเศรษฐกิจ ตั้งแต่ปี 1978 เริ่มด้วยการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษซึ่งประกอบด้วย เซินเจิ้น เซี่ยเหมิน ชัวเถาและจูไห่ในระยะที่หนึ่ง แล้วค่อยๆ ขยายไปยังเมืองอื่น รัฐบาลจีนประกาศมาตรการต่าง ๆ ในการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ นี่คือที่มาของนโยบายเชิญเข้ามาโดยหวังที่จะดึงดูดทุนและเทคโนโลยีจากต่างประเทศ

นโยบายและมาตรการส่งเสริมส่วนใหญ่จะเน้นที่ภาษีเป็นหลัก เช่นบริษัทจีนต้องเสียภาษีรายได้นิติบุคคลในอัตราร้อยละ 33 บริษัทต่างชาติเสียแค่ร้อยละ 25 และมีการยกเว้นภาษีรายได้นิติบุคคล และลดหย่อนครึ่งหนึ่งเป็นเวลา 3 ปีเป็นต้น เป็นมาตรการดึงดูดทุนต่างชาติเข้าไปลงทุนในจีน ประกอบในช่วงเวลาที่ประเทศจีนเพิ่งเปิดประเทศใหม่ ค่าแรงถูก ทรัพยากรอุดมสมบูรณ์ บริษัทต่างชาติเข้าไปลงทุนในจีนเป็นจำนวนมาก เป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจของจีน

เมื่อเศรษฐกิจจีนพัฒนา บริษัทจีนมีการเติบโตแข็งแรงมากขึ้นทั้งทุนและเทคโนโลยี เพื่อเป็นการแข่งขันที่เท่าเทียมกัน ตั้งแต่ปี 2008 ประเทศจีนประกาศว่าบริษัทจีนและบริษัทต่างชาติจะเสียภาษีในอัตราเท่ากันตั้งแต่ปี 2013 เป็นต้น โดยให้เวลาผ่อนปรนเป็นระยะเวลา 5 ปี

ทุกวันนี้ บริษัทจีนกับบริษัทต่างชาติเสียภาษีรายได้นิติบุคคลในอัตราเท่ากัน แต่อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นการส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ รัฐบาลท้องถิ่นยังให้ความสำคัญแก่การลงทุนจากต่างชาติ มีมาตรการอุดหนุน เช่นคืนภาษีรายได้นิติบุคคลที่เสียให้กับรัฐบาลไปแล้ว เป็นต้น

ส่วนในรายการหรือโครงการที่รัฐบาลจีนส่งเสริม นั้น มีการปรับปรุง แก้ไขอย่างตลอดเวลาเพื่อสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และเพื่อสอดคล้องกับแต่ละพื้นที่ ฉะนั้นรายการส่งเสริมการลงทุนจะมีความแตกต่างกันระหว่างแต่ละพื้นที่ ขึ้นอยู่กับว่ารัฐบาลท้องถิ่นจะให้ความสำคัญกับโครงการใด ฉะนั้น ผู้ที่สนใจจะไปลงทุนที่จีนต้องศึกษารายละเอียดของแต่ละท้องถิ่น แต่อย่างไรก็ตาม กล่าวโดยภาพรวมคือภาคกลาง ภาคตะวันตกยังต้องการผลักดันการลงทุนทั้งจากต่างประเทศและจากบริษัทของจีนเอง แม้จะไม่ได้ประกาศให้สิทธิประโยชน์พิเศษในเรื่องของภาษี แต่ก็มีมาตรการอื่นๆ เช่นอนุมัติโครงการลงทุนง่าย กำหนดเงินลงทุนขั้นต่ำ ไม่เข้มงวดต่อวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีนำไปใช้ในการผลิต เป็นต้น

สำหรับคนไทยไปลงทุนที่จีน ต้องพิจารณาความถนัด ความเชี่ยวชาญของตน ในขณะที่บริษัทจีนมีความพร้อมในเรื่องการลงทุน เรื่องเทคโนโลยีและสัมพันธ์กับบริษัทจีนเอง รัฐบาลท้องถิ่นเป็นต้นซึ่งเป็นสิ่งที่บริษัทจีนได้เปรียบ ฉะนั้นบริษัทไทยต้องมีความระมัดระวังเวลาเข้าไปลงทุนในจีน ต้องพิจารณาโครงการ สิทธิประโยชน์พิเศษทั้งในเรื่องของภาษี การใช้ที่ดิน เป็นต้น ทั้งนี้ต้องพิจารณาเป็นกรณีไป

6 ข้อเสนอหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง One Belt One Road

6.1 สาระสำคัญของข้อเสนอหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง One Belt One Road

นับตั้งแต่ประธานาธิบดีสีจิ้นผิงของจีนได้ประกาศใช้นโยบายเส้นทางสายไหม หรือ Silk Road เมื่อเดือนกันยายน ค.ศ.2013 ที่ผ่านมา โดยการนำทฤษฎีเส้นทางการค้าที่ชื่อว่า “เส้นทางสายไหม” ที่ประสบความสำเร็จในอดีต ทั้งในแง่ของการขยายอิทธิพลทางการค้าและเผยแพร่วัฒนธรรมมาปรับปรุงใหม่ เพื่อแผ่ขยายอิทธิพลทางการค้าและวัฒนธรรมของจีนให้เพิ่มมากขึ้น โดยมีชื่อเรียกใหม่ว่า “One Belt and One Road” หรือ “เส้นทางสายไหมในศตวรรษที่ 21” ถือเป็น การนำแผนการส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจซึ่งมุ่งเน้นไปที่การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศ เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนและเชื่อมโยงกับภูมิภาคต่างๆ โดยการกำหนดกรอบการทำงานในการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับพหุภาคีของจีนเป็น 2 ส่วน ได้แก่ (1) การเชื่อมโยงทางบก (Silk Road Economic Belt) และ (2) การเชื่อมโยงทางทะเล (Maritime Silk Road)

เมื่อวันที่ 28 มีนาคม ค.ศ.2015 รัฐบาลจีนได้ประกาศวิสัยทัศน์และปฏิบัติการ ว่าด้วยการร่วมสร้างแนวเขตเศรษฐกิจบนเส้นทางสายไหมและเส้นทางสายไหมทางทะเลในศตวรรษที่ 21 โดยมีแนวคิดในภาพรวมและกรอบความร่วมมือของฝ่ายจีนสำหรับ The “Belt and Road” Initiative อย่างเป็นระบบ โดยมีข้อเสนอและ

เหตุผลสำคัญ 2 ประการ คือ

(1) The “Belt and Road” ได้เชื่อมโยงเอเชียกลาง เอเชียใต้ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เอเชียตะวันตก แอฟริกาเหนือ และยุโรปเข้าด้วยกัน เพื่อให้ภูมิภาคเหล่านี้ได้แลกเปลี่ยนและสร้างประโยชน์ร่วมกัน ในการสร้างห่วงโซ่อุปทาน ห่วงโซ่ธุรกิจ ห่วงโซ่คุณค่า และการพัฒนาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ด้วยการสร้างระเบียงเศรษฐกิจระหว่างประเทศใหม่ และช่องทางการขนส่งคมนาคมที่สะดวก ปลอดภัย และมีประสิทธิภาพสูง เพื่อประโยชน์สำหรับการพัฒนาประเทศที่ไม่มีทางออกทะเลและพื้นที่ทุรกันดาร อีกทั้งเป็นการช่วยลดต้นทุนการค้าการลงทุนและบริหารจัดการกันทางการค้าระหว่างประเทศ อันเป็นการผลักดันให้การรวมกลุ่มเศรษฐกิจ ความเสรีทางการค้าและการลงทุน ตลอดจนการเปิดตลาดซึ่งกันและกัน ของประเทศที่มีความประสงค์ตามเส้นทางสายนี้ให้มีความสูงยิ่งขึ้น โดยข้อเสนอดังกล่าวเป็นเหตุผลทางการเมืองและเศรษฐกิจ ถือเป็นการส่งสัญญาณว่า จีนต้องการสันติภาพ เปิดกว้าง และต้องการหยิบยื่นโอกาสการพัฒนาให้กับเอเชียและโลก

(2) The “Belt and Road” จะยึดถือความร่วมมือทางเศรษฐกิจเป็นพื้นฐานและเป็นแกนหลัก พร้อมทั้งยึดถือการแลกเปลี่ยนบุคคลและวัฒนธรรมเป็นตัวหนุนสำคัญ โดยไม่เข้าไปแทรกแซงกิจการภายในของประเทศในภูมิภาค ซึ่งฝ่ายจีนจะปฏิบัติตามหลักการร่วมหารือกับประเทศตามเส้นทางสายนี้ ร่วมกันระดมความคิดเห็นและอาศัยความร่วมมือระหว่างกันผลักดันให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง โดยข้อเสนอดังกล่าวถือเป็นเหตุผลทางด้านสังคมและวัฒนธรรม และถือเป็นการส่งสัญญาณว่า จีนจะช่วยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมในระดับประชาชนตามเส้นทางสายใหม่

จากจุดเริ่มต้นของการประกาศใช้นโยบายเส้นทางสายใหม่ หรือ Silk Road ของประธานาธิบดี สี จิ้นผิงของจีนในปี ค.ศ.2013 ที่ผ่านมา จนถึงวันนี้ ถือเป็นความพยายามเดินเกมรุกที่จะปลุกฟื้นคืนชีพเส้นทางสายใหม่เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับประเทศต่างๆทั่วโลก เพื่อใช้เป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการแผ่อิทธิพลและแสวงหาผลประโยชน์ของจีนด้วยการเชื่อมโยงกับภูมิภาคต่างๆ โดยจีนมีความมุ่งหวังกับกลุ่มอาเซียนอย่างมากว่า นโยบายเส้นทางสายใหม่เป็นการกำหนดยุทธศาสตร์เข้าตะวันตกมุ่งลงใต้ หรือยุทธศาสตร์ 1 เขต 1 เส้นทาง (One Belt and One Road) ที่ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

(1) การเชื่อมโยงทางบก (Silk Road Economic Belt) เป็นการเชื่อมโยงประเทศที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคเส้นทางสายใหม่เดิม ประกอบด้วย 3 เส้นทาง ได้แก่

- เส้นทางที่ 1 เชื่อมโยงจีนกับเอเชียกลาง รัสเซีย และยุโรป
- เส้นทางที่ 2 เชื่อมโยงจีนกับอ่าวเปอร์เซีย และทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ผ่านทางเอเชียกลาง และตะวันออกเฉียงใต้
- เส้นทางที่ 3 เชื่อมโยงจีนกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเอเชียใต้

ข้อริเริ่มดังกล่าวเป็นการบูรณาการทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม และการขยายการค้าในระดับภูมิภาค โดยจะมีการสร้าง Eurasian Land Bridge อันเป็นการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจ จีน-มองโกเลีย-รัสเซีย , ระเบียงเศรษฐกิจ จีน-เอเชียกลาง-เอเชียตะวันตก และระเบียงเศรษฐกิจ จีน-อินโดจีน เป็นต้น

(2) การเชื่อมโยงทางทะเล (Maritime Silk Road) หรือ รู้จักกันในชื่อ “เส้นทางสายไหมด้านเศรษฐกิจทางทะเลในศตวรรษที่ 21” (21st Century Maritime Silk Route Economic Belt) ถือเป็นข้อริเริ่มที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านต่างๆ รวมถึงด้านการลงทุนระหว่างจีนกับประเทศในแถบภูมิภาคมหาสมุทร ได้แก่ อาเซียน โอเชียเนีย แอฟริกาเหนือ แปซิฟิก และมหาสมุทรอินเดีย โดยจะมีการสร้างระเบียงเศรษฐกิจ จีน-ปากีสถาน และระเบียงเศรษฐกิจ จีน-บังคลาเทศ-อินเดีย เป็นต้น

หากย้อนดูภูมิหลังเกี่ยวกับ “เส้นทางสายไหม” ในอดีต จะเห็นได้ว่า มีจุดเริ่มต้นจากการที่โลกตะวันออกมีความปรารถนา “ผ้าไหมแพรวพรรณ” อันมีค่าดังทองคำจากอาณาจักรจีน เช่นเดียวกับอาณาจักรจีนที่ปรารถนา “ม้าสายพันธุ์ดี” ฝ่าเท้าเร็วจากโลกตะวันตกไว้ใช้งานของจักรพรรดิจีนในยุคโบราณ ทำให้อดีตที่ผ่านมา “เส้นทางสายไหม” จึงเป็นที่รู้จักกันดีว่าเป็นเส้นทางการค้าและวัฒนธรรมของชาวจีน ที่ผ่านจากภูมิภาคเอเชียเพื่อเชื่อมต่อภูมิภาคตะวันตกกับตะวันออก มีความยาวประมาณ 6,437 กิโลเมตร หรือประมาณ 4,000 ไมล์ ด้วยวิธีการขยายอิทธิพลทางการค้าจากเมืองฉางอัน อาณาจักรจีนโบราณ มุ่งหน้าสู่กรุงคอนสแตนติโนเปิลแห่งอาณาจักรโรมันตะวันออก ผ่านหุบเขา ท่งหยู้อ่า ทะเลทราย อากาศหนาว อากาศร้อน จนกระทั่งก่อให้เกิดเป็น “เส้นทางสายไหม” แห่งการแลกเปลี่ยนทางการค้าส่งต่อวิถีชีวิต วัฒนธรรม ศาสนา ความเชื่อ เชื่อมโยงระหว่างอารยธรรมสองฝั่งซีกโลกเข้าด้วยกัน

การค้าบนเส้นทางสายไหมในอดีตจะมีผ้าไหมเป็นสินค้าหลักจากจีน ที่ส่งออกจำหน่ายไปยังภูมิภาคต่างๆ ทั้งอินเดีย เปอร์เซีย ทวีปยุโรป และคาบสมุทรอาหรับ อีกทั้งมีสินค้าประเภทอื่นอีกจำนวนมาก ซึ่งนอกจากสินค้าแล้ว จีนยังมีการเผยแพร่แนวความคิดด้านศาสนา ปรัชญา ความเชื่อ และเทคโนโลยีต่างๆ ไปตามเส้นทางสายไหม ด้วยเช่นกัน ทำให้ออกเหนือจากการค้าทางเศรษฐกิจแล้ว เส้นทางสายไหมยังใช้เป็นเส้นทางเผยแพร่ทางวัฒนธรรมอีกด้วย ถึงแม้ว่าเส้นทางสายไหมในอดีตจะเสื่อมถอยไป ด้วยเหตุผลจากการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการเดินทางเรือสมุทร รวมทั้งการตัดขาดจากภาวะสงคราม และระบบการปกครอง ที่ทำให้จีนต้องปิดประเทศไปยาวนานหลายศตวรรษ จนมาสู่วันนี้ที่ประธานาธิบดีสีจิ้นผิงได้พยายามเดินเกมรุกที่จะปลุกฟื้นคืนชีพเส้นทางสายไหม เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับประเทศต่างๆ ทั่วโลกขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง

การเปิดเกมรุกเดินหน้านโยบายเส้นทางสายไหมของจีนในขณะนี้ จึงถือเป็นการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจไปยังเอเชียกลาง เอเชียใต้ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เอเชียตะวันตก แอฟริกาเหนือ และยุโรป ซึ่งเป็นอาณานิคมที่มีประชากรรวมกันประมาณ 4,400 ล้านคน มีมูลค่ารวมทางเศรษฐกิจประมาณ 21 ล้านล้านเหรียญสหรัฐ ซึ่งคิดเป็น 63% และ 29 % ของทั่วโลก โดยมีเป้าหมายสูงสุด คือ การเข้ามาแผ่ขยายอิทธิพลของจีน

ให้ผงาดขึ้นมาเป็นผู้นำ ด้วยการจัดตั้งประชาคมโลกที่จีนเรียกว่า Community of Common Destiny for All Mankind เพื่อหลีกเลี่ยงยุทธศาสตร์การปิดล้อมจีนของสหรัฐฯ แม้จีนจะอ้างว่าประชาคมต่างๆที่จีนได้เสนอมีความแตกต่างจากประชาคมยุโรป เนื่องจากไม่มีกรอบทางกฎหมายแต่จะเป็นประชาคมที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของสมาชิกที่อยู่ในประชาคมเดียวกัน มีค่านิยมเหมือนกัน และมีอัตลักษณ์ร่วมกัน

การจัดตั้งประชาคมดังกล่าวจะมีลักษณะแบบค่อยเป็นค่อยไป โดยอัตลักษณ์จะสร้างขึ้นด้วยการติดต่อสื่อสาร การส่งเสริมความร่วมมือและบูรณาการทางเศรษฐกิจ รวมทั้งการแลกเปลี่ยนทางสังคมและวัฒนธรรมก่อให้เกิดการสร้างอัตลักษณ์ร่วมกัน จนนำไปสู่การจัดตั้งประชาคมจีน-อาเซียนในที่สุด และนอกจากนี้ “Belt and Road” จะช่วยสร้างประชาคมจีน-อาเซียนด้วย เนื่องจากการสร้างระเบียงเศรษฐกิจจีน-อินโดจีน และเส้นทางสายไหมทางทะเลจะนำผลประโยชน์มาสู่จีนและประเทศอาเซียน อันจะก่อให้เกิดความไว้วางใจกันมากขึ้น มีการแลกเปลี่ยนในระดับประชาชนมากขึ้น ส่งเสริมการสร้างอัตลักษณ์ร่วมกันนำไปสู่รากฐานสำคัญในการสร้างประชาคม

ในทางกลับกัน การที่จีนกำลังพยายามเสนอความฝันให้กับประเทศต่างๆในภูมิภาคเอเชียและยุโรปตามเส้นทางสายไหมทั้งทางบกและทางทะเล โดยให้เหตุผลว่าเป็นการประสานประโยชน์ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมร่วมกันอย่างสมานฉันท์ จะสามารถทำได้จริงหรือ เพราะที่ผ่านมาจีนถือเป็นประเทศที่มีหุ้นส่วนทางการค้าใหญ่ที่สุด มีแหล่งลงทุนที่ใหญ่ที่สุด และเป็นตลาดส่งออกที่ใหญ่ที่สุด ของหลายประเทศตามเส้นทางดังกล่าว จึงย่อมได้รับประโยชน์เป็นจำนวนมาก โดยในปี ค.ศ.2014 จีนมีมูลค่าการค้าสินค้าระหว่างประเทศจีนกับประเทศตามเส้นทางดังกล่าว มีมูลค่ามากกว่า 1.1 ล้านล้านเหรียญสหรัฐฯ ซึ่งคิดเป็น 26% ของยอดมูลค่าการค้าของจีน ซึ่งเห็นได้ว่า แม้การเดินทางนโยบายเส้นทางสายไหมเป็นเพียงแค่จุดเริ่มต้น แต่เมื่อมองถึงประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่จีนได้รับจากประเทศเส้นทางสายไหมย่อมมีมูลค่ามหาศาล และบางประเทศที่พึ่งพาจีนต่างก็ถูกจีนเข้าครอบงำ จนเกิดปฏิกิริยาหวาดระแวงและมีการต่อต้านจีนอีกด้วย

ดังนั้น ข้อเสนอที่จีนพยายามจะโน้มน้าวสร้างความน่าเชื่อถือกับประเทศต่างๆในภูมิภาคเอเชียและยุโรป ตามเส้นทางสายไหมทั้งทางบกและทางทะเล เข้ามาร่วมมือและให้การสนับสนุนนโยบายเส้นทางสายไหมของจีนอาจไม่มีทางสำเร็จลงได้ ท่ามกลางบริบทของประชาชาติสมัยใหม่ที่มีเส้นเขตแดนชัดเจน ประกอบกับอุปสรรคทางระบบการเมืองของแต่ละประเทศที่มีความหลากหลาย อีกทั้งปฏิกิริยาหวาดระแวงและขาดความเชื่อมั่นในการจัดสรรประโยชน์ในอนาคต จึงกลายเป็นเหตุผลประกอบหลายประการที่ก่อให้เกิดอุปสรรคในการพลิกฟื้นการดำเนินนโยบายเส้นทางสายไหม เพื่อเชื่อมโยงทางการค้าของโลกยุคใหม่ โดยมีจีนเป็นศูนย์กลาง

กล่าวโดยสรุป การเดินทางดำเนินนโยบายเส้นทางสายไหมในยุคศตวรรษที่ 21 (One Belt and One Road) ถือเป็นปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางเศรษฐกิจของจีน เพื่อแข่งขันกับโครงสร้างทางเศรษฐกิจของโลกตะวันตก จากความพยายามเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจและแผ่อิทธิพลไปสู่ประเทศบนเส้นทางสายไหม เป็นการสร้างพื้นฐานเพื่อขยายอาณาจักรจีนให้ยิ่งใหญ่ โดยการหยิบยื่นข้อเสนอถึงความร่วมมือทางการเมือง เศรษฐกิจ

สังคมและวัฒนธรรม เพื่อร่วมกันสร้างสันติภาพ มิตรภาพ และประโยชน์ระหว่างกัน กับประเทศต่างๆตามเส้นทางดังกล่าว เพราะหากการผลักดันของจีนประสบความสำเร็จ โครงสร้างทางเศรษฐกิจของจีนจะมีเสาหลักห้าต้นทั้งในด้านเงินทุน โครงสร้างพื้นฐาน และการเงิน จนไม่สามารถมีชาติใดในโลกจะเข้ามาสร้างความแตกแยกได้ และจีนก็จะผงาดขึ้นมาเป็นพญามังกรได้อย่างสง่างาม ในฐานะอภิมหาอำนาจทางเศรษฐกิจของโลกแทนที่สหรัฐอเมริกา

เบื้องต้น "1 แถบ 1 เส้นทาง" เมื่อเดือนกันยายนและตุลาคมปี 2013 นายสี จิ้นผิงประธานาธิบดีจีนเดินทางเยือนประเทศเอเชียกลางและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ระหว่างการพบปะกับผู้นำประเทศต่างๆ นายสี จิ้นผิงมีข้อริเริ่มให้สร้างเส้นทางสายไหมทางบกและเส้นทางสายไหมทางทะเลแห่งศตวรรษที่ 21 หรือคำย่อ "1 แถบ 1 เส้นทาง" การนี้ได้รับความสนใจอย่างมากจากประชาคมโลก

ต่อมา เมื่อปี 2013 นายหลี่ เค่อเฉียง นายกรัฐมนตรีจีนกล่าวขณะร่วมงานแสดงสินค้าจีน – อาเซียนว่า การปูเส้นทางสายไหมทางทะเลสู่ภูมิภาคอาเซียน เร่งกระบวนการสร้างสรรค์ "1 แถบ 1 เส้นทาง" มีบทบาทส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศรายทาง กระชับความร่วมมือของภูมิภาค ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนระหว่างอารยธรรมที่ต่างกัน ตลอดจนส่งเสริมสันติภาพและการพัฒนาของโลก เป็นกิจการที่ยิ่งใหญ่ที่สร้างความผาสุกให้กับประชาชนประเทศต่างๆ

เมื่อวันที่ 28 มีนาคมที่ผ่านมา คณะกรรมการการพัฒนาและการปฏิรูปแห่งชาติ กระทรวงพาณิชย์จีน ร่วมกันประกาศเอกสาร "ความปรารถนาและปฏิบัติการผลักดันการสร้างสรรค์แถบเศรษฐกิจเส้นทางสายไหมและเส้นทางสายไหมทางทะเลแห่งศตวรรษที่ 21" จากเอกสารฉบับนี้ เราสามารถเห็นชัดว่า "1 แถบ 1 เส้นทาง" จะนำผลประโยชน์ที่แท้จริงให้กับประเทศและประชาชนของจีนและประเทศรายทาง

พิจารณามุมมองภายในประเทศ การผลักดันโครงการ "1 แถบ 1 เส้นทาง" จะสร้างโอกาสการพัฒนาใหม่ เปิดตลาดโลกให้กว้างยิ่งขึ้น ส่งเสริมให้นักธุรกิจจีนไปลงทุนต่างประเทศมากขึ้น เพิ่มกำลังใหม่สำหรับการเติบโตของเศรษฐกิจจีน

นอกจากนั้น การสร้างสรรค์ "1 แถบ 1 เส้นทาง" จะผสมผสานกับนโยบายการปฏิรูปและเปิดสู่ภายนอกของจีน โดยจะถือเขตริมทะเลทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นหัวขบวน ถือเขตแดนชั้นในเป็นพื้นฐาน เชื่อมเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับภาคตะวันตกให้มีความร่วมมือมากยิ่งขึ้น สร้างสถานการณ์ใหม่ด้านการเปิดสู่ภายนอกอย่างรอบด้านของจีน

6.2 มณฑลฝูเจี้ยนกับข้อเสนอหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง

เมืองฉวนโจว มณฑลฝูเจี้ยนถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของเส้นทางสายไหมทางทะเลโบราณ ปัจจุบัน มณฑลฝูเจี้ยนให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับข้อเสนอหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง ดังนั้น รัฐบาลมณฑลฝูเจี้ยนออกมาตรการส่งเสริมฝูเจี้ยนพัฒนาความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ สัมคมกับประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะประเทศสมาชิกอาเซียนมากยิ่งขึ้น

ปลายปี ค.ศ. 2013 มณฑลฝูเจี้ยนได้ไปตั้งวิสาหกิจภายนอกประเทศและองค์กรสาขาในประเทศอาเซียนมากถึง 156 ราย มูลค่าการลงทุนในต่างประเทศ 450 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในการเร่งผลักดันการสร้างเส้นทางสายไหมทางทะเลแห่งคริสต์ศตวรรษที่ 21 นั้น ฝูเจี้ยนจะยึดเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นหัวใจหลัก โดยจะพยายามพัฒนาตนเองให้กลายเป็นชุมทางสำคัญของการเชื่อมโยงเป็นพื้นที่แนวหน้าของความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ การค้า และเป็นสายสัมพันธ์สำคัญของการแลกเปลี่ยนด้านวัฒนธรรมประชาชนของเส้นทางสายไหมทางทะเล เนื่องด้วยเหตุนี้ ฝูเจี้ยนจึงกระชับความร่วมมือกับประเทศอาเซียนที่อยู่ตามแนวเส้นทางในด้านการพัฒนาและบริหารจัดการท่าเรือ เขตโลจิสติกส์ ฐานกระจายสินค้าและศูนย์จัดส่ง ส่งเสริมการเชื่อมโยงระหว่างกัน จัดคณะนาฏศิลป์เรื่อง “ตามหาความฝันทะเลสายไหม” และโบราณวัตถุ “สายไหมทางทะเล” ไปแสดงที่อาเซียน เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนด้านวัฒนธรรมให้ลึกซึ้งขึ้น พยายามร่วมกับประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพื่อศึกษาความเป็นไปเกี่ยวกับรูปแบบ “สองสวนสองประเทศ” ในการจัดตั้ง “นิคมอุตสาหกรรมหมู่เกาะทะเลจีนใต้” หรือ “นิคมอุตสาหกรรมสายไหมทางทะเล” ระหว่างกัน เพื่อผลักดันการพัฒนาของประชาคมเศรษฐกิจของภูมิภาค

6.3 กว่างซีกับข้อเสนอหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง

แผนงานร่วมสร้างเขตเศรษฐกิจเส้นทางสายไหมและเส้นทางสายไหมทางทะเลศตวรรษที่ 21 ของมณฑลกว่างซี

กว่างซีเชื่อมต่อกับอาเซียนทางบก และเป็นเขตปกครองเดียวทางตะวันตกของจีนที่ติดทะเล จึงเป็นจุดเชื่อมต่อสำคัญในยุทธศาสตร์ One Belt One Road

ตามแผนงานฯ รัฐบาลกว่างซีจะสร้างศูนย์การขนส่งครบวงจรระดับภูมิภาคที่เมืองหนานหนิง ศูนย์ขนส่งทางน้ำระดับภูมิภาคที่อ่าวเป่ย์ปู้ และ “ห้าเส้นทางใหญ่” ได้แก่ เส้นทางเชื่อมต่ออาเซียนทางทะเล เส้นทางเชื่อมต่ออาเซียนทางบก เส้นทางเชื่อมต่อยุทธศาสตร์ “One Belt One Road” เส้นทางเชื่อมต่อภาคตะวันตกเฉียงใต้กับภาคกลางตอนใต้ และเส้นทางเชื่อมต่อกับมณฑลกว่างตง ฮ่อกง และมาเก๊า

โดยจะเริ่มต้นที่ “สองเส้นทางใหญ่ทางเหนือและทางใต้” ทางเหนือคือเส้นทางหลันโจว-หนานหนิง-เป่ย์ไห่ ทางใต้คือหนานหนิง-เวียดนาม-ลาว-ไทย-มาเลเซีย-สิงคโปร์

ตามแผนงานฯ รัฐบาลกว้างซียังจะจัดตั้งเขตทดลองการค้าเสรีอ่าวเป่ย์ปู้เพื่อเพิ่มความสะดวกในการค้าการลงทุน สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับเมืองท่าของอาเซียนเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมทางทะเล เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม และความมั่นคงทางทะเลกับอาเซียน บูรณาการการพัฒนาทรัพยากรเลียบชายฝั่งทะเล สร้างกลุ่มท่าเรือสมัยใหม่ พัฒนาอุตสาหกรรมทางทะเล อาทิ การผลิตอุปกรณ์เครื่องกลและการต่อเรือเดินสมุทร การประมง เกษษกรรม การท่องเที่ยว และบริการทางทะเล

ภายหลังความสำเร็จของนิคมอุตสาหกรรมชินโจว จีน-มาเลเซีย (China-Malaysia Qinzhou Industrial Park) ปัจจุบันกว้างซีกำลังเร่งผลักดันโครงการเขตความร่วมมือเศรษฐกิจการค้าจีน-อินโดนีเซีย กับระบียงเศรษฐกิจบรูไน-กว้างซี

6.4 มณฑลยูนนานกับข้อเสนอหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง

เมื่อจีนปลูกชีพเส้นทางสายไหม มณฑลยูนนานขานรับกับแนวคิด “One Belt and One Road” ทั้งนี้ รัฐบาลท้องถิ่นชวีสัยทัศน์ที่จะให้ยูนนานเป็นศูนย์กลางเชื่อมต่อภูมิภาค 4 ทิศทาง คือ

ทิศเหนือ เชื่อมเฉิงตู และซีอาน สู่ Northern Silk Road

ทิศใต้ ออกด่านบ่อหาน ผ่านลาว เข้าประเทศไทย ตามเส้นทางหลวง R3A เข้ามาเลเซียและสิงคโปร์ ลงสู่มหาสมุทรแปซิฟิก เชื่อม Maritime Silk Road และทำให้ยูนนานเชื่อมกับ 10 ประเทศในอาเซียน

ทิศตะวันออก เชื่อมกับเขตเศรษฐกิจสามเหลี่ยมปากแม่น้ำเพิร์ล หรือ ฟ่านจูชานเจียว (Pan-Pearl River Delta (Pan-PRD) ประกอบด้วย กวางตุ้ง ไทหนาน ผู้เจี้ยน หูหนาน เจียงซี เสฉวน ยูนนาน กว่างซี กุ้ยโจว ฮองกง และมาเก๊า ครอบคลุมพื้นที่ราว 1 ใน 5 ของประเทศจีน) สู่มหาสมุทรแปซิฟิก ไปเชื่อมกับ Maritime Silk Road ที่กวางตุ้งหรือกว้างซี

ทิศตะวันตก เชื่อมประเทศที่ติดกับมหาสมุทรอินเดีย อาทิ เมียนมาร์ อินเดีย และบังกลาเทศ ประจวบกับยูนนานเองก็มีแผนรื้อฟื้นเส้นทาง The Old Stillwell Highway (คุนหมิง-เป่าซาน-ด่านโหวเฉียว-มิตจิน่า (เมียนมาร์)-กัลกัตตา (อินเดีย)) หรือ เส้นทาง Southern Silk Road ซึ่งไปเชื่อมกับ Maritime Silk Road ที่กัลกัตตาอีกด้วย

อันที่จริงแนวคิด “One Belt and One Road” สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ “ป้อมหัวสะพาน” ของมณฑลยูนนาน ที่มีอยู่เดิม ซึ่งวางตัวให้ยูนนานเป็นประตูการค้าทางภาคตะวันตกเฉียงใต้ของจีน ที่เชื่อมมณฑลตอนในของจีน กับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียใต้ การฟื้นคืนชีพของเส้นทางสายไหมเท่ากับเป็นการตอกย้ำความเป็นมณฑลที่มีจุดเด่นด้านภูมิศาสตร์ของมณฑลยูนนานมากยิ่งขึ้น

6.4.1 การขับเคลื่อนของยุทธศาสตร์ภายใต้กรอบ “One Belt and One Road”

เพื่อให้บรรลุการเป็นศูนย์กลางเชื่อมต่อภูมิภาค 4 ทิศทาง และเพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งการเชื่อมโยงบนความสัมพันธ์ 5 มิติ (นโยบาย คมนาคม การค้า การเงิน และการไปมาหาสู่กันระหว่างประชาชน) กับประเทศเพื่อนบ้านให้มากยิ่งขึ้น ตามแนวคิด “One Belt and One Road” รัฐบาลยุทธศาสตร์ได้กำหนดทิศทางการขับเคลื่อนไว้ 4 ประการ คือ

1. เร่งผลักดันยุทธศาสตร์ “ป้อมหัวสะพาน” ให้มีบทบาทการเป็นประตูสำคัญทางภาคตะวันตกเฉียงใต้ของจีนมากยิ่งขึ้น โดยพัฒนาเครือข่ายการเชื่อมโยงทางคมนาคมไม่ว่าจะเป็นทางบก ระบบราง ทางน้ำ และทางอากาศ เพื่อเชื่อมโยงมณฑลตอนใน อาทิ เซี่ยงไฮ้ ทิเบต เสฉวน ฉงชิ่ง กว่างซี และกว่างโจว รวมถึงเชื่อมเส้นทางไปยังเวียดนาม ลาว เมียนมาร์ และอินเดีย
2. ยกระดับการสร้างความร่วมมือกับ GMS (จีน ไทย ลาว เมียนมาร์ กัมพูชา และเวียดนาม) และเร่งปรับปรุงกลไกความร่วมมือระดับภูมิภาคให้เพิ่มขึ้น เพื่อผลประโยชน์ร่วมกันที่มากขึ้น
3. ผลักดันการสร้างระเบียงเศรษฐกิจจีน-เมียนมาร์-อินเดีย-บังกลาเทศ เพื่อสร้างเส้นทางทางทูตกับประเทศเพื่อนบ้าน และขยายช่องทางตลาดใหม่ ๆ รวมถึงแหล่งวัตถุดิบและพลังงาน
4. ให้ความสำคัญกับการพัฒนาและความร่วมมือตามแนวชายแดน รวมถึงเพิ่มบทบาทของงาน China-South Asia Expo (งานแสดงสินค้าใหญ่ประจำปีของมณฑลยูนนาน ซึ่งจัดขึ้นในเดือนมิถุนายนของทุกปี ณ นครคุนหมิง) และงานแสดงสินค้าตามแนวชายแดนของมณฑล

6.5 ประเทศไทยกับข้อเสนอหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง

“One Belt and One Road” ไม่ใช่เรื่องใหม่อะไร แล้วยังทับซ้อนกับแนวคิดเส้นทางเดิม ๆ ที่มีกันมานานอย่าง Asia-Europe Continental Bridge อย่างไรก็ตาม การตัดสินใจของผู้นำคนใหม่ของจีน สะท้อนให้เห็นว่า จีนเอาใจรักกับยุค connectivity เพื่อเปิดประเทศให้กว้างขึ้น และเชื่อมโยงเครือข่ายทุกด้านผ่านเอเชียกลาง เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เอเชียใต้ เอเชียตะวันตก สู่ยุโรป ซึ่งมีประชากรรวม ๆ กันแล้วกว่า 4,400 ล้านคน

มณฑลยูนนาน นอกจากเป็นมณฑลที่ใกล้กับประเทศไทยมากที่สุด (จากด่านบ่อหานถึงด่านเชียงของ ห่างกันเพียง 247 กม. โดยมีลาวคั่นกลาง) ยังเป็นมณฑลที่เปิดพรมแดนให้กับจีน และเป็นศูนย์กลางเชื่อมต่อภูมิภาคต่าง ๆ โดยเฉพาะกับอาเซียน

ดังนั้น จึงเป็นความท้าทายและโอกาสของประเทศในอาเซียน รวมถึงประเทศไทย ที่จะต้องหาทางปรับและเชื่อมต่อกับยูนนาน เพื่อก่อให้เกิดผลประโยชน์ร่วมกัน ทั้งทางวัฒนธรรม ท่องเที่ยว การค้า การลงทุน

การเงิน คมนาคม และการก่อสร้างสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน โดยใช้โอกาสจากนโยบายของจีนในการฟื้นคืนชีพเส้นทางสายไหม

บทสรุป

ข้อเสนอหนึ่งแถบหนึ่งเส้นเป็นข้อเสนอที่เสนอโดยประธานาธิบดี สี จิ้นผิง เป็นข้อเสนอของจีนที่จีนหวังที่จะเชื่อมโยงเอเชียและยุโรปให้เป็นหนึ่งเดียวกันโดยใช้เส้นทางสายไหมทั้งทางบกและทางทะเล สร้างความเชื่อมโยงทางการคมนาคม โดยอาศัยโครงสร้างพื้นฐานตามยุทธศาสตร์หนึ่งแถบหนึ่งเส้นมุ่งเน้นที่จะเชื่อมโยงการคมนาคมทางถนนและการเชื่อมโยงโครงข่ายไฟฟ้า การเชื่อมโยงโครงข่ายสารสนเทศของทั้งสองประเทศเข้าด้วยกัน โดยจะร่วมกันผลักดันการก่อสร้างเส้นทางคมนาคมหลักระหว่างประเทศเพื่อเชื่อมโยงการคมนาคม ระหว่างเอเชีย ยุโรปและแอฟริกา โดยริเริ่มพัฒนาโครงการโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนนในพื้นที่ที่เป็นหัวใจสำคัญของการเชื่อมโยงระหว่างประเทศ ร่วมมือกันในการลงทุนโครงการขนส่งพลังงานทางท่อ ผลักดันการสร้างโครงข่ายและการส่งกระแสไฟฟ้าระหว่างประเทศ ขยายความสามารถของสายส่งไฟฟ้า ผลักดันการสร้างไฟเบอร์ออปติกระหว่างประเทศเพื่อช่วยในการเชื่อมโยงข้อมูลและสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมและเร่งรัดให้มีการก่อสร้างโครงการไฟเบอร์ออปติกใต้ทะเลระหว่างทวีป รวมทั้งการพัฒนาข้อมูลดาวเทียมในอวกาศ

ประเทศไทยซึ่งมีทำเลที่ตั้งเชิงยุทธศาสตร์ที่สำคัญ โดยตั้งอยู่ใจกลางของอาเซียน ฉะนั้น ประเทศจีนโดยเฉพาะมณฑลฮกเกี้ยน เขตปกครองตนเองจ้วงกว่างซี และมณฑลยูนนานให้ความสำคัญต่อประเทศไทย

เมืองฉวนโจว มณฑลฮกเกี้ยนถือเป็นเมืองท่า เป็นจุดเริ่มต้นของเส้นทางสายไหมทางทะเลในสมัยโบราณ ในสมัยโบราณ เรือออกจากเมืองฉวนโจวลงทะเลไปถึงฟิลิปปินส์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ไทย สิงคโปร์ เป็นต้น ในปัจจุบัน มณฑลฮกเกี้ยนตอบรับข้อเสนอของประธานาธิบดีเป็นอย่างดี หวังที่จะฟื้นฟูเส้นทางสายไหมทางทะเลซึ่งเป็นเส้นทางการค้าทางทะเลกับประเทศต่าง ๆ ดังนั้น ที่มณฑลฮกเกี้ยนก็มีตั้งเขตการค้าเสรีขึ้นในความเป็นจริง มณฑลฮกเกี้ยนกับประเทศไทยก็มีความใกล้ชิดกัน คนไทยเชื้อสายจีนไม่น้อยก็มีบรรพบุรุษมาจากฮกเกี้ยน トラบจนทุกวันนี้คนไทยเชื้อสายจีนโดยเฉพาะกลุ่มฮกเกี้ยนยังรักษาสายสัมพันธ์ที่ดีกับฮกเกี้ยน มีการค้าการขาย การลงทุนซึ่งกันและกัน

กว่างซีเป็นประตูสู่อาเซียน มีชายแดนติดกับเวียดนาม และมีเส้นทาง R9 R12 เชื่อมโยงนครหนานหนิงกับกรุงเทพมหานคร กว่างซีให้ความสำคัญมากที่สุดกับอาเซียน จากสถิติของการค้าต่างประเทศของกว่างซีแสดงให้เห็นการค้ำระหว่างกว่างซีกับอาเซียนคิดเป็นร้อยละ 62.7 ของการค้าระหว่างกว่างซีกับต่างประเทศวันที่ 27 เมษายนปี 2016 กว่างซีได้ประกาศข้อเสนอบางประการเพื่อลดต้นทุนสำหรับวิสาหกิจเพิ่มขีดความสามารถในการค้าขายแดนระหว่างกว่างซีกับอาเซียนที่กว่างซีมีท่าเรือชินโจว เป่ย์ไห่ ผางเฉิง และมีด่านชายแดนตงซิง โหย่วอวี้ ผิงเสียง ซึ่งสามารถที่จะมีทางหลวงและทางรถไฟเชื่อมโยงระหว่างกว่างซีกับเวียดนาม ผักผลไม้ระหว่างกว่างซีกับอาเซียนส่วนใหญ่จะผ่านเส้นทางการค้าชายแดนที่ตงซิง โหย่วอวี้และผิง

เสียง กว้างซีจะใช้มาตรการต่าง ๆ เพื่อลดต้นทุนเช่นต้นทุนด้านโลจิสติกส์ขนส่งรวมไปถึงต้นทุนในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ต้นทุนของค่าแรงเพื่อลดต้นทุนของสินค้าและเพิ่มขีดความสามารถในทางการค้าระหว่างกว้างซีกับอาเซียน

มณฑลยูนนานห่างไกลจากประเทศไทยไม่มากนัก ตั้งแต่ปี 2008 เปิดใช้เส้นทางคุนหมิง-กรุงเทพฯ อย่างเป็นทางการ การค้าระหว่างประเทศไทยกับคุนหมิงมีเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง รัฐบาลยูนนานได้ประกาศยุทธศาสตร์ยูนนานเป็นด่านหน้าสู่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียใต้ มีการขยายสนามบินใหม่ มีการเตรียมความพร้อมด้านโลจิสติกส์ขนส่ง ข้อเสนอตั้งกล่าวนี้สอดคล้องกับข้อเสนอหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง ฉะนั้น มณฑลยูนนานยังคงเพิ่มความเข้มข้นที่จะพัฒนาความสัมพันธ์การค้า การลงทุนกับประเทศไทย

ทั้งนี้ อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า ข้อเสนอหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทางมุ่งเน้นการออกไปลงทุนยังต่างประเทศของจีนตามเส้นทางสายไหมทางบกและทางทะเล ซึ่งไม่ได้เกี่ยวข้องกับ การเข้าไปลงทุนของบริษัทต่างชาติในจีนแต่อย่างใด จึงคาดการณ์ได้ว่าจากปัญหาอุตสาหกรรมส่วนเกินของจีนที่เกินกำลังผลิตอันเนื่องมาจากการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในรูปแบบเดิม อุตสาหกรรมที่ถูกมาตรการกีดกันทางการค้าจากต่างประเทศต่างจะต้องขยายการลงทุนออกมายังประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งนี้อุตสาหกรรมที่ประเทศจีนถูกกีดกันทางการค้าจากต่างประเทศ อาทิ เช่น เหล็กgrupพรรณประเภทต่าง ๆ แผงวงจรแสงอาทิตย์ ยางรถยนต์ เป็นต้น นอกจากนี้ อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างพื้นฐานต่างก็จะได้รับการผลักดันจากรัฐบาลจีนให้ออกมาลงทุนตามข้อเสนอตั้งกล่าว

วิเคราะห์จากข้อเสนอหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง จะพบว่าเป็นการออกการลงทุนของประเทศจีน โดยอาศัยการสร้างเชื่อมโยงโครงสร้างสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานเป็นหลัก ทั้งนี้สามารถคาดการณ์ได้ว่าประเทศจีนโดยเฉพาะสามมณฑลที่กล่าวมาจะเพิ่มการค้าการลงทุนกับประเทศไทย โดยเฉพาะการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน อุตสาหกรรมส่วนเกิน อุตสาหกรรมที่ถูกมาตรการกีดกันทางการค้าจากสหรัฐอเมริกาหรือยุโรป ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นรัฐวิสาหกิจหรือวิสาหกิจเอกชนจีนซึ่งรวมถึงวิสาหกิจจากทั้งสามมณฑลนี้จะขยายการลงทุนเข้ามาในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

เพื่อให้ข้อเสนอหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทางได้มีการปฏิบัติอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ความเชื่อมโยงเป็นสิ่งสำคัญ ฉะนั้น สามมณฑลต้องมามาตรการ โครงการต่าง ๆ เพื่อเชื่อมโยงกับอาเซียน กับประเทศไทย เช่นฮกเกี้ยนมาจะเชื่อมโยงอาเซียน เชื่อมโยงประเทศไทยด้วยเส้นทางสายไหมทางทะเลหรือหนึ่งเส้นทาง ขณะเดียวกันกว้างซีจะเชื่อมโยงเวียดนาม ไทยด้วยทางรถไฟ ทางหลวง และยูนนานจะเชื่อมโยงอาเซียน ประเทศไทยด้วยทางหลวง ทางรถไฟ ขณะนี้จีนเริ่มก่อสร้างรถไฟความเร็วสูงที่ลาว เพื่อเชื่อมโยงจีนกับลาว กว้างซีมีรถไฟเชื่อมโยงกับเวียดนามอยู่แล้ว จากการเชื่อมโยงตั้งกล่าว สามารถคาดกันว่าการค้าระหว่างสามมณฑลนี้กับประเทศอาเซียน กับประเทศไทยจะเพิ่มมากขึ้น การลงทุนระหว่างกันจะมากขึ้น นักท่องเที่ยวจะมาท่องเที่ยวอาเซียน ประเทศไทยมากขึ้นอย่างแน่นอน

ดังนั้น สำหรับในส่วนของประเทศไทยนั้นย่อมเป็นโอกาสของการดึงดูดเม็ดเงินลงทุน ทั้งการลงทุนจากต่างชาติโดยตรงเต็มจำนวน การร่วมทุน หรือการร่วมมือกับธุรกิจไทย รวมถึงโอกาสในการเพิ่มปริมาณการค้า การส่งออกกับประเทศจีนจากความเชื่อมโยงทางโครงข่ายการคมนาคมขนส่งที่มีความสะดวกขึ้น โดยสินค้าจากประเทศไทยสามารถกระจายไปยังมณฑลยูนนาน หรือเขตปกครองตนเองชนชาติจ้วงกว่างซีได้อย่างสะดวกยิ่งขึ้น และขณะเดียวกันก็จะมีนักลงทุนจากประเทศจีนเข้ามาลงทุนในประเทศไทยตามอุตสาหกรรมที่กล่าวข้างต้นมากยิ่งขึ้น ซึ่งในบางอุตสาหกรรมภาครัฐจำเป็นต้องมีการกำหนดกฎระเบียบ มาตรการเพื่อรับมือกับอุตสาหกรรมล้ำหลังบางประเภท เช่น อุตสาหกรรมที่มีปัญหาสิ่งแวดล้อม เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

<http://thai.cri.cn/247/2015/04/09/42s231306.htm>

<http://thai.cri.cn/247/2015/04/08/42s231267.htm>

<http://thai.cri.cn/247/2015/04/01/228s231098.htm>

<http://thai.cri.cn/247/2015/03/10/42s230390.htm>

ขอขอบคุณข้อมูลจาก : โปสต์ทูเดย์ (ดร.ปิติ ศรีแสงนาม ผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการศูนย์อาเซียนศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

<http://www.uasean.com/travel/2285>

นิตินันท์ ยอแสงรัตน์ : ยุทธศาสตร์จีน “หนึ่งแถบ หนึ่งเส้นทาง” ฝันสูงที่ต้องฝ่าอุปสรรค

วันที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ. 2558 เวลา 17:51:42 น.

ยุทธศาสตร์จีน “หนึ่งแถบ หนึ่งเส้นทาง”

ฝันสูงที่ต้องฝ่าอุปสรรค

http://www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1437040188

เว็บไซต์ข่าว http://special.yunnan.cn/feature10/node_52000.htm

เว็บไซต์ข่าว http://yn.yunnan.cn/html/2014-03/29/content_3149806.htm

เว็บไซต์รัฐบาลคุนหมิง http://www.km.gov.cn/structure/sylm/kmxwxx_259884_1.htm

เว็บไซต์ข่าว http://www.yn.xinhuanet.com/newscenter/2014-07/07/c_133464868.htm

One Belt and One Road : โอกาสและอุปสรรคสำหรับอาเซียน 29 กรกฎาคม 2015

เอกสารแนบ 1

ในแผนฯ 13 จะต้องดำเนินโครงการใหญ่ 100 โครงการดังต่อไปนี้

1. nese ancient books protection plan.
2. Aircraft engines and gas turbines.
3. Deep-sea space station.
4. Quantum communication and quantum computers.
5. Brain Science and Research category.
6. The national security in cyberspace.
7. Deep space exploration and space vehicles in orbit servicing and maintenance systems.
8. The seed industry innovation.
9. Clean and efficient use of coal.
10. Earth integrated information network.
11. Focusing on development of new materials and applications.
12. Set up a group of scientists and scientific research Lab.
13. Support a group of young talents.
14. 10000 versed in the culture of strategic planning. capital operation. quality management. human resource management. accounting and legal expertise of business management personnel.
15. Import 10,000 high-level overseas talent. to support about 10000 high-level personnel.
16. Every year train one million high-level. professional and technical personnel.
17. Build 1200 highly skilled personnel training base. training 1000 highly skilled personnel.
18. Build high standard 800 million MU of farmland. and strive to 1000 million MU.
19. Build national seed collection and preservation and research system. Construct of national education seed production base in Hainan. Gansu. Sichuan 100 regional breeding base.
20. New efficient water-saving irrigation area of 100 million MU.
21. The construction of 500 full mechanization demonstration counties. the comprehensive mechanization rate of the main crops farming reached about 70%.
22. The implementation of the "Internet +" modern agriculture.
23. To establish traceability of agricultural products quality and safety supervision information system.
24. "hundred counties Ten Thousand Villages" integration development pilot demonstration project.
25. To accelerate the development of large aircraft.
26. To develop a new generation of heavy launch vehicles. satellites. space platforms and new payload.
27. To develop deep-sea exploration. ocean drilling. exploitation of seabed resources. maritime security operations and other equipment and systems. Promote the deep space station. a large floating structures and engineering.
28. To develop a new generation of high-speed. heavy-duty rail transportation equipment systems.

29. To develop of high-end CNC machine tools.
30. To develop industrial robots. service robots. surgical robots and military robots. Artificial intelligence technology in various fields to promote business.
31. Produce agricultural machines adapting to various tillage.
32. To develop nuclear medicine imaging equipment. superconducting magnetic resonance imaging system. non-invasive ventilation and other high-performance medical devices.
33. To develop traditional Chinese medicine device.
34. To develop complete sets of advanced chemical equipment.
35. Nurture system IC industry. foster artificial intelligence. intelligent hardware. the new display. mobile intelligent terminal. the fifth generation of mobile communication (5G). advanced sensors and wearable devices have become a new growth point.
36. Accelerate genomics and other large-scale application of biotechnology.
37. Accelerate Compass. commercial applications of remote sensing satellites.
38. To develop energy storage and distributing system.
39. To develop a shape memory alloy. self-healing materials. intelligent materials. graphene nano-materials. super-high-end materials and other functional materials.
40. The national new energy automobile production and sales total 5.000.000 cars.
41. To construct of high-speed large-capacity optical communication transmission systems.
42. To build networking applications infrastructure and service platforms.
43. To support public cloud services platform. the layout of cloud computing and large data centers. To promote construction Guizhou and other large comprehensive data experimental zone.
44. Accelerate the construction of national unity e-government network.
45. To create international e-commerce channels.
46. To build the national security network and confidentiality technical support system.
47. High-speed railway operating mileage of 30.000 km. covering more than 80% of the city.
48. Accelerate the construction of the national highway network. Newly built highway mileage of about 30.000 km.
49. To construct of the Sichuan-Tibet border railway.
50. To build the new Beijing airport. To build more than 50 civil transport airports.
51. To promote the Shanghai. Tianjin. Dalian. Xiamen and other international shipping center. to increase port intelligent level.
52. To construct urban traffic circle.
53. To construct new urban rail transit operating mileage of about 3.000 kilometers.
54. All villages direct mail.
55. To accelerate the construction of car networking. ship networking .
56. To promote automation digitization driving.
57. The construction of intelligent and efficient power system.
58. Full implementation of ultra low emission and energy saving for coal-fired units.
59. Start construction of conventional hydropower 60 million kilowatts.

60. To operate installed nuclear power capacity 58 million kilowatts. and in the construction of 30 million kilowatts.
61. To develop comprehensive utilization of oil shale. tight oil. oil sands. deepwater oil.
62. To construct large-scale coal based hydropower transmission channel.
63. To complete the second phase of the National Petroleum Reservation system. Expand the size of reservation of natural uranium.
64. To ensure irrigation area of more than 10 million Mu.
65. To construct Yellow River. Hebei Lake and many other major water diversion project.
66. To construct large reservoirs in Tibet. Zhu Xi Zhejiang. Fujian huokou. Heilongjiang struggle. Hunan Mangshan. Yunnan Argonne.
67. To construct Al Tash Basin Project controlling in Xijiang Datengxia. Huaihe mountains. Xinjiang.
68. To complete building of 3000 square kilometers basin area of and more than 244 important river management.
69. To transfer about 100 million people from rural to urban. To accelerate improvements around 100 million slum people living in villages or the town. To promote 100 million people to settle down in the nearby Midwest town.
70. To foster a number of functional distinctive newborn small cities.
71. To develop a number of the small town with distinctive resources. location advantages and cultural heritage.
72. To construct of a number of new smart city. green cities. ecological garden city. forest city.
73. To build sponge city.
74. To construct underground pipe gallery (net).
75. Rural water supply coverage reach 80%.
76. To build special type of major projects and areas.
77. To carry out comprehensive water pollution control and environmental remediation in Jiaozhou Bay. Liaodong Bay. Bohai Bay. Hangzhou Bay. Hap Mun Bay. North Bay. etc..
78. To develop deep-sea experiment platform construction key technologies.
79. To cooperate and build new research station in the Antarctic. to develop the new advanced icebreaker to enhance of Antarctic aviation ability.
80. To gradually form a three-dimensional view of the Global Ocean (monitoring) measurement system.
81. To form key water users monitoring project.
82. To construct 50 industrial waste utilization bases.
83. To complete industrial pollution discharge standards.
84. To replace 189.000 tons of steam coal-fired boilers by the new 45 billion cubic meters of gas.
85. To protect the source of rivers and 378 water quality at or better than Class III rivers. lakes.
86. To repair 10 million Mu polluted land and to control 40 million Mu polluted risk land.

87. To construct 5 low-level radioactive waste disposal site and a high-level radioactive waste underground laboratory.
88. To promote the ecological restoration of national Plateau. the Loess Plateau ecological security and other core areas.
89. To construct large-scale ecological green spaces and green corridors.
90. To promote the comprehensive development of border areas.
91. To control soil erosion area of 27 square kilometers. National wetland area not less than 800 million Mu.
92. More than 30 million people get rid of poverty by developing special industry. 10 million people get rid of poverty by employment. About 10 million people living in poor areas will be resettle down.
93. Reconstruct one million kilometers of rural roads.
94. All eligible poor families be covered into social insurance.
95. Compulsory school standardization.
96. A number of universities and a number of disciplines enter into the world-class ranks.
97. To promote and build "One Belt One Road " education action.
98. To lower the major chronic premature mortality to 10%. Each county has 1-2 county-level public hospitals. To offer 30 minutes of primary care services.
99. Youth physical health standard rate reach 95 % or more.
100. To carry out of ChiTo build Chinese story telling team.